

BIBL. NAZ.
VITT. EMANUELE III

XXVIII*

A

51
NAPOLI

XXVIII*

2

51.

Carminu' libellus iste, est Franci
Lalini, donatidus, nec certe
opercidus.

115 C43

PETRI GHERARDII
BURGENSIS

CARMINVM

Libri II.

Item Roberti Titij Burgensis Carminū

LIBER I.

Ad Thomam Martiniensem.

Additi sunt, &c. alia similia.

Ex Libris
Baronis
Michaelis
Vitalis.

FLORENTINAE

Apud Carolum Pectinarium. MDLXXI.

Matthæi Romani. I. C.

*Carmina bella facis Vincenti: quis docet artem?
Pierides Musæ? Pieriusue puer?*

PETRVS GHERARDIVS³

THOMAE MERMANNŌ

Colonienſi S. D.

VANTI apud me ſis,
vel ex hoc perſſicere po-
tuiſti, quòd, cum ego gra-
uiſſima de excudendo
Alexandro cura diſti-
nerer, tua tamen voluntati, præſertim in re
difficili, non morem gerere, neſas eſſe exiſti-
mari. nam neq; occupata opere, neq; im-
pedito animo ſuſcipi illa res poteſt, quam tu
à me requiſiſti: mihi autem nullum vñquā
tempus aut à veterum codicum inſpectione,
aut à commentatione domeſtica, aut à ſcri-
bendo, aut à caſtigando vacabat: neq; ego
iſ ſum, vt, quod mihi occupationes eripiunt,
id ingenij præſtantia conſequi poſſim. Sed
onus recepiffe, quod iſ ſuſtinere non pote
A ij rat,

rat, quem & natura bonitas, & poetica ar-
 tis studium defecerat, hominis certè fuit ma-
 gis amici offensionem verentis, quàm vulgi
 aut doctorum reprehensionem. Itaq; cum
 tuo studio, non meo iudicio inductus paucu-
 la illa carmina, quæ ego interdum soleo à gra-
 uioribus disciplinis feriatuſ conſcribere, expo-
 lire cepiſſem; quædamq; detrahens, nonnul-
 la addens, nō pauca corrigens diuulgare vel-
 lem: placuit mihi ea in tuo nomine emitte-
 re, vt, ſi noſtra hæc tenuis vigilia in graues
 doctorum virorum reprehensiones incurrat,
 vterq; ſuam culpam ſuſtineat: nam inā qui-
 dem iniquitatem accuſabunt, qui me ad illa
 impuleris, quæ ego præſtare non poſſem: meã
 facilitatem irridebunt, cum tibi roganti ma-
 luerim obſequi, quàm exiſtimationi meæ cō-
 ſulere. Sed ne hic libelluſ politiores, & de-
 licatiores homineſ à ſe reijceret, volui non-
 nulla appingere optimi, & per ingenioſi ado-
 leſcentiſ Roberti Titij ciuiſ mei, lepidiſſima
 quidem,

quidem, & elegantissima: nam & horridu
li nostri versus horum tamquam nitore sple
descend, & sub amari quasi dulcedine miti
gabuntur. Quòd si ipse, ut spero, optimam
ex his editis famam colliget, nō dubito, quin
aliqua tantarum laudum pars in nos redun
det, isq; me in suæ gloriæ societatem venire
patiat: nosti enim adolescentis modestiā,
& quàm libentius ipse omnes suas laudes,
quæ, & multæ, & magnæ sunt, in alios
trāsferat, quàm aliquam partem ex alienis
eripiat, non ignoras. Interim vale, & mu
nus leuidentis boni consulas.

Florentia. Kal. Oct. clb. lb. LXXI.

Handwritten text in a cursive script, likely from a 17th or 18th-century manuscript. The text is arranged in approximately 15 lines, though many are illegible due to fading and bleed-through from the reverse side. Some legible fragments include "K. M. L. etc." and "J. H. L. etc.".

Handwritten signature or initials, possibly "H. L." or "H. J.", located in the lower center of the page.

7

PETRI GHERARDII
BURGENSIS CARMINVM
LIBER PRIMVS.

AD FRANCISCVM MEDICVM
MAGNV M ETRVRIÆ
PRINCIPEM.

O Flos Hesperia & decus perenne
Francisce, o meritò beate Princeps,
Princeps maximè principum potentum,
Quem Mars & pater, & Minerva Fallas
Ad ripam placidè fluentis Arns
Certant artibus vndiq; expolire:
Si vñquam sollicitæ preces tuorum,
Plenaq; officij rogationes
Apud te valuer; si quod vñquam
Tui signum animi benignioris
Dedisti, tua liberalitasq;
Vllos exacuit bonas ad artes:
Ne qua so remorare, ne recusa
Pro tua pietate singulari,
Pro summo ac studio tuos in omnes,
Hoc munus dare promptè & expeditè,
Hoc vita misera & grauis leuamen,
Quod abs te modò supplicis libello

*Petit pauperie mala coactus
Omnium tenuissimus tuorum.*

*Nam & tua eximia benignitate,
Et COSMI patris, omnium & tuorum
Rem dignam facies, facillimamq̃:
Atq; id polliceor libenter ipse,
Me daturum operam, ut videre possis
Princeps vnice liberalitatem
Haud prorsus male te locasse tantam,
Tuum nec perijisse grande munus.*

*Quare quod petimus pudenter abs te,
Si (ut spero & cupio) assequemur vnumquam,
Nos tanta memores benignitatis,
Donec pars anima vigeat vlla,
Gratias tibi maximas agemus.*

AD NICOLAVM TORNABONVM Episcopum Burgensem.

Q*uod splendor patrie tuae beata,
Quod & nobilitas domus vetusta
Clarant te, & celebrant virum per ora:
Quod virtus tua candidiq̃ mores
Debitos tibi tradidere honores,
Te auxere eximiaq̃ dignitate:
Quod tu amantior artium bonarum
Doctis ingenijs faues libenter,
Atq; de omnibus optime mereris;
Quod vita integritas amica diuis*

Laudem

Laudem mirificam tibi parauis
 Omnem apud populum bonosq; ciues:
 Quod nemo est melior benigniorq;
 Te, nec blandior aut domi forisue,
 Nemo qui mage patriam iacentem
 Querat omni ope subleuare nostram?

Hac inquam meritò fuere causa
 Antistes venerande, cur licenter,
 Cum te omni pietate prosecutus
 Iamdudum fuerim tacensq; amarim,
 Nunc, nec ingenio Valens nec arte,
 Ausus sim tibi mittere, & dicare
 Hosce versiculos meos minutos.
 Nam cum non aliud mihi daretur,
 Quo possem satis indicare apertè,
 Quanti te faciam, tibiq; quantum
 Iamdiu tribuam: hoc poema paruum
 Confeci ut potui, ac tibi afferendum
 Curaui: ut leue pignus obsidemq;
 Haberes & honoris atq; cultus,
 Quem semper tribui tibi merenti.

Quare o flos hominum bonorum, & ingens
 Minerua decus, Vnicum ac perenne,
 Qui & colis studia ipsa litterarum,
 Et colentibus illa liberali
 Mente, atq; ex animo faues, & ornas
 Quicumq; ingenio & labore duro
 Virtutem sibi comparare pergunt,
 TORNABONE: rogo (nisi id molestum est,)

Te ne spernere nec putare parui
 Velis, quicquid id est, quod impolitè,
 Testem te perpetuum sui in te amoris,
 Suaq; eximie fidelitatis,
 Conscripsit tibi maximo patrono
 Omnium tenuissimus tuorum;
 Sed idem tamen omnium tuorum,
 Maximi cupidissimus patroni.

Vive iam incolumis diu ac beatus:
 Et, si non penitus tibi videbor
 Tuo indignus amore, fac ut ipse
 Me in fidem accipias tuam libenter.

AD ANTONIVM Meliorium.

Antoni omnibus è viris benignis,
 Quotquot Tuscia terra procreavit,
 Antistes charitumq; alumne dulcis,
 Pro meo in te amore singulari
 Commendo tibi me, meamq; causam:
 De qua sapius ipse sum locutus
 Tecum prateritis diebus, islic
 Cum adessem, & studium tuum rogarem.

Magnitudo negotij profectò
 Terret me, & facit ut laborem: at hercle
 Postea, studiumq; gratiamq;
 Qua polles, animo videns supremo,

Magnam

Magnam in spem venio exitum ad secundum
Ducendi modo quicquid est negotij.

Nam quis te officiosior, magisq;
Iuvandi cupidus? quis Vrbe in ista
Gratiosior est apud potentem
Principem Italia decus perenne?

Tui in me manifesta signa amoris;
Et fides tua rara comitasq;
Sic me ad spem rapiunt, meosq; sensus
Sic nunc exhilarant fouentq;, ut ipse
Quicquam non dubitem impetrare, siquid
Fretus praesidio & tuo favore
Petam à munifico opt. moꝝ COSMO.

Quare si modo (qua tua est voluntas
Propensa ad bene de omnibus merendum)
Hanc rem suscipiens meam atq; causam
Curabis studio tuo expedire:

Et me in perpetuum patrone dulcis

Hoc magno officio tibi obligaris,

Et tua hac facies benignitate,

Vt, qui te prius vnice colebam

Propter mirificos tuos lepores,

Tuiq; ingenij suauitatem,

Idem adiungere cogar obligatus

Ingentem cumulum meo in te amoris,

Et te non secus ac horum parentem

Prosequi pietate singulari.

AD

AD PETRUM ANGELIVM.

QUOD nullaratione liberare
 Possunt se are alieno, & opprimuntur
 In dies magis ac magis miselli:
 Hi, aspectum licet horreant virorum

Longo tempore, nec queant subire,
 Tamen, ni penitus mali improbiq;
 Sint, & de suo honore pertimescant,
 Hoc optant aliquando, & expedite
 Inducunt animum, suis ut ipsis
 Fortunisq; bonisq; creditori
 Cedant, & faciant satis petenti.

Quod ergo facere hi probi & prudentes
 Sueverunt homines, suam tueri
 Dum fidem cupiunt: idem necesse est
 Ipse nunc faciam pudore victus
 Angeli decus & perenne lumen
 Huius gymnasij, vnicumq; & altum
 Ornamentum hominum eruditiorum.
 Nam tu (qua est probitas tua, & parata
 Voluntas animi bene ad merendum)
 Cum summis meritis perennibusq;
 Tuis officijs ita obligatum
 Me dudum teneas, referre ut vllam
 Non possim tibi gratiam, nec vnuquam
 Sperem reddere posse: iam profecto,
 Quando ingrati animi subire crimen

*Pudet me, aut alijs notis inuri,
Cogor me tibi tradere, atq; totum
Me ipsum addicere, sed tamen libenti
Gaudentiq; animo & nihil molesto.*

*Quod si fortè alicui diserte Petre
(Te ipsum quandoquidem bonos in omnes
Propensum esse scio, malumq; questum
Non spectare) tua benignitatis
Paruum atq; exiguum tulisse fructum
Nunc Videberis: infima ille nostrā
Fortuna id tribuat. quid est enim, in quo
Tu nunc indigeas mei? aut quid Umquam
Continget tibi seu boni malive,
Ad quod valde operam meam requiras?
Sed quicquid valeo tamen, libenter
(Vt dixi) tibi dedo me atque trado
Vir doctissime; nec puto futurum id,
Vt non a quo animo, atq; per libenter
Me in fidem accipias tuam vicissim.*

*Vive iam incolumis diu: valensq;
Doctrina ingenioq; perge quaeso
Erudire laboribus modestos
Ac probos iuvenes, iuuare & ipsas
Artes ingenuas, suamq; cunctis
Antiquam reparare dignitatem.*

AD ROBERTVM TITIVM,

O Felix puer, ò puer beate,
 Quo te carmine prædicare possim?
 Ecquando mea Musa te affluentem
 Tot bonis animiq; corporisq;
 Dignis laudibus efferet, tuumq;
 Ad cælum poterit vocare nomen?
 Te nymphae Ionides amant, tibiq;
 Ante annos Heliconios recessus
 Pandunt expediuntq; perfruendos.
 Cum scribis numeros modosq; dulces,
 Assurgunt tibi Gratia, & iocosos
 Contingit vario lepore versus,
 Versus, quæss fera corda leniendo,
 Tui mirificè excitat amores.
 Tu vestigia persequens diserti
 Et culti Ciceronis, elaboras
 In lingua studio eloquentiaq;
 Te Phæbus pater, & Minerva Pallas
 Propter ingenium elegansq; & acre,
 Nunc certant adeò simulq; gaudent
 Bonis artibus vndiq; expolire:
 Vt nobis videaris vnus esse
 Flosculus iuuenum eruditiorum,
 Ac tandem dubio procul futurus
 Nostra gloria patria, & perenne
 Lumen, ac decus omnium virorum.

Te summa ingenij indoles, pudorq;
 Et modestia rara, te venustas
 Ac suavis species decorq; vultus,
 Sic reddunt celebrem, ut labore nullo
 Tibi conciles perennem amorem,
 Et queras lepidos bonosq; amicos.

Quid mores faciles, quid instituta
 Vitæ, quid referam bonosq; cultus,
 Et castas simul educationes?
 Quid sales, & amabiles lepores,
 Lusus & teneros, iocosq; molles?
 Hi interdum mihi, caterisq;, qui te
 Observant oculis, notantq; dicta,
 Tam blandum incutiunt amorem, ut hercle
 Totum me eripiant mihi met ipsum.

Tu spiras Veneresq; Gratiæq;
 Et quicquid potis est mouere sensus,
 Ac mentes hominum venustiorum.

O felix puer, o puer beate,
 Tantus dotibus aucte, & absolute:
 Sed felix magis, & magis beate,
 Quod tua probitate quisq; captus,
 Vnum te gerit in suis ocellis.

AD VENTVRAM VENTVRIVM

ET si pro Veteri meo in te amore,
 Iucundissime amice, iamdiu ipse
 Debebam numeris tuis poliri.

Respondere

Respondere aliquid, tibiq; magnas
 Gratias agere, explicare & Vnà,
 Quantam lætitiâq; gaudiumq;
 Tuo ex munere ceperim perenni:
 Non feci tamen hoc adhuc, quod ipse
 Spectans tam lepidos & elegantes
 Tuos versiculos, meumq; paruum
 Ac rude ingenium, haud volebam ineptè
 Pro auro reddere plumbum, haberi & abs te
 Vir parùm appositus parùmq; factus
 Ad tale officium remunerandum:
 Quamquam tu mihi non eos suaves
 Scripsisti numeros, ut excitares
 Cunctantem nimium meam Camœnam,
 Indeque eliceret suauiores.

Verùm postquam ego sensi, amice dulcis,
 Fore, ut, si penitus nihil mearum
 Nugarum tibi mitterem vicissim,
 Viderer grauius viris quibusdam
 Peccare, & gerere haud piè atq; honestè
 Me: Musas & Apollinem rogaui,
 Ut, si iam cuperent inire magnam
 A me gratiam, & aptè & expedite
 Dictarent aliquod mihi pœma,
 Quo gratum, memorem, atq; liberalem
 Declararem animum meum, meumq;
 Amorem ingenium tibi indicarem.

Quare Pieridumq; Apollinisq;
 Quos dudum colui puer benigno

Nixus numine, carmina exaravi
 Hac, quæ carminibus tuis rependo,
 Licet non ita peruenusta, ut illa,
 Quæ abs te sunt Charitum patre profecta.

Vale candidè, doctè, & erudite
 Ventura; Vnanimi & tuo sodali
 Fac, Vbi à studijs bonis vacabis,
 Scribas hendecasyllabos iocosos;
 Qui illum mirifico suo lepore
 Oblectens, animo malasq; curas
 Pellant, & studium ad nouem sororum
 Sensim eum reuocent diu remissum.

AD THOMAM MERMANNVM.

P Hæbi delicia, Minerva amores,
 Quem plus diligo quàm meos ocellos,
 Mermanne; hac procul ergo ab Vrbe clara
 Abisti, Vnanimem & tuum sodalem
 Liquisti in tenebris tuo recessu?
 Liquisti? ò mihi fata acerbiora,
 O rem difficilem, nimisq; duram
 Nunc ego haud potero, ut prius solebam,
 Nec te visere singulis diebus,
 Nec tuo vario simulq; blando
 Frui colloquio, atq; perlegendo
 Tecum Græca Volumina, & Latina
 Longum fallere tempus ociosus.
 Nunc certè sine te nihil suauè,

*Nec carum potus est mihi euenire.
 Quin his, cum studia ipsa proferendo
 Indulget genio leuis iuuentus,
 Saturnalibus optimis diebus,
 Nec ludi, nec amabiles choreæ,
 Nec lusus iuuenum procerumque
 Spirantes Veneres Cupidinesq̃,
 Possunt me allicere ad iocos Venustos,
 Nec ad delicias libidinesq̃.
 Soles te sine non nitent, sed atri
 Sunt mihi, & potius mala Tenebra.*

*Nam quo tempore tu procul migrasti
 Hinc ad flumina Piscia nitentis,
 Quà riui variè secant loquaces
 Lymphis lucidulis amœna rura:
 Ex eo anxietas, dolor, querela,
 Et suspiria, lachrymaq; amara
 Sic noctuq; diuq; me occuparunt,
 Vt credam teneras meas medullas
 Ob tuum hunc abitum impotente flamma
 Totas funditus esse iam perustas.*

*Quare si cupis ò venuste Thoma
 Nunc solatiolum doloris huius
 Afferre Vnanimi tuo sodali:
 Si te dulcis amice cura tangit
 Tui dulcis amiculi, & miselli
 Quicquam te miseret: diu morari
 Dum lubet procul à meis ocellis,
 Ne queso dare sape suauiores*

*Ad me litterulas piger recuses .
 Nam sola hæc poterunt diebus hisce ,
 Quævis vultu caream tuo necesse est ,
 Et incendia mitigare mentis ,
 Et sensus hilarare, corculumq; .
 Hoc ni tu facias, neq; hunc dolorem
 Vis epistolys leuare nostrum ;
 Hanc urbem celeberrimam reuersus ,
 Offendes miserum tuum sodalem
 Prae desiderio tui grauatum
 Morbo lethifero, perennibusq;
 Confectum lacrymis eum videbis
 Ire semianimem rapacioris
 Ad Orci ianuam tenebricosam:*

AD MARIVM MAPHAEVM

*Q*uam pulchrè sapientia magister
 Olim Aristoteles, & eruditi
 Scriptores alij ac perelegantes,
 Quos illa aurea sæcla protulerunt .
 Persuasi rationibus, magisq;
 Inducti experientia, politis
 Et sanè aureolis suis libellis
 Mortales docuere, Verum amorem
 Ex sola probitate oriri, & ipsa
 Virtute: atq; homines statim incitari
 Nulla re magis integrè ad colendum,
 Castèq; ex animoq; diligendum .

Quam cum reppererint qui habent honesti
 Veram in se speciem, leuem nec umbram
 Præstantis bonitatis, aut subæli
 Cultus ingenij, atq; perspicacis?
 Quam rectè hac video fuisse dicta,
 Nec quicquam à ratione discrepare,
 Nè, quæ sunt manifesta, pernegentur?

Quamuis nobilitas domus vetusta,
 Insignis studioque litterarum,
 Fortuna & varijs bonis referta,
 Atq; affabilitas benignitasq;,
 Quibus tam omnibus antecellit vnus,
 Commendent modo te viris quibusque,
 Nec paucos capiant, vel impotenter
 Incendant potius, te honore vt omni,
 Et cultu studioq; prosequantur:
 Me virtus tamen illa singularis,
 Atq; illi ingenuus probiq; mores,
 Quorum in te videor videre lumen,
 Affecere, ita & acriter mouendo
 Me adiunxere tibi, vt; velut coruscæ
 Ignis territus impetu minaci,
 Te vnâ suspiciam, & libenter vnum
 Te colam, atq; feram in meis ocellis.

Quare affectus amore singulari
 Erga te ex ea opinione sola,
 Quam de moribus aureis, tuaq;
 Virtute ipse habui vnica, ac suprema,
 Jam pridem hoc volui atq; concupiui,

Ut occasio qualibet daretur,
 Qua possem tibi caterisq; amicis
 Tuis omnibus indicare aperte,
 Quanti te faciam, tibiq; quantum
 Honoris tribuam loquens tacensq;.

Quod si id nunc ego forsitan petegi.

MARI, qui assidue tibi occupato
 In rerum studio reconditarum

Ausus sum obstrepere, his merisq; nugis

Testatam facere hanc mei perennem

Voluntatem animi, & nimis flagrantem:

Comitatis erit tuae profecto,

Qua sese omnibus undiq; indicauit,

Hac munuscula non putare parui,

Sed fronte accipere (ut reor) serena.

Ad se ipsum.

Miser Petre quid amplius moraris

Omnes abicere & putare parui

Tuas litterulas politiores?

Quid iam in exilium malasq; in oras

Cessas mittere quicquid est librorum?

Nos non vnius aestimamur assis:

Nos iocum putat esse iniqua turba

Indoctorum hominum atque inelegantum:

Et querunt alij mihi impudenter

Certare, ut iuuenum venustiorum

Saltem hoc nomine gratiam aucupentur.

O & Græca volumina, & Latina,
 O & Pierides mea valete:
 Libelli aureoli valete, vobis
 Mecum sit nihil amplius negoti:
 Vobis nuncio plurimam salutem.
 Nunc quæso procul hinc abite, & omnes
 Migrate ad iuvenes magis politos,
 Qui sua eximia eruditione
 Doctorum in numero uolunt haberi,
 Vosq; percupide & laboriosè
 Conantur legere atq; deuorare:
 O uiri studiosi, & elegantes.

LVSVS IN RIVALEM

Molles versiculi Catulliani,
 Et dulces simul, & simul venusti,
 Apti ad turpia facta predicanda,
 Vos ubi immeritò quis incitaret:
 Si vos à puero legens amavi,
 Vosq; sum meritis professus esse
 Meas delicias, meos amores:
 Adsitis modo quotquot estis omnes,
 Nec vos iam pigeat proteruiore
 Esse, atq; horribiles vibrare iambos:
 Nam læsa patientia furoris
 Impetus parat excitare rixas.
 O factum miserabile atq; acerbum,
 Nec ulla ratione perferendum.

Molles Versiculi, Venuſti, & acres,
 Veſtram omnes operam mihi neceſſe eſt
 Præſtetis modò promptè & expeditè:
 Ut, qui hoc tempore vos laceſcit Ultrò,
 Et metàm malè perdidit miſellum,
 Veſtros ſentiat ille criminoſos
 Ictus horribiles, magiſq; amaros
 Felle, abſinthio, & omnibus Venenis.

Amabam miſer impotente amore
 Erillam lepidiſſimam puellam:
 Hanc ego, ut magis in dies magiſq;
 Amorem ingenuum meum probarem,
 Numquam non volui benignè, amanter
 Summiſ officijs meis iuuare.
 Pro illa maxima bella ſæpe in Vrbe
 Pugnaui, & ſtudium meum libenter
 Ei detuli in omnibus periclis.
 Sed iam cùm placidè ac nimis beatè
 Illius fruere lepore dulci,
 Ecce multiuolus voraxq; adulter,
 /Dira pernicies puellularum,
 /Subrepiſt mihi, gaudijsq; noſtris
 Inuidet malus, arrogans, ſacerq;
 Queritq;, inſidias mihi inſtruendo,
 Clàm ſibi eripere hos meos amores.
 Is tandem egregio ſuo lepore,
 Suaq; eximia dicacitate
 Subduxit mihi candidam puellam,
 At nec vnius aſtimauit aſſus.

Quodq; durjus , atq; non ferendum ,
 Iactat se balathro , & renidet vsq;
 Amouisse mihi hos meos amores ,
 Amores lepidos & elegantes .

Molles versiculi , venusti , & acres ,
 Quis sit , quaritis , hic vorax adulter ?
 Ille , quem assidue perambulare
 Videtis sacra lustra ganeasq; ,
 Querentem omnia bella deuorare .

Homo est stultus , ineptus , impudensq; ,
 indoctus simul atq; ineruditus :
 Quamuis se facit esse litteratum ,
 Ut vanus nebulo , & malus poëta .
 Vos ne ergo facinus scelusq; turpe
 Huius carnificis pati potestis ?

Non , non belluo virginum bonarum
 Impunè hoc scelus obtinebit vnumquam .
 Inseſtemur eum , & molestiores
 Conſigamus aculeis , ut ipsum
 Facti pœniteat sui nefandi .

O vita nebulo inquinatiore .
 O morbosior improbis cinadis !
 Quae te dira libido , quae scelestæ
 Aut effræna fames , sisissimæ adurens
 Egit præcipitem in meos amores ?
 Quid feci tibi , quid ue sum locutus
 Cur nostro capiti dolos parares ,
 Et me tam miserè necare velles ?
 Non pili facis ? aperenne sacro

Huius opprobrium, o lutum, o popina
Turpis, putide, inepte, inerudite.

Si queram euomere incitatus ipse
Quicquid me acriter Vrit immerentem
Tuam ob seuitiam libidinemq;
Tantam apud populum tibi misello
Conflabo inuidiam meis iambis;
Et tantum stomachum tibi mouebo,
Vt multo melius putes fuisse,
Te quiduis aliud scelus parare,
Quam me ledere tam male & dolose.

Molles versiculi, venusti, & acres
Appellate iterum hunc salacem a sellum,
Morbosum tamen, at magis proterui.

O setosior hirco olente & Vrsis,
O nequissime, & omnium virorum
Perditissime ganeo impudice,
Tene tam male percitum furore;
Et tanta rabie fuisse motum,
Vt nostram lepidissimam puellam
Vecors expeteres, & impudenter?
Ten' nihil potuisse ab hoc nefando
Nuper flagitio auocare quicquam?
At tu dure, & inique, nobilisq;
Multis iam opprobrijs per ora vulgi;
Dicta hac nil metuis, nihil moueris
Nostris hendecasyllabis molestis.
Vale ergo nebulo, & bonis paratis
Vtere, ut lubet, at sinistro amore;

Nec multum Venere auspicio.

Iam me non mouet impudica Erilla,

Quæ fuit leuior parumq; fida.

Omnis feruidus ille amor refugit,

Et sua cecidit repente culpa.

Sed tu pessime Vir cauebis illud,

Ne nostrum caput amplius laceffas

Tuis insidijs libidinosis.

Si parauero mi nonos amores,

Abstineo manus: probrofore

Nam te supplicio remunerabor.

AD SODALES DE ACCESSU

*Syluiæ Picæ puellæ ad
villam.*

Q*uid est ò lepidi mei sodales,*
Quòd, quàm flumine molli ad occidentè
Solem dissecat arua nostra Tybris,
Die hac plus solito nitescit àër,

Et Phæbus tremulum iubar Vibrando,

Fulgore & liquido irrigando cælum,

Terras candidiore luce vestit?

Quid est, quòd Zephiri tepentis aura

Spirat mollius, instrepensq; densis

Arborum folijs susurrat illic

Leni murmure? cur canunt volucres

Passim per virides comas vagantes

Tenui gutture dulcius, nemusquo

Et fontes, fluuium, lacusq; complent
Concentu vario, nimirq; blando?
Quid, quòd plus solito benigna tellus
Ridet, letificos & ipsa flores
Dias luminis efferens in oras
Spirat ambrosiam, tyrosq; odores?
Quid, quòd lenius & fluit per agros
Herruscos taciturnus amnis, atq;
Lymphus lucidulus nitens sub undis
Ostentat tacitos, vagosq; pisces?
Quid, quòd omnia lata, ibiq; fulgor
Nunc se tollit ad astra, & alma tellus
Fuso lumine tota iam renidet?
Petiunt ne mea illa amœna rura
Formosissima Pica, cui Cupido,
Cui Cypris fauet, & fauent Amores,
| Et Ioci, & Charites, Minerva, & ipse
Apollo, Aonidumq; docta turba?
Sic certe est. igitur bona puella,
/ Et quæ flosculus est puellularum;
Accessu amnis, & aura, aues, & ær
Tellusq; omnimodis repente gaudet,
Gaudet villula, gaudet ipse agellus,
Rident omnia & omnibus cachinnus.
Quin Gnido Venus ipsa iam relictæ,
Relictis Charites procul Cytheris
Formosam petiere, floridamque
Villullam: hanc Amor, hanc colit Cupido:
Hanc blandus locus, hanc amat voluptas;

O felix

O felix nimis, & nimis beata
 Villa? o pulcher agelle, o cello agrorum,
 Quam felix es et ipse, quam beatus?
 Quanta gaudia, quot bona hac serena
 Venerunt tibi luce. iam profecto
 Concedant tibi tempe, & illi amœni
 Colles Arcadia, quies domusque
 Pulchrarum Dryadumq; , Oreadumque.
 Felices domina colente campi,
 Felices domina tenente fundi,
 O felix obeunte rus puella.

Méne ergo miserum manere in in Vrbe,
 Dum villa retinent meam puellam,
 Dum Iocis comitata, Gratijsque
 Agros incolit, atq; agris choreas
 Ducit Cypria pulchra, dumq; in agris
 Ludit delicias licentiores?
 Certum est ad nitidum Volare agellum;
 Certum est perfacilem viam Vorare.
 Iam discedere gestio, iam auct mens
 Migrare ad bona rura: quare amici,
 Qui mentem geritis Venustiozem,
 Si nostri modo tangit vlla cura
 Vos, quicquam & miseret mei miselli,
 Rus vna properemus ad puellam.

AD ROBERTVM TITIVM.

O Factum male care amice de te:
 Nunc tui miserebor ò miselle;
 Casus est miserabilis profectò.
 Nam virgo illa venusta, virgo amata
 Illa abs te, illa pudica virgo, quam tu
 Vnam iam coluisti, & Vnam amasti,
 Et Vnam celebrasti in Vrbe nostra,
 Non est amplius o Titille virgo,
 Non innupta puella, sed marito
 Iuncta iam, & mulier repente facta.
 Illam, ut tu patriam diu absuturus
 Liquisti latiam petens & urbem,
 A fletu vuidulam, & nihil ferentem
 Iam desiderium tui, propinqui
 Marito statuere copulandam.
 Quodq; acerbius est amariusq;,
 Iam mollem, teneram, atq; delicatam
 Puellam stupido seni locarunt,
 Nec apto thalamis propinqui auari.
 Ac sic perniciem grauemq; pestem,
 Dum malo nimium student lucello,
 Tulere immeritò bona puella.

Puella ò misera, ò misella nupta
 Ut te nec validus, nec ore gratus
 Affliget thalamo senex maritus?
 Ut sepe hunc iuuenem puella catum

Votis in tenerum sinum Vocabis?

*At tu flebilibus modum querelis
Pone carè Titille, nupta Virgo
Si suspiria lacrymasq; amaræ
Iam fortè elicit tibi dolenti:
De te cogitat illa semper Vno,
Te Vnum somniat illa semper, ex te
Toto pectore pendet illa solùm,
Et soli tibi iam placere vellet.*

AD BERNARDVM PICVM, ET
Malatestam Tanum.

*O*celli iuuenum venustiorum,
Iidemq; omnibus è meis amicis
Iucundissimi amici, ab vsq; prima
Aetate ob geminos simillimosq;
Mores, & studia ipsa litterarum
Mecum iuncti, & amore copulati
Aeterno: ò mihi si venire ad Urbem,
Quam vos incolitis beati Vtriq;
Liceret modò, dum caniculari
Aestu Sol furit hic, nec esse Roma
Tutum est; si placido tepore Veris
Perfrui in patria salubriore:
Si possem alloquijs adesse vestris,
Vestrasq; adiciuas adire, & vnà
Nunc conferre iocos facetiasq;
Nunc ludos teneros sequi per Umbra.

Nunc

Nunc conuiuia lauta comparare,
 Nunc sanctæ Veneri cupidiniq;
 Indulgere per Urbem, & æstuosas
 Curas fallere, feruidosq; soles:
 Quàm felix ego, quàm beatus essem?
 Quam par & superis forem Oeorum?
 Verùm dura necessitas repugnat;
 Mineruæ & Studium, immo quæstiosa
 Ac longæ artis Apollinis, me in Urbe
 Inuitum retinet tumultuosa:
 Et cogit miserum modò huc, modò illuc
 Cursitare per æstum, & æluantem
 Aegros visere, vel potentiorum
 Limen deterere, atq; adire reges.
 At vos ò iuuenes beatiore
 Qui tot commoda, dum furit proteruum
 Sydus, percipitis salubri in Urbe,
 Si salus mihi Vestræ suauitati est,
 Nunc mei miserescite, & rogare
 Deos, vt faciles, py, ac benigni
 Fortunent mihi Vota, quò beatus
 Ad lares patrios redire possim.

AD FRANCISCVM CESCARIIVM

QVas ad me modò litteras dedisti
 Francisce optime, & omnium Virorum
 Humanissime, ea mihi fuerunt
 Tàm grata, vt relegens frequenter illas

Et noctes repetens diesq; mecum,
 Et isus sim benè viuere ac beatè.
 Idq; non idèò, quòd in me amorem
 Tuum incredibilem atq; singularem
 Perspexi facile ex eis, bonamq;
 Voluntatem animi mei iuuandi;
 Qua tamen nihil hercle quicquam est,
 Quod viri magis expetant vel optent;
 Scibam quandoquidem te eos solere
 Pro tua bonitate amare, & omni
 Complecti studio, perennibusq;
 Iuuare officijs, quibus nec esset
 Musis aliena mens, nec vllò
 Insecta aut vitio, artibusue prauis;
 Sed quòd iudicium tuum politum
 De me, ac de exiguis meis libellis,
 Cognoui ingenuèq; liberèq;
 Abs te mi expositum. hoc enim ipse tanti
 Feci, vt, cum tenues meos labores
 Putè esse aliquid, maliq; prorsus
 Non abs te modò iudicentur ipsi,
 Assenter mihi ineptè, & esse sapè
 Non nihil videar, licet probe iam
 Ipse me satis, optimeq; norim.

Scripta abs te mea sic probari, vt ipsa
 Nunciant mihi litteræ, profectò
 Lator magnopere, intimoq; sensu
 Cordis gaudeo: quiq; laudis vllò
 Non ducor studio, tamen supremis

*Abs te laudibus affici, voluptas
 Mihi est maxima, gratiusq; quicquam
 Non potest accidere, aut magis cupitum.
 Non tam enim moueor probatione
 Ipsa, quam fide & integri & probati
 Viri, maximè & omnium affluentis
 Laude perpetua eruditionis.*

*O' felix mea Musa? & o' beati
 Libelli? benè doctus, optimusq;
 Si vir vos satis & super probauit,
 Probabunt alij quoq;, & tacebunt
 Mordaces Critici: manebitisq;
 (Si fas dicere) plurimos in annos.
 Hoc ergo mihi gratulor diserte
 Tescarine, & ob id tibi supremas
 Gratias ago: debeoq; quantum
 Alteri pote debuisse quenquam est.
 Tu vero vt videas probeq; noscas,
 Non falsam penitus te opinionem
 De me nunc animo imbibisse, magno
 Conatu efficiam, atq; diligenter.*

AD PETRVM GAMBERELLVM

*Q*uid nam tam indomitos & impotentes
 Erga te igniculos amoris in me
 Accendit modò Gamberelle? quidnam
 Fecit, vt tibi deditus, tuoq;
 Addictus studio, velim iuare

Omnis te ratione in excolendo

Doctrina ingenio elegantiore?

Quid me corripuit? quid excitauit

Ad te plus oculis meis amandum?

An morum probitas, quam & ipse cœtus

Doctorum iuuenum in te amat, stupensq;

Admiratur? an Vnica & suprema

Virtus ingenij perelegantis?

An certè simul hac, & illa, quæ te

Ornauit pariter benigna mater

Natura à puero, perenne vt esses

Exemplar probitatis, atq; imago

Virtutis, sapientiæq; forma?

Sed quicquid fuit id, quod impotentem

Pellexit me in amorem, & applicauit

Me tibi: peto, non vt ipse amanti

Mutuum tribuas amorem, inesse

In me cum videas nihil, quod vlllo

Vilius sit amore dignum: at hercle

Tantum, vt iam patiare te à me amari

Eo maximo amore, quo tu amandus

Es propter faciles probosq; mores,

Et summum ingenium atq; singulare.

AD IULIVM FOLLIVM

de rus profectis.

H

Eri ad dulcia rura Trebbiana
Nos cum contulimus calente sole;

Ibi cum teneros meos amores ,
 Et cum dulciculos tuos lepores ,
 Defessos nimio labore & astu ,
 Vidimus viridi iacere in herba
 Ante vestibulum domus nitentis ;
 Et molli requie simul fruantes
 Miscere illecebras , iocos , cachinnos ,
 Sales , delitias , facetiasq;
 Inter se ; modo petulos ocellos
 In nos conijcere , & tueri amantes
 Fixis luminibus ; modo elegantes
 Tingere ingenuo pudore malas :
 Dic dulcissime amice , dic amator ,
 Qua tum gaudia , qua fuit voluptas
 Nobis ? non ter , & amplius beati ?
 Non Djs fuimus pares supremis ?
 Eidem cum ad cytharam modosq; dulces
 Duximus Charitum leues choreas
 Molli in gramine cum bonis puellis ;
 Et nunc ad numeros simul canendo ,
 Nunc & mutua per iocum atq; ludum
 Reddendo , in nitido & feraci agello
 Lati condidimus diem serenam ;
 Mox post ludicra , mutuosq; cantus ,
 Post factam breuem inambulationem
 Cum excepti fuimus libenter ipso
 A ruris domino , & parata nobis
 Cœna non sine candidis puellis ,
 Et ioco , & sale , & omnibus cachinnis ;

Cum inſpexit mea lux ſuis oculis
 Me inter pocula ſape, cum tua & lux
 Flagrantes oculos tuos amore
 Furtim lumine fixiore vidit;
 Cum illarum ex facie nitente, & ipſo
 Pulchro peſtore, gemmeis papillis
 Ignes perplacidos vibrauit in nos
 Et mitis Venus, & tener Cupido,
 Et curſans Amor huc, & huc, & illuc:
 Dic dulciſſime amice, dic amator,
 Quæ mens tum tibi? quæ mihi? aut voluptas?
 Quo tum illos homines beatioreſ
 Vidit? non tibi nos fuiſſe viſi
 Vni ex cœlicolis ſumus beatis?

Et cum poſt epulaſ ruente nocte
 In urbem properauimus redire;
 Cum cantu & fidibus viam leuarunt,
 Sermone & vario bonæ puellæ;
 Noſq; inter teneros iocos, ſaleſq;,
 Inter murmura, garrulaſq; voces
 Ludos miſcuimus venuſtiores:
 Dic dulciſſime amice, dic amator,
 Quis tum lætitiæ, & beatitate
 ꝑſa noſ ſuperauit? an'ne credis
 Inuidiſſe etiam deos deaſq;
 Omnes (ſi licet hoc referre) nobis?

O lux candida, quæ tot attuliſti
 Nobis gaudia floridis in agris,
 Sæpe ad noſ redeas bono hoc in anno,

*Nec mora nimiaq; tarditate
Perdas lætitiā expetitā amantū.*

AD FLAMINIVM NOBILIVM.

Etsi illud video mihi esse iure
Lætandum bonæ Nobili ac diserte,
Quòd hoc tempore tam graui atq; duro
Ea occasio se dedit petendi
Romam, Vrbem celeberrimam ac beatam,
Vt sperem benè rem meam deorum
Illic auxilio esse me haud inertem
Gesturum; tamen explicare sensus
Si cordis volo, quòd tuos videre
Et vultus hilares, tuisq; doctis
Iis sermonibus interesse, quos tu
In magno iuuenum virumq; cœtu
De re multiplici soles habere
Explanans sapientum operta dicta,
Non mihi cupido amplius licebit,
Tàm valde doleo ferroq; acerbè,
Illa vt gaudia diluantur ipsa
Hæce tristitia & perenne luctu,
Nec sciam satis ipse, quid iam agendum
Sit mihi, paro dum profectiōem.

Quid ergo misero tuo sodali
Qui te non minus ac suos ocellos
Amat, quicquid & ipse consecutus
Est rerum in studio reconditarum,

Acceptum id tibi nunc refert magistro,
 Suades? an modo de reuersione
 Ipse ut cogitet, & petat quod illi
 Non Magni abnueret Ducis voluntas?
 An ut, consilio docendi in ista
 Vrbe abiecto, vbi maximo labore
 Se se conficiunt Viri eruditi;
 Et cura vigiliq; habendi amore
 Senescunt, alias vias paranda
 Quarat gloriola pecuniaq;?

Tu, qui latitiam ex bonis amici
 Soles percipere, & perinde gaudes
 Eius vtilitate gloriaq;
 Ac tua propria, mihi quid ipsi
 Prascribas, video: potentem ad Urbem
 Nempe ut tendere pergam, & anteferre
 Velim mœnia Romuli vetustis
 Senis, quæ miserè enecare possent
 Me sitiq; fameq;, & auocarent

A vita placida atq; perquæta.
 Verum tu, nisi vis procul remotum
 Me desiderio tui atq; amore
 Contabescere, pergrauem hunc dolorem
 Curabis releuare prouocatus
 Crebris litterulis tuis politis.
 Quamquàm te scio semper occupatum
 Ita esse in lepidis nouis libellis
 Scribendis, sapientia & docenda,
 Ut vix ipse queas domi forisue
 Respirare quiete perfruendo.

AD IVLIVM FOLLIVM.

IN te dum intueor Venuste Follī,
 Durq; de ingenio tuo eleganti,
 De summa & varia eruditione,
 De rara probitate suauibusq;
 Sæpe cogito moribus: Voluptas
 Tam magna accidit ac fluit repente
 Ad mentem atq; animum meum, vt beatui
 Et felix videar nimis fuisse,
 Quòd me contulerim ad tuam expetendam
 Valde amicitiam, ipseq; haud grauatè
 Me receperis, atq; predicaris
 Te me diligere, atq; amare multum.

Verùm cùm idem ego cogitatione
 Verto me ad tua plurima atq; magna
 In me promerita; & recordor, ipse
 Quàm propenso animo, & quàm amanter in me
 Semper contuleris domi forisq;
 Omnia officia, vt perennis esset
 Inter nos amor; intimis medullis
 Tàm magnum capio dolorem, acerbam
 Vt vitam esse mihi putem, quia Vlo
 Numquam munere te remunerarim.

Cùm ergo huiuscemodi dolore Follī
 Noctes conficerer miser diesq;
 Ne ingrata arguerer malaq; mentis,
 Non dico à te, homine & probo & modesto,

*Verum ab ijs, aliena qui requirunt :
 Pro multis studijs perennibusq;
 Tuis officijs, tibi quæ amantem
 Me obstrinxere, rudes & impolitos
 Hos scripsi numeros tibi, & dicaui :
 Ut tu hinc perspiceres quoq; & Videres
 Me nec immemorem esse gratiarum ,
 Et semper voluisse eas referre ,
 Sed culpa ingenij impeditum , & ipsa
 Magnitudine gratiarum, abunde
 Cuiquam soluere debitum nequisse .*

AD FABIVM BENEVOLENTIVM

N iam gloria summa perspicacis,
 Cultiq; ingenij tui ac subacti
 Me induxisset, amore singulari
 Ut te prosequerer, simulque multa
 De te honorificeq; predicarem:
 Vel ipsa integritas tua, atque mores,
 Quos novi, facilesq; candidiq;
 Hoc id temporis hercle præstitissent .
 Nam quis Aonidumq; Apollinisq;
 Cultor integrior suauiorq;
 Est te? quis studiosior iuuandi
 Amici officio ac benignitate?
 Sed propter Varias perelegantis
 Dotes ingenij antea te amabam
 Singulariter ipse, & omni honore

Ac cultu studioq; prosequabar :
 Nunc autem, quia nouerim probumq;
 Te blandumq; virum, ex meo in te amore
 Et cultu capio satis profecto
 Magnam letitiamq; gaudiumq; .

Quòd si ego, ò decus vnicum Minervæ,
 Imago et probitatis, haud peregi
 Hoc adhuc, vt amor meus supremus
 Erga te, et studium flagrans et acro
 Non vulgari aliquo tibi paterent
 Leuiq; officio: velim, retuso
 Si non ingenio meo rudiq;,
 Id, saltem tribuas pudori, et vni
 Timori ingenuo, modestiæq;
 Meæ. Quam modo me expulisse vt omnem
 Vides, dum illepidos malosq; versus
 Tibi concino ineptus, insolensq; ;
 Sic velim accipias eos amice,
 Ac vt pignus et obsidem perennem
 Observantiæ, honoris, atq; cultus,
 Quo te prosequor, atq; prosecutus
 Fui, illos habeas; mei q; amoris
 Ne sis immemor ipse, dum licebit.

AD FVLGENTIVM LVSVS.

Fvlgenti pater omnium leporum,
 Idemq; ingenio scientiaq;
 Prestans non sine castitate lingua,

Nostri gymnasij decus perenne :
 Per tuam sapientiam disertam ,
 Per miram grauitatem , & eruditis
 Dignam Socratibus Platonibusq; ,
 Perq; Aristotelis tui libellos
 Te oramus iuuenes tuiq; amantes ,
 Laudiq; egregie tua fauentes ,
 Dicas ex animo , & licenter edas ,
 Quid causa sit , ad ipsa cur veniro
 Nolis colloquia instituta , vt antè
 Solebas facere , & tuum requiri
 Sinas officium obstinatus , atq;
 Nil cedens precibus Virum bonorum .

An quod non satis integro & Valentè
 Constans corpore ob arduos labores ,
 Congressus metuis laboriosos ?
 Et cæli nimium fugis furorem ,
 Timent immodicum horridumq; frigus
 Ex sudore , malam grauedinemq; ,
 Aut casus alios periculorum ?

An quod nunc animo ferens iniquo
 Riualet iuuenem tibi propinquum ,
 Curam hanc non aliter potes leuare ,
 Quæ sanè est grauis atq; permolesta ?
 Sic certè est : satis indicat , quod omnes
 Conatus iuuenis bonas ad artes
 Queris frangere , nec malè , aut ineptè ,
 Quem prius tamen ipse valde amasti ,
 Fovistiq; lubens , nec immerentem .

Verum.

*Verum, si quid agis, statim venito :
Oramus venias, ferasq; tecum
Conditas sale colloctiones,
Et doctas simul, & benè eruditae,
Ista aetate graui, tuoq; dignas
Tanto nomine maximaq; fama :
Quarum vi reprimas furorem eorum,
Qui stultè cupiunt periclitari
Vires ingenij sui tuiq;
In congressibus, & volunt miscelli
Nullo cum suo honore gloriaq;
Hinc decedere victi, & obstrepente
Deludi iuuenum virumq; cœtu :
Nam primas hodie tibi eruditi
Deferunt homines in explicandis
Naturæ latebris sagacioris,
Et libris veterum tenebricosis:
Nec subtilis in arte differendi
Quisquam te magis, aut magis paratus
Ad perdifficiles grauesq; nodos
Soluendos, variasq; quæstiones.*

*Ergo rumpe moras, precesq; nostras
Oramus, caue despuas magister :
Nam tua iam opera, tuoq; fastu
Doctis colloquijs diu caremus.*

AD VINCENTIVM
Melioratum.

Vincenti iuuenum decus bonorum,
Idemq; artibus expolite cunctis,
Qua laudem pariunt Viris supremam:

Dic oro, mihi num renunciauit
Verè de tuo honore, gloriaq;
Collecta ex studijs labore, frater,
Qui sodalitis tuo beato
Istic perfruitur, colitq; sedes
Tecum munifici optimiq; regis?
Hac si sunt mihi nunciata Verè
A fratre Vnanimi meo, o beatum
Tuum Pierium, suis ocellis
Qui te plus amat: o beata mater,
O & patria ter quaterq; felix.

Nunc famam Veteremq; dignitatem
Amisam reparabit illa, & astris
Tuo nomine clarior nitescet.

Nunc tu quod patris eruditi acerbo
Fecere interitu politiores
Damnum litteræ, & optima Camæna,
Doctrina celebri tua profunda
Compensabis, & artibus disertis.

Felix Burgopolis, beata tellus;
Quæ tot lumina clara litterarum
E' tantis tenebris bono hoc in anno,

*Et post tot iuuenum sinistra fata
Extulisti, & adaueta honore summo
Præstinxisti alias nitente luce.*

*A tu, macte animi noua & perenni
Virtute ò iuuenis, bonos li! ellos
Perge euoluere, & elegantiores
Musas excole, qua tuum, tuaq;
Gentis, & patriæ, meumq; nomen,
Dum canunt numeris lyræq;, sacris
Non vllis patiantur interire*

AD IOANNEM PETRVM

Gampierium.

T*V me iudicio tuo beasti,
Qui in lucem mea digna quæ efferantur
Censes carmina: si modo tributum est
Abs te iudice veritati in hac re
Plus quàm amicitia. Sed audi amice,
Quæ me gloria, quodq; me sequetur
Crimen ex tenui nouo libello
Diulgato, eadem sequetur olim
Et te gloria certè, idemq; crimen.
Nam volo hoc homines sciant disertis,
Qui fortè hunc vacui legent libellum,
Me tantummodo flagitatione
Tua nunc opus edidisse paruum,
Roganti & tibi sape maluisse
Indulgere, meo quàm honori, & ipsi
Fama prospicere, hoc ego etuditis*

Compertum

*Compertum esse volens, pœma feci
Hoc tibi, & tenui nouo libello
Edendo inserui venuste amice.*

AD IOAN. BAPTISTAM
Picum.

CUM longo spatium reuersus ipse
Ad urbem, veterem tuum sodalem
Vidisti bone Pice, quem probata
Et virtus tua, cognitiq; mores
Integri facilesq; abhinc tot annos
Adiunxere tibi perenne in auium:
Dic oro, tibi qua fuit voluptas?
Aut qua gaudia? forsitan ne tanta,
Quanta in colloquio mihi accidere
Primo, cum faciem tuens amatam
Fixis luminibus, tuam salutem
De te sapius ipse sciscitabar?
Si tum gaudia tanta amice care,
Ut testes animi tuiq; amoris,
Cœpisti: ò nimium tuum sodalem
Beatum, redamari ab erudito,
Et probo iuvene, omniumq; digno
Hercle amicitia virum bonorum,
Qui sese videt. Amplius potentum
Non libet mihi gratiam aucupari:
Dum tu Pice in amore perseueres,
Falsos despicio Midarum amores.

DE LAELIO TAVRELLIO
Iuriconsulto Clarissimo.

Descende cælo facta virum inelyta
Pimplea sollers tollere laudibus ;
Mecumq; Parnassi sub antro
Quare modos grauiore plectro .

Dic , vt recenti mens studio vicens
Præstet alti condita pectoris
Proferre , virtutesq; summas
Laude viri celebrare digni .

O grande lumen iuris , & vnica
Spes consulentis Principis optimi
LAELI , perennem cui parauis
Rara fides probitasq; famam :

Me molli in vmbra Castalia iuuat
Mandare laudes carminibus tuas:
Et candidam mentem , tuosq;
Perfaciles iterare mores .

Vim singularem me iuuat ingeni
Efferre cæli ad lucida sidera ,
Et pectus instructum decoris
Artibus , & studijs poltum .

Tu integritate & iudicio enitens ,
Tu doctus vsu , tu sapientia
Præstans , potentis sceptræ COSMÆ
Imperij regis vnus ampli .

Te Dux beatus prætulit omnibus ;

tibi

Tibi ille sensus credit & intimos,
Te maxime expertus fidelem
Intrepidus dubijsq; rebus.
Tu lenè consilium impiger arduis
De rebus affers, unde pericula
Vitentur: & pulso timore
Quisque tuas veneratur artes.
Tu es cautus vrbes fortis Hetruria
Ornare sanctis legibus & bonis:
Vltraq; præscriptum vagantes
Iure tenes metuentes solui.
Tu, cum clientum longa negocia
Dijudicatis litibus expedi,
Rectum tueris, fontiumq;
Dona fugas oculo irretorto.
Te quisque mitem, te facilem videt,
Vt cumq; sedis limina deterit:
Digneq; rerum te potentem
Assidue precibus fatigat.
Tu, cum labores fallere maximos,
Quærisq; paulum seria mitibus
Mutare, iam curis percussus
Pierio recrearis antro.
Te litterarum deditus octo,
Illos tuendos suscipis, in quibus
Virtutis elucet supremæ
Lumen, & ingenij subacti.
Te auctore claro, te duce nobili
Florescit alnum gymnasium in dies:

Omnēsq̃ iam dudum iacentes
 Non sine Dijs reuocantur artes.
 Nostra supremos o Vinam dies
 Possint morari Vir tibi maxime
 Preces, & hic longum per auum
 Te Superi patiantur esse.

AD THOMAM CORNACHINVM

Artis ò cultor medica, scienter
 Qui soles morbos hominum proteruos
 Pellere, & multos reuocare ad auras
 Pœnè sepultos:

Sic tuis Phæbus genitusq̃, Phæbo
 Annuant votis, faueantq̃ cœptis:
 Et tibi nostrum tribuant in vsum

Nestoris annos:
 Subueni quaeso misero sodali:
 Sume nunc herbas liquidosq̃ succos,
 Quicquid & fessos refonere possit
 Corporis artus.

Aut tuis Phæbum genitumq̃, Phæbo
 Versibus mulce, precibusq̃ blandis,
 Ne sinant tristi miserum sodalem
 Tabe perire.

Nunc enim immittis scabies & acris
 Occupat nostrum perimitq̃ corpus:
 Et furens pestem minitatur atram,
 Perniciemq̃.

Nanq; subrepens, velut ignis ardens,
 Pascitur furtim teneras medullas,
 Semper & noctes cruciat diesq;

Languida membra.

Nec cibus suavis potis est iuuare
 Corpus affectum nimio dolore:
 Nec sopor vincit teneros ocellos

Artior vnaquam.

Hac ego infesta rabie peresus
 Cogor inuitus studia hac fugare
 Mente de tota, Sophiaq; dulces

Linquere fontes.

AD FRANCISCVM

Mugghionium.

Pater leporum, & omnium elegantium
 Virorum ocelle, & omnium
 Sodalium vstrorum amabilissime,

Nostri & voluptas vnica;

Idemq; perpolite liberalibus

Et peruetustis artibus:

Quid hoc furoris est, quis ardor maximus

Hic, qui repente confluit

In me, atq; serpens per meas medullulas,

Omnes perurit intimas?

Vnde aëtas hic & cura feruentissima,

Quae me insolenter occupat,

Somnumq; dulcem hac nocte oculis auferens.

Molli

Molli in cubili languidum
 Observat, atq; corpus hoc miserrimè
 Fessum labore conficit?
 An nuper excitavit acres flammulas
 Mihi puella candida,
 Puella delicata, & oves florido
 Nitens, amor q̃ Cypria?
 Et, antè nullis ignibus Cupidinis
 Contactus, hūcce tempore
 Acerbius peruror & crudelius,
 Cacoq̃ amore fluctuo?
 An fortè liberalibus facetijs
 Tuis, & illo amabili
 Lepore, moribus q̃ iucundissimis
 Magis magisq̃ ego indies
 Incendor, & te semper unum somnio,
 Vnoq̃ de te cogito?
 Sic est profectò. nam tua suavisima
 Festiuitate, & blandulis
 Sermonibus percussus ipse, gestio
 Tibi venusta carmina
 Conscribere, atq; laudibus perennibus
 Te celsa in astra tollere.
 Sed, hoc furenti concitatus spiritu,
 Dum ad molle carmen inuoco
 Musas benignas, illa opem nec afferunt
 Mihi, ut solebant antea:
 Sensi, relictis sedibus biuertiis
 Parnasi, & antris Thessia

Rurū , migrasse eas in ima pectora
 Tydida honesti pupuli,
 Qui nunc leporo versuum dulcissimo
 Canit iocosa & seria ,
 Teq; impotenter & nimis crudeliter
 Flammis trecentis vstulas .
 Quare Dearum destitutus numine ,
 Laudes tuas componere
 Non quivi amice candido , & vix peruiuax
 Hoc carmen inuenuitulum ,
 Nec elocutionis vllō lumine
 Interlitum , ut cupiueram ,
 Feci, tibiq; nunc libenter offero ,
 Precorq; ne illud respicias .
 Vale interim, & me semper ipsum diligas
 Pater leporum , & omnium
 Sodalium nostrorum amabilissime ,
 Nostri & voluptas unica .

De Tydide puero dormiente.

ἀπαλὸν δέμας τυδείδου
 παρ' ἀνήλιον τὸ δένδρον,
 χλοερῶν θ' ὑπερθε φύλλων.
 μαλακώτατ' ὡς ἐκείτο,
 βεβαρημένον παρ' ὕπνον.
 ὄνορῶσα ἡ Κυθήρη,

παρὰ

παρὰ τῷ Διὶ καὶ θραμοῦσα,
 ἡρότ' ἀφους καλοὺς ἐπὶ νηῖ
 ἐρατὶ καὶ δάφνιν δέλοντας,
 ῥοδινὰς τε ταῖς παρειάς,
 ἐλεφάντινας τε χεῖρας,
 τὸ δὲ χεῖλος ἦδεν αὐτῷ
 ἐρυθροῖον οἷα πειθοῦς
 ὃ φιλεῖν ἐρώσα συγχῶς
 τεθάρ' ῥ' ἦκεν Κυθήρη·
 ὃ δὲ παῖς ὄναρ φοβηθεὶς,
 ἀνέωξεν θυβύβλινμα
 χαρμίν τε, καὶ πυρῶδες,
 φαεινοῖς δ' ἀκτῖσι θάλπειν
 ὅλον ἦπαρ Ἀφροδίτης·
 πεπυρωμένη δ' ἐκείνη
 ἅμα καὶ ἀνασινάξει,
 ἅμα καὶ βοῶντα φησὶ·
 βρέφος ὦ, βρέφος τίδ' ἡ μοι
 προτέρους πόνους ἐγείρεις,
 χαλεπώτερος παρὼν μοι
 κρατεροῦ τυδείος υἱοῦ;
 ὅγε γὰρ μόνον μαχαίρα
 ἐμ' ἔτυψε; καὶ ἀνόπλιον·
 σὺ δὲ γαῶν βέλεμνα βάλλεις,
 χαῖμα λαμπράσας διώλεις

εἰς ἐμὸν μέσον τὸ ἦπαρ
 ἀπὸ βλεμμάτων πυρωδῶν •
 ἐμὸς οὖν ὁ παῖρ ἅπαντας
 ὁ γελῶν, ὁ παντορέκτις
 φλογερὸν βέλεμνον ἦ σοι
 παρεδῶκεν, ἦ γε μᾶλλον
 ἐνὶ σοῖς ὀμμασι κείνος
 χλιαρὸν γελῶν πτεροῦται •

Finis Lib. I.

PETRI

PETRI GHERARDII
BVRGENSIS CARMINVM

LIBER SECVNDVS.

AD LAELIVM TAVRELLIVM I.C.

AD TIBERIM PRO HERCVLE
CATTANAE O.

Hesperidum Tiberine pater regnator aquarum,
Qui Tusca obliquo flumine culta secas:
Sic sis perpetuo caelo gratissimus amnis,
Decedatq; tuus aurifer Hermus aquis:
Dum nouus Alcides forma pulcherrimus, atq;
Virtute, & summa nobilitate potens,
Sole sub ardenti egelidum contendit ad amnem
Sape tuum, & lymphis feruida membra rigat,
Adsis o praesens, illumq; arceto periculis,
Dum liquidam niueo pectore pellit aquam.
Nec te tum pigeat tumidos componere fluctus,
Immerito iuueni ne nocuisse queant.
Ergo ades o Tiberine pater, dummersus in vadis
Ipse tuis, aestus temperat amne graues.
Effice, neu frigus tenues subrepat in artus,
Neu ladat nimius corpora fessa calor.
Defendas humeris solem tenerisq; lacertis,
Ne exurat, roseas inficiatq; genas.

Vrantur potius sauo mea membra calore ,
 Et noceat capiti cœrula lympha meo :
 Si vagus ille tuo fluuio se credit amœno ,
 Incolumem nobis nunc tuare precor .
 Ne uelis , ille lauit dum se fluitantibus undis ,
 Ima tenens latebris oculuisse caput :
 Quin potius , nitido lacus dum ludit in alueo ,
 Extabis placidis conspiciendus aquis ,
 Ut ne illum quisquam candore incensus eburno
 Audeat è solo gurgite surripere .
 Naiadum verò cautus defende rapinas :
 Illa etenim iuuenes in Vada caca trahunt .
 Pulcher Hylas , olim Alcida gratissima cura ,
 Naiadum fertur delituisse lacu ,
 Cum imprudens Vitreum ad fontem accessisset , & amēs
 Perflaret Vanis ludere imaginibus .
 At tu Ribri pater iuuenis tutela natantis
 Si fueris , fraudes non timuisse decet .
 Ne te igitur pigeat subuectum in fluminis ora
 Prospicere insidias & prohibere malas .
 Aut fac , ne exiliant Nympha de sedibus imis ,
 Dum iuuenis iactat brachia in amne tuo .
 Annue : semper enim nostris celebrare donis :
 Cornigera dabimus munera larga manu .

Ad se ipsum .

Q Vi libros versare diu nocturnꝫ solebas ,
 Et cupidus studijs inuigilare bonis ,
 Quid miserè luxu fluis ignauissime Petre ?

Otia cur sequeris pernicioſa nimis ?
 Quid tu delicijs ſemper deuinctus adheres ,
 Teq; tuosq; ſimul diſperſiſſe ſinis ?
 Artibus incumbunt alij ſtudijsq; decori :
 Tu tenetam aetatem deſidioſus agis .
 Aſpice , vt ignauum corrumpant otia corpus ,
 Vt capiant vitium , ni moueantur , aqua .
 Eia age nunc pigrum de pectore diſcute ſomnum ,
 Perpetuaq; alacris ſuſcipe laudis opus .
 Inducas animum duros ſuperare labores ,
 Ne vita pigeat ſuppudueatq; tua .
 Ante diem repetas Græcæ exemplaria linguae :
 Nec perſtes molli membra fouere toro .
 Si languent ſtudia primo ſub flore iuuenta ,
 Non expectanda eſt gloria honosq; tibi .
 Præmia nulla manent , quem triſtis inertia tardat ,
 Quem iuuat & luxus dulcis , & aptus amor .
 At qui præclara cupide verſatur in arte ,
 Hic numquam in tenebris delituiſſe poteſt :
 Hunc & diuitiæ dulces fructusq; ſequuntur ,
 Hunc omnes celebrant ſufficiuntq; viui .
 Quare te obſirmes animo , vt iuuenilia linguas
 Gaudia , quæ multis multa tulerit mala .
 Sint procul , ebrietas , ludus , ſopor , otia , rixæ ,
 Et quæcumq; mali eſt , quod parit aſper amor .
 Alma quies placeatq; tibi , ſtudiumq; probetur ,
 Commoda dum Princeps donat habere bonus .
 Exemplum ex alijs ſumas , quos feruida cura
 Diſcendi in cultis detinet viq; libris .

Ex illis Virtutem hauri, Verumq; laborem:

Omneq; damnosum sperne sodalitium.

Vrge opus inceptum, nec te Vmquam blanda Volupt.

Senocet in fraudem pelliciatq; malam.

Dum licet, hic Phœbumq; colas doctamq; Minervam

Non intellecto nam fugit hora pede.

Hac, tibi quæ canerem, nobis Deus edidit ore,

Qui cunctis pestem perniciemq; cauet.

DE SPINA PVLLA.

Ignipotens Vulcane pater Chalibumq; magister,

Et tu tardipedi Cypria nupta deo:

Quid causa est, flamas cur iam properetis Amori

Spiculaq; in nostrum conijcienda latus?

Non opus est illi flammis, quæ Vrat amantes,

Nec rigidi telis, quæ fera corda petant.

Sæuus Amor vestra confectas arte sagittas

Non iacit, ardentes deposuitq; faces.

Ille novos calamos nuper sibi sumpsit, & ignes,

Hisq; feros potuit per domuisse viros.

SPINA etenim miserum iam me confixit acuta,

SPINAQ; nunc stimulat mollia corda mihi.

Iam iam non solitis telis iaculatur amantes,

Sed SPINA hac, nostro quæ modo nata solo est.

Ah crudelis Amor tenerum quid pectus amantum

Spinosis curis dilaniare cupis?

Quid ue tibi prodest semper noua bella parando

Immitis mortis mille aperire vias?

At te dure iuuat spinis mutasse sagittas,
 Telaq; Mulciberi facta labore dei:
 Spina etenim grauius pungunt in pectore fixæ,
 Vulneraq; imponunt haud medicanda viris.
 Ohac SPINA recens, duris quæ sentibus aucta
 Iam mihi cor totum dilacerauit atrox,
 Si illius quandoq; rosas decerpere possem,
 Quàm iucunda mihi, quàm nec acerba foret!

AD VENEREM.
 PRO ROBERTO TITIO.

Sic te perpetuò celebrent Venus alma poeta
 Versibus, et dominam te sibi quisq; vocet:
 Huc ades, et pulchro iuueni Dea sancta faueto;
 Qui modo percupidus sub tua regna venit.
 Huc ades, et quicquid tuuenis fortasse veretur,
 Aufer: nam ingenuo fortè pudore timet.
 Et quodcumq; sibi cupiet, quodcumq; rogabit,
 Annue; blanditijs Vtere Diua tuis.
 Ille tuum imperium, floret dum temporis ætas,
 Non timet, et vinclis subdere colla parat.
 Seruitium sed triste timet: nam scæmina fallax
 Persape est iuueni difficilisq; suo.
 At si illum afficias blando tu lumine, certè
 Sautiam domina non timuisse decet.
 Quare Diua faue, et iuuenem fortasse timentem
 Illecebris primò sub tua signa voca.
 Effice, ne frustra casses tendantur amanti.

Neue Vmquam Idaliū deserat ille iugum.
 Nunc etenim is poterit, latè tua signa ferendo,
 Suaue tuum nomen concelebrare magis.
 Solus enim est dignus, qui nunc mereatur amorem,
 Quem Charites manibus composuere suis:
 Solus, qui leuibus numeris tua gaudia cantet,
 Solus, qui senis bella canat pedibus.
 Saucius ille tui volitantis vulnere Amoris
 Nunc calet, & domina carmina culta facit:
 Carmina, qua mancant semper: nam fertur Apollo
 Artes hunc puerum perdocuisse suas.
 Namq̃ illum blandè teneris eduxit ab annis,
 Infantem semper continuitq̃ sinu.
 Huic igitur pulchro iuueni Dea sancta faueto,
 Dignior est nullus, cui bonus afflet Amor.
 Sed si illi faueas, tacita qua mente requirit,
 Annue, nec Ventos irrita ferre iube.
 Anxius ille sibi non optat diuitis auri
 Pondus, nec culti iugera magna soli:
 Nec quoscunq̃ etiam lapides, gemmasq̃ nitentes
 Colligit è rubris India diues aquis.
 Ille cupit tacitus, ne se iam spernat amantem
 Syluia, quæ est oculis bella puella suis:
 Ille cupit, tenera vt sint mutua vincla puella,
 Seruiat & pariter Syluia pulchra tibi.
 Hoc cupit ex animo, hoc est quod iam seclius optat,
 Pro quo Diua tibi munera larga Vonet.
 Tunc se felicem dicet, nimumq̃ beatum.
 Si domina de se mutuus adsit amor:

Namq̃

*Namq̃ diu vinculis religatus vterq̃ manebit ,
 Qua soluas posthac vna suprema dies .
 Ergo Diua faue , totum se tradere Amori
 Si puer hic querit , dum sua vota probes .
 Et iube , vt arcitenens dulcis tua cura Cupido
 Accendat seuas nunc , sua tela , faces :
 Virginis vt duros animos , insuetaq̃ corda
 Absidue exagitans cingat amore pari :
 Inspiretq̃ , ferox , atq̃ , oſibus implicet ignem ,
 Ignem , quem nulla stingere possit aqua .
 Hac fore confido : nam semper numina vestra
 Perfacile annuerunt quod bonus optat amans .
 Tu modo care puer , placidum qui quaris amorem ,
 Ne timeas Veneri sub iuga colla dare .
 Pone metum turpem : namq̃ hac non lusit amantes ,
 Quos vidit cupidos succubuisse sibi .
 Quin etiam molles pueros sua regna ferentes
 Adiuvat , & teneris supplicibusq̃ fauet .*

DE IOANNE VIDIO.

*C*um iuuenem eloquio nosset formosus Apollo
 Prestare , & mentes voce mouere virum :
 Obstupuit primò , quòd sic potuisset alumnus
 Musarum suadam percoluisse deam .
 Sed postquam sensit iuueni praecepta loquendi
 Mercurium , atq̃ artes explicuisse suas :
 Risit , & admirans fratrem , te ò callide dixit
 Hunc etiam nobis surripuisse iuuas ?

Sed,

Sed, cui natura effudit gremium, q̄ sinuq̄,
 Qui ingemo reliquos exuperare potest,
 Hunc & Musarum studio florere decebat,
 Atq; alijs cunctis artibus ingenuis:
 Quò illum Posteritas admiraretur, & unus
 & iues et aeternum docta per ora hominum.

Ad eundem.

Dum te te dicentem magnis de rebus & altis
 Ausculto in nostro nobile gymnasio:
 Dum claram, & suauē vocē, dum verba lepore
 Condita, erectis auribus ipse bibo:
 Dum gestus obseruo oculis flagrantibus aptos,
 Et totus Vidi pendeo ab ore tuo:
 Ipsa mihi ex oculis atq; auribus exilit omnis
 Vis animae, & circum lumina amata volat.
 Omnis tum sensus subito de corpore cedit,
 Mensq; etiam ē propria sede agitata fluit:
 Ac, veluti magno stupefactus fulminis ictu,
 Vix memet miserum colligere inde queo.
 Ante alios igitur si iam non gratulor istud
 Ex letum munus dulcis amice tibi:
 Hoc fit, quòd non dum penitus me ipse recepi,
 Et Vereor, tecum quae loquor, ipse loquar.
 O iuuenem egregium, qui doctē, & dulce loquendo
 Percellas mentem blandaq; corda virum.

Ad eundem.

Quos tibi pollicitus fueram conscribere versus
Oiuuens Charitum Pieridumq; decus,
Scilicet ut summum hunc nunc testarentur amore,
Quo tua me cepit mira animi probitas:
Si non tam suaues scribo, nec tam arte politos,
Expetis ut Virtus inclita forte tua:
Id nostro ingenio tribuas tardoq; rudiq;
Atq; parum assueto dulcibus hisce modis.
Adde quod, ipse tui magno stimulatus amore
Parnassi rapior dum ad iuga culta sacri,
Nempe ut Castalia recubans sub mollibus umbris
Eliciam ex doctis carmina virginibus,
Sentio eas cupide tibi iam præludere, & unâ
Suauidicos cantus ore docere suo:
Iamq; tibi affixas alios non posse libenter
Audire, atq; illis carmina culta dare,
Hos igitur numeros, cupienti quos mihi nuper
Ex imo expressit pectore dulcis amor,
Accipe flos iuuenum Vidi, nec munera parua
Contemnna, lata si tibi fronte damus.
Nostra alias forsân referent te carmine Musa
Maiori, & tollent nomen ad astra tuum.

IN

IN EFFIGIEM EX GRAECO.

Aetherei ut Solis faciem, non lumina Solis
 Egregius pictor pingit ab arte sua:
 Sic Iuncta lodi effigiem, non lumina mentis
 Illius potuit pingere docta manus.
 Non tamen excellens Virtus obscura latebit,
 Deq̃ suo officio fama loquetur anus.

AD MVSAS.
 DE DONO PETRI VICTORII.

Hunc librum aureolum Musa Iouis inclita proles,
 Hos molles elegos culte Tribulle tuos,
 Quos miro Staty ingenio duroq̃ labore
 Purgatos mendis, expositosq̃ simul
 Donat habere mihi Vir praestantissimus omni
 Virtute, excellens & bonitate nimis,
 Pumice iam aequatos tenuis fastigia chartae,
 Membrana teſtos luteolaq̃ super,
 Ante aram Vestram media nunc latus in ade
 Constituo, & vobis munera parua dico:
 Munera parua quidem, sed multo inſperſa nitore,
 Et facile innumeris condecorata modis.
 Vos mihi nunc contra verſus oſtendite dulces,
 Nec pigeat ſuaues ore docere ſonos:
 Doſto homini ut poſſim dignas perſoluere grates
 Carmine, quod gratum, ſi faueatis, erit.

Debebam

*Debebam hoc prius illius virtutibus, at nunc
Id summis meritis deo, & officijs.*

AD PHLOGILLAM.

I *Pse filex, tu flamma levis formosa Phlogilla es,
Si nos inspicimus nomen Vtrumq; benè.
Mollis ego, tu dura nimis formosa Phlogilla es,
Si nos inspicimus mentem Vtriusq; benè.
Ignee ego feruidior, tu saxo algentior omni,
Si nos inspicimus pectus Vtrumq; benè.
Quid iuuat ergo Petrum me dici, teq; Phlogillam,
Flamma ego cum tibi sim, tu mihi petra rigens.
Ni iuuat hoc forsan pulcherrima Pseudophlogilla,
Quòd sum in amore grauis, tuq; in amore leuis.*

DE LITHIDOS IN NISAM

amore.

A *Rdebat Venus alma suos inducere Daphnin
In laqueos, flammis atq; agitare feris.
Ardebat, solitosq; dolos tendebat, & artes
Experiebatur sedula Vbique suas.
Quippe etenim audierat Phæbum Musasq; colentem
Illum molliculis ludere saepe modis:
Et nunc prædulci curarum obliuia cantu
Querere, nunc blanda tangere fila lyra.
Ergo ardens tentabat eum in sua regna Vocare,
Quò caneret laudes saucius ille sibi*

*Sed frustra cessere doli, frustraq; labores,
Votaq; successus non habuere ratos.*

*Ille etenim morosus erat, dum fortè puellas
Siue Vjs audax, inspiceretne domi,
Sic, ut adhuc animum nullo labefactus amore
Temneret Idaliæ tela inimica dea.*

*Atq; hanc ut glaucam iam fastidibat: at illam,
Quòd non gestaret nigra supercilia:*

*Hanc, quòd non nitidis caput esset culta capillis:
Illam, quòd pallens ora genasq; foret.*

*Hanc fugiebat Vti labiosam, atrumq; gerentem
Dentem, & qua rictu auerteret ora virum:
Illam, quòd gracilis, mammisq; iacentibus: & quæ
Fusca colore esset: pumilione tumens:*

*Vel quòd, magna licet, nullum tamen ipsa leporem
Spiraret, Veneres non, Charitesq; simul.*

*At Cytherea dolet mortalia pectora flamma
Non posse, & caco vulnere corrumpere:*

*Cum tamen ipsa animos Diuum implicuisset amore
Sæpe, & mulisset ferrea corda dolis.*

*Iamq; illam facti pudet. ergo pectore versat
Consilium, Daphnin quo in sua iura trahat,*

*Expugnetq; feri iuuenis luctantia corda,
Et toto excutiat pectore duritiem.*

*Virgo erat insignis, clarisq; parentibus orta,
Et duro iuueni Nisa propinqua domu:*

*Quam numquam ille ampla conspexerat Vrbe vagando,
Sine domus coleret tecta superba sua.*

Tam illi nascenti pro oculis duo sidera cæli

Cælestes

Celestes larga contribuere manu.
 Proq; supercilys ebum desumpsit, & arcu
 Blanda coronauit frontem oculosq; Venus.
 At Phœbus iubar igniferum concessit, ut illi
 Mox flueret circum lactea colla nitens.
 Mitis Amor niueo mixtum candore ruborem
 Accepit, teneras composuitq; genas.
 Illa autem fulgent, ut candida lilia pulchris
 Intertexta totis saepe nitere solent.
 Coraliam & gemmas rubro de listore legit,
 Et labia, & dentes his benè finxit Amor.
 Quin etiam, ut caperet vocis dulcedine mentes,
 Illius insedit blandula suada labris.
 Aureaq; Hesperides, iucundè & olentia mala
 In solido & niueo deposuere sinu.
 Mox Charites blandiq; ioci sua dona dederunt:
 Sese illi adiunxit ingenuusq; pudor.
 At Iuno omnipotens crescentem ætate puellam
 Magno atq; erecto corpore constituit;
 Et dedit immortale decus, lumenq; iuuenta,
 Quò incedens cunctis conspicienda foret.
 Ergo ex tam lepida ac formosa virginis ora
 Constituit viuas in fera corda faces
 Seu vibrare Venus, mollire & pectora dura
 Daphnidos, & duro subdere colla iugo.
 Quod voluit, fecit: nam dum miser ille pererrat
 Sæpe domum, & crebrò despicit, ac refugit;
 Dum fortè aduersis blandos defigit ocellos
 Sedibus, & præstò est bella puella pede:

Contemplans niuemq; manus, & eburnea colla,
 Luminâq;, & laues ore rubente genas,
 Arsit, & obtutu flagrauit totus in Vno,
 Cœpitq; attonitus discere quid sit amor.
 Sic primos in amore gradus Vicinia fecit:
 Pôst illum lusus perdomuerè leues.
 Ah ego te vici, exclamans Venus aurea, amante
 Increpat, & meritò tot mala ferre docet.
 I nunc, & nostras (inquit) delude puellas:
 I nunc, & saeuas excute corde faces.
 Parce mihi Venus alma, praeor: tibi dedita seruis
 Iam mea mens: Vror: ò dea parce mihi.
 Non equidem doleo, quòd me crudeliter ipse
 Ipse tuus missis ignibus vsit Amor.
 Quin magnas habeo grates tibi Cypria, postquam
 Tàm pulchra caleo Virgine, tamq; bona.
 Nulla erat hic certè, cui Daphnis dignius ipse
 Seruiret magno pectus amore flagrans.

AD AEMYLIAM PVELLAM

canentem.

C Vt mihi te te offers modulantem carmina sæpi
 Et mulcere aures, lumina & ipsa paras?
 Tu, dum Vtrumq; cupis docta & formosa puella
 Præstare, heu (nescis) tollis Vtrumq; mihi.
 Semper enim alterius sensus dispergitur alter
 Appulsu res, nec requiete fruor.
 Forma venusta aures; vox dulcis turbat ocellos:

Atq;

Atq; huc atq; illuc distrahor vsq; miser.
 Quare ne cantu queras facieq; iuuare:
 Vel mihi vox placeat, vel tua forma minus.

AD AEMYLIAM PVELLAM.

Inuidet hanc pulchram faciem tibi pulchra Dione
 Aemylia, & similem se negat esse tibi.
 Inuidet hanc suauem Vocem suauissima Siren,
 Ipsa tibi, & cantu se negat esse parem.
 Inuidet ambrosia hunc, quem spirat crinis odorem,
 Effulgens, Arabum terra beata tibi.
 Inuidet hanc animam, quam emittis pectore, dulcem
 Hybla tibi, dulci tota liquore fluens.
 Inuidet alma Ceres, quæ sese pectore ab ipso
 Marmoreo fundunt mala nouella tuo.
 O felicem igitur, quisquis te spectat amator
 Et pascit forma lumina cara tua.
 O felicem etiam, quisquis te dulcè canentem
 Audit, & assistens imbibit aure modos.
 O fortunatum, qui suaue fragrante capillo
 Excipit afflatum proximus ore tibi.
 At quisquis poterit abris libare labella,
 Atq; anima florem sumere sape tue;
 Quinquis & in gremio recubans tractare papillas,
 Teq; vnus capiens gaudia summa frui;
 Non modò erit fœlix, ac terq;, quaterq; beatus
 Ipse, sed æquabis conditione Deos.

Ad eandem.

Miraris, cur te efflictim lepidissima Virgo
 Depeream, & cupiam te modò habere meā?
 Dic age, quid iuuenū succendit pectus amorē?
 Nonne decor, probitas, ingenijq; bona?
 At tibi quis decor? & probitas quæ plena pudoris?
 Quot præstas animi dotibus egregijs?
 Ipse equidem credo nec forma atq; oris honore
 Idaliam te te Vincere posse deam,
 Nec casto Dianam animo, aut virtute Minervam:
 Tantis vna bonis culta puella nites.
 Aut igitur remoue hac abs te ornamenta suprema:
 Aut ne mireres, si tui amore flagro.

Ad eandem.

Nolle ego te in somnis video, teq; alloquor, & te
 Complexu teneo, suauior, atq; fruor.
 Luce ego per uigilans conspectu priuor, & ipso
 Alloquioq; tuo, delicijsq; tuis.
 Sic mihi nox dulcis, lux verò est omnis amara:
 Sic somno felix, & vigil ipse miser.
 Valeant luces, & nox tegat vsq; tenebris
 Cælum: me vinculum detineatq; sopor.

De eadem :

Quid nostros iuvenes teneros damnatis amores ?
 Quid me vexatis vocibus hisce viri ?
 tēne modò, ò Daphni ardere huius amore puella ?
 Cor illi miserum tēne dedisse tuum ?
 Dic, tibi cur placuit tantum Virgo ista ? quid in se,
 Quid tantum egregij, sola ut ametur, habet ?
 Quòd floret tum opibus, tum laude & honore parentum,
 Est aliquid : Verùm hac pluribus esse vides.
 Quòd facie insignis, formosa & corpore toto est,
 Est decus : at non hac vnica, rara licet.
 Quòd casta atq; proba, & nulli probitate secunda,
 Est laus : atqui alia est casta puella tamen.
 Quòd cytharaq; sciens, & cultrix ipsa Minervæ,
 Est honor : at non est illius hoc proprium.
 O miseræ iuuenum mentes, ò pectora caca,
 O ignara boni, stultaq; corda virum :
 Si ijs non excellit, quæ dicitur, ipsa puella,
 Nec vos illam alijs ante tulisse iuuat,
 Quòd generosa eadem, diues, formosa, pudica,
 Et docta est, omnes vincere sola potest.

DE LAVRA PVELLA.

Dum terras coluit Phæbus, Penèia primum
 Vssit eum seu pulchra puella face.
 Sed ne sacrati violares iura pudoris

*Aufugiens Daphne, Laureæ facta fuit.
 Mox ubi deseruit terras, cælumq; reuisit
 Delius, inuehitur conspicuusq; polo,
 In veterem redijt cælestum numine formam
 Daphne, atq; humano corpore cuiq; placet.
 Sed memor illa sui fati, nomenq; perosa
 Antiquum, quo tunc Virgo petita fuit,
 Non amat hic Daphne, sed cunctis Laura vocari,
 Laura nitens aureis, & sine labe comis.*

AD ARISTERIEN PVELLAM.

O *Nigris spectanda oculis, flavoq; capillo,
 O corallinis conspicienda labris,
 O roseis speciosa genis, o pectore eburno
 Miranda, o niveo corpore conspicua,
 Os spirans tenerumq; salem dulcemq; leporem,
 Formosa o toto corpore Aristerse:
 Cur te non illo genuit natura Crotoni
 Tempore, & eduxit nobiliore solo,
 Cum præstans virtute alijs Iunonis in ade
 Zeusis, ut excellens linqueret artis opus,
 Egregiam voluit muliebrem pingere formam,
 Quæ nota in longa posteritate foret;
 Ac, ut perfectè simulachrum pingeret, vna
 Corpora tot clara legit in vrbe bona,
 Atq; alias partes hinc illinc transtulit, ipse
 Quod planè expletum crederet esse nihil?
 Aut cur hoc saclo potius non extitit ille,*

Nec genitus nostra vixit in Vrbe modo,
 Cum te præstantem forma atq; ætate puellam
 Et iuvenes ardent, depereuntq; senes?
 Vtrum ex his mea lux cecidisset, Zeusis (opinor)
 Te spectans melius virginis effigiem,
 Et multò certè procliuius arte magistra
 Pinxisset, spirans atq; parasset opus.
 Quicquid enim laudis tribuit natura tot illis
 Exemplis, Vni hoc donat habere tibi.

DE NISA PVELLA.

AVdijc. Vt Mopso Nisam nupsisse Lycæon,
 Ipse olim cantu quam celebrauit amans:
 Ex imo educens mæstus suspiria corde,
 Tristibus & lachrymis ora genasq; rigans.
 Auratam accepit cytharam, plectrumq; decorum,
 Fallaci & Veneri consecrat arma, & ait,
 Hactenus ò mihi culta vale dea: & hæc tua multi
 Blandimenta tibi plena doloris habe.
 Iam satû his lusi. satû ipsa & amore vacillans.
 Fama egrotauit: nunc tua regna volo
 Linquere, cum haud possim per carmina dulcè parare
 Coniugium, optaui quod miser ipse diu.
 Nec vero Vllam aliam cupio cantare puellam,
 Pulchra oculis etenim non erit Vlla meis:

AD FELICIANVM PICVM

de Felici puella cognomento
Acerba.

Intentis oculis dum fortè tuerer amores
 Ex speculis hodie candide Pice tuos,
 Dicebam : O felix Virgo, cui Cypris, Amorq;
 Certatim, & Charites, cuiq; Minerva fauet :
 Sed magis ò Virgo felix, quam illustrat amator
 Felici cantu, suauidicisq; modis :
 O felix etiam iuuenis, cui pulchra puella
 Excitat ardenti carmina culta modò :
 Sed nimum infelix iuuenis, cui dura & acerba
 Versibus est Virgo concelebrata tuis .
 Hæc ego dicebam sortem miseratus amantis ,
 Nec scibam, hæc Virgo cur tibi acerba foret .
 Sed postquam euentus potui cognoscere causam ,
 Illius immitis sum miseratus ego .
 Immatura etenim quæ sunt, hæc aspera nobis ;
 Matura at contrà mitia adesse solent .
 Hæc igitur matura viro cum candida Virgo
 Non sit adhuc , mitis cur erit illa tibi ?
 Nec tamen hæc surgens ramis felicibus arbor
 Non abs te, primum quod fera, culta fiet :
 Cultu etenim dulces tibi mansuefacta rependes
 Fructus, & largè mitia poma dabit .

AD

AD MATTHAEVM.

Romanum I. C.

I Am pridem cupiebam aliquos conscribere Versuâ
 O consultorum flosq; decusq; tibi:
 Nimirum ingentem ys Vt testificâr amore;
 Debeo quem virtuti; officijsq; tuis:
 Sed post tanta animo subrepfit inertia nostro;
 Sicq; sui vita deside fractus ego;
 Ex quo (quis credat?) cœpi me tradere Amori;
 Virginem, & egregia forma adamare miser;
 Virginem amatam alijs, insignem Virginem ocellis;
 Et caram Phœbo; Pieridumq; choro:
 Vt, quasi traxissem Lethæi ad fluminis undam
 Diffusos latices faucibus aridulis,
 Non solum illorum oblitus malè prouidus esset
 Carminum, & exculi muneris ingeny;
 Verum etiam studij fluxisset cura recentis
 Ipsa mihi ex animo, consiliumq; bonum;
 Amplius & cordi veterum monumenta virorum
 Non essent, colui quæ prius ipse libens.
 Si tu igitur nosti, cuius me vincla puellæ
 Nunc vinclum teneant, impediantq; simul;
 Quominus ipse domi maneam vel carmina condens
 Pulchra tibi, aut libris otia longa tereus;
 Sed miserè cogant me & luce & nocte silenti
 Illius ad duras vsq; iacere forex:
 Aut patere à nobis nullo te munere claro
 Bondri; aut potius hac mea vincla leua:

AD

AD M. ANTONIVM MVRETVM.

O Decus Argolica, Romana & gloria lingua
 Murete, ò summi maxima cura Iouis:
 Quid magis ipse in te laudè? studiū ne Mineru.
 Quod celebre effecit nomen in orbe tuum?
 An verò probitatem animi? qua suadet, ut ipse
 Officijs homines, promeritisq; iuues.
 Hæc quamuis sunt in te summa atq; vnica, planè
 Non animo possum constituissè tamen,
 Vtrum Vtri præstet, sis & tu doctior, an ne
 Vir probior: studijs clarior, an meritis.
 Namq; ego, qui incensa dudum te mente colebam
 plurima virtutis ob monumenta tuæ,
 Sentio nunc adeò deuinclum me tibi multa
 Ob merita, & semper commemoranda mihi,
 Ut, quò aueo magis officium persolvere gratus,
 Tàm minus hoc possim contribuisse tibi.
 Sed tu perge tamen iuuenes vir docte fouere
 Ingenuos omni, qua potes vnus, ope:
 Ipsaq; perpetuò referent te sæcla futura,
 Laudibus, & tollent nomen ad astra tuum.

AD ANTONIVM FRANCISCVM

Gherardium fratrem.

Si, quid ab ingenio licet expectare peracri
 Dignum laude Virum frater amate mihi;
 Si quid & egregium debet præstare disertus,
 Doctrinæ

Doctrina & cultus nobiliore puer :
 Hoc abs te expectandum est, id tu hoc tempore debes
 Præstare, ingenij qui bonitate nites
 Quiq; colens multum sacrata Volumina legum
 Præcepta hausisti pectore cuncta tuo.
 Perge ergo quò dulcis agit te gloria, nec dum
 Siste gradum : superest iam tibi cura levis.
 Perge inquam, magnumq; decus nomenq; perenne
 Et domui & patriæ sedulitate para.

AD CLAUDIVM BILANCETTVM.

Conciliat si forma decens, & suavis amorem,
 Te primas formæ quisque tenere videt.
 Si sunt laudandi mores facilesq; probiq;
 Nullus se iuuenis præferat hisce tibi.
 Si ingenij bona cultu sunt dignanda perenni,
 Quis certet tecum his ingeniose puer?
 Summè igitur te quisque colat, te laudet, ametq;
 Ob formam, ob mores, ingenijq; bona.

INFERIAE AD TVMVLVM

Vincentii Iuliani.

Nec Roma procul vrbe pio tua funera fletu
 Vincenti potui condecorare miser :
 Nec tibi pro summis meritis, pro munere Vita
 Dona dedi mortis, iusta q; persolui.
 Vincenti studiosus eras fautorq; perennis

ipse mei, & planè tuum mihi frater eras.
 Nunc ad depositos cineres atq; ossa sepulta
 Adueniens, lacrymas, & tibi iusta fero.
 Accipe Vincenti dona hac, hos accipe quæstus:
 Aeternum & felix o mihi culte vale.

TVMVLVS SYLVII CAPASINI

ipse loquitur.

Sylvius in fluuijs taceo: heu cur Sylvius, vndis
 Cum fuerim rapidis obrutus amnis ego.
 Sylua quidem nomen dederat, sed flumen iniquum
 Me rapuit, quid nunc nomina falsa iuuant?
 Sylua mihi nunquam, nunquam, dum vita manebat,
 Saltus, sed fluuij, sed placuere lacus.
 Non igitur sylua, at nocuit mihi fluminis vnda;
 Non saltus, sed me perdidit amnis aqua.
 Aut ergo in syluas nostrum traducite corpus;
 Aut non, mersus aquis, Sylvius ipso vocer.

EPITAPHIVM CANIS.

Lætrauit furi, tacitus dimisit amantes:
 sic placuit domino, sic placuit domine.

AD DELIAM PVELLAM.

Quamuis ipse niger, tu candida corpore contrà;
 Atq; ego pallenti, tu roseo ore nitens:
 Non est quod nostros fugias crudelis amores:

Nec

Nec tibi sum prorsus despicendus ego.
Sunt nigra, & viola, tamen illis alba decenter
Iunguntur teneris lilia virginibus.
Sunt & pallentes ferrugineiꝫ hyacinthi,
In fertisꝫ rosas condecorare solent.
Sed te non nigrum corpus, pallentiaꝫ ora,
At pallens aurum Delia auara mouet.
Aurum ego si attulero, fugies non corpora nigra.
Non os expallens despiciensꝫ meum.
Dona parate igitur, qui dulcem optatis amorem,
Nam donis solum vincitur omnis amor.

AD PEREGRINVM ROBERTVM
 auunculum suum.

S*i similes benefacta queunt nos reddere diuis,*
Nil aliud cultum conciliatꝫ magis:
Quid mirum, si te, quoddam ceu numen ab astris
Delapsum, cuncti mente animoꝫ colunt?
Ecquis enim non sensit inops tua maxima saepe
Promerita, & summam vir miserandus opem?
Quis gazas tam lato animo collegit & aurum,
Quam tu prolixè effundis vbique bonus?
Maxima cum sint hæc, & summis proxima diuis,
Omniibus, & semper commemoranda viris,
Accedit quòd non viuit te gnauior alter,
Nec magis elucens viribus ingenij,
Aus virtute potens, dulci & sermone disertus,
Vt videare catus nuncius esse Iouis.

*Vinc diu nostra magnum decus Urbis, & istis
Tot latare tuis, eximysq; bonis:
Me verò, tibi quem iunxit tua cognita Virtus,
Et probitas, studys perge iuuare nouis,*

AD HIERONYMVM

Nomum.

I*ncensus probitate tua Hieronyme, & alta
Virtute, insignes qua facit vna viros,
Parua mei hac ad te mitto monumenta laboris,
Qua, non docta licet, sint tibi grata rogo.*

DE ARISTERIE PVELLA.

S*im leuiss, populoq; leui nunc fabula fiam,
Alite dum laua scētor Aristerien.
Nam qui tam blandam nouit dulcemq; puellam,
Nec te capi mauult, quam sine amore mori.*

ADEUPHROSYNVMLAPINVM.

Tempora si possent vite transacta relabi,
 Et redimi, qui iam praterire dies:
 Quantulacumq; mea fluxerunt tempora vite,
 Transigerem tecum carè L. APINE libens,
 Præceptis monitiq; tuis ut doctus abirem,
 Præditus & cunctis moribus ingenuis.
 Nam quis te potior, si quarimus antea dicta?
 Quis vite præstat vel probitate tibi?
 At nunc, quod possum, relegam noctesq; diesq;
 Scripta tua, eximij scripta probata viris:
 Ut, quos ex te non cæpi puerilibus annis,
 Fructus maturo tempore percipiam.

AD FRANCISCVM BONAMICVM.

Spes à cælestis sophia, cumenq; ruentis
 Argolica lingua, lux Latiaq; simul;
 Que tibi cumq; mei dare pignora dulcis amoris;
 Possum, hac de paucis versibus hisce modo.
 Et volui hoc tenuis confectum carmine munus
 Reddere pro meritis officijsq; tibi:
 Ut, tua posterior cum atas monumenta reposcet,
 Si, dederint nomen quæ tibi facta, roget:
 (Dum mea ne cæcis tenebris & nocte profunda
 Musa inuoluatur, depere atq; breui)
 Post alias laudes, quas doctus ubiq; parasti,
 Divina studium Palladis usq; colens,

Quid,

Quod quam municeam dederunt tibi numina mentem,
 Iuueris hac homines discipulosq; tuos,
 Ingeniusq; tibi iuuenes deuinxeris omnes,
 Dulce decus tribuat hoc quoque fama tibi,

DE LAVRENTIO IACOMINIO.

Sauidicum roseo dum fundit carmen ab ore
 Hetrusci laurens gloria prima soli,
 Atoniamq; chelym pectro modulatur eburno,
 Cœruleus placidis qua fluit Arnus aquis:
 Naiades cantu commota è sedibus imis
 Assultant miris curua per antra modis,
 Arnus arundineo glaucum caput exerit alueo,
 Et ponunt Zephyri, Lymphaq; lenta silet:
 Quin e tiam Phabus medio consistis in orbe,
 Miratur pueri Pindaricosq; modos,
 Mox adiens gelidi nemorosa cacumina Pindi
 Eclapsus cœlo, laurea ferta parat:
 Et docti pueri pratexens tempora lauro
 Hac, ait, ut nostri pignus amoris, habe.
 Tu namq; es lauro, non tantum nomine, dignus,
 Qui canis Aonio carmina digna choro.

DE IO. BAPTISTA RIMBOTTO.

Quod versus amat, & medicas feliciter artes
 Rimbotteus disti tractat in Vrbe modo,
 Latitia exultans, & doctæ Phabus a lumno
 Se iactans,

Se iactans, dulces protulit hos numeros.

Quantum opibus studysq; alias supereminet Vrbes
Vrbs Hetrusca, Arns quam secat amnis aqua,
Tantum alios inter iuvenes hic arte medendi.

Excellet iuuenis nobilis atq; bonus,
Nec debebit ei minus optima patria claro,
Quam dulcis patria debeat ille solo.

DE HIRYNDINE.

HUc accurre puer, festina pande fenestras,
Pande fores: propera: nam meus hospes adest.
Hospes adest, atiqua suo blanditur hirundo,
Hospiti, & ingressum garrula tentat auro.
Nonne audis, arguta modos ut fundit ad auras?
Vtq; cupit cantu tecta subire mea.
Sed subyt iam tecta, trabem laquearis & alti
Occupat, ad nidos & loca tuta parat.
Salve ales divina noui mihi Veris amati,
Quo uires sueni & robora colligere.
Salve; & dulciloquis numeris solare labores
Nostros: nam studio languida membra iacent.
Sed caue blanda tamen, cum somnia lata Phicellam
Aurora ducunt exoriente mihi,
Intempestiuum cantes, strepitusq; soporem
Discutiens, tollas gaudia nostra loquax.

N Ec tua lacrymule possunt praeordia dura
Mollire assidue culta puella mea.
Nec meum ignis edax tua frigida pectora praesens
Calfacere, in flammam vertere & illa potest.
Durior o populis, glacieq; argentior ipsa:
O eadem nobis cara puella tamen.

DE PORTIA PVELLA.

I Neulit acer Amor generosa incendia seu
Portia; & ardentes misit in ora faces;
Excipit acer Amor divas è Portia honesto
Ore faces, quas nunc in mea corda iacis.
O semper Varium & mutabile numen Amoris,
O & amatorum fors miserranda nimis.
Portia crudeli quondam flagrauit amore;
Nunc alios flammis vit acerba feris.

AD TARQVINIAM MOLSAM
Illustrem foeminam.

S i loqueris, Pallas; si incedis, Iuno, Venusq; es,
Si vides, diuas tres modo Molsa refers.
Si te igitur Phrygia Paris affexisset in Ida,
Illarum pugnam ludificasset ibi.
Nam qua corde viget, gravitate atq; ore nitefcit;
Omnibus hac una est anteferenda alijs.

AD ARISTERIEN.

Si petulanti audaxq; nimis te scētor. Vbiq;
 Parce mihi: audacem me facit ipsa Venus.
 Parce mihi: nec dura velis mihi triste minari
 Supplicium: vel sis bella puella minus:

DE FONTE MAVRITIANO.

Qui ciet è medio doctas Helicone Camoenas
 Fons huc felici Mauritianus aqua,
 Tempore, quo uatum flos dulces fudit Hetruscos
 Hic. Versus celebrans inelyra facta, ducum
 Obscurus latuit, nec cæli in lumina ductus.
 Frigidulas blando murmure fudit aquas.
 Quod si nullus aqua gelido sub fonte susurrus
 Adiunxit suaves, perpetuosq; modos,
 Quales dulcè sonant lympa eliciisset amoeni
 Fontis, Pieridum lympa perennis amor?

AD FONTEM GRAGNANIVM.

Fons sacer, arguto teneras qui murmure nymphas
 Allicis ad nitsdos egelidosq; lacus:
 Dum se Pierides, multo qua pectora cultu
 Exercent Tityj, perpolsuntq; modo,
 Reyciunt fesse studio duroq; labore
 Huc, Vbi blandis sono labitur unda pede,

Et nunc languentes recreant se rore salubri,
 Ad fluxum cantant nunc resonantis aquae;
 Illas posce, pre cor, strepitum mihi carmina dulci,
 Carmina, quæ celebrem nomen in orbe tuum;
 Nam mihi si faueant, culeissima numina, Musa,
 Te summis tollam laudibus usque libens;
 Immemor & fiet gravitatis, & æremulæ.
 Clarius, ac cæli sidera celsa petes.

DE ECCLIA VARIIS

DE CAMILLA PVLLA

Cæra fuit Triviae Volscæ de gente Camilla,
 Cæraque perdidicit tela librare manu;
 Sed cara est blanda Cythereæ et nostra Camilla,
 Atque oculis didicit pulchra vibrare facem;
 Illa feras, Teucrosque duces prostravit acerbo
 Interitu, hæc iuvenes perdit amore bonos;
 Illa minor tandem multata est vulnere scævo,
 Hanc numquam dura cuspide tangit Amor.

Et gravibus studiis, & curis fessus Amyntas
 Pieridum sese colligit usque locus;
 Pandite vos illi dulces Heliconæ Camœnæ,
 Tu Cynthi iuvenem carmina docta doce
 Sic tibi perpetuo sint culti Phœbe capilli,
 Sic vobis Mæse virginis ætis honos.

DE

DE SYLVIA PVELLA.

AD matrem viduus telis arcuq; redibat.
 Tristis Amor, gemitus et dabat ore graues;
 Mestraq; continuo foedabat lumina fletu,
 Tundebat palmis lacteolumq; femur.
 Pupe meus quid moestus ades? cur fundis ocellis
 Tot lacrimas? agedum dic mihi Cypris ait.
 Tunc ille, o genitrix nato mittissima parce,
 Parce precor? venia sum modò dignus ego.
 Sylvia virginibus cunctis pralata decore,
 Sylvia quæ forma exaquat honore deas,
 Dum fore occurrat nobis, & specula & arcum
 Quem gerimus, blanda flagitat vsq; prece,
 Abstulit illa: oculis nam uultum virginis ipse
 Contemplans, matri me dare credideram.

AD ALEXANDRUM TRAIANVM
 Medicum.

ARTIS Apollineæ cultor, quæ tempora vita
 Aegris restituis perditæ corporibus,
 Illa tibi accumulen & superi, meritoq; rependant,
 Ciuibus ut possis utilis esse diu.
 Nam si spectanda est virtus, moresq; medentum,
 Non video, tibi qui præflet in vrbe modò.

EX AREOSTO.

Amplius ha lacryma non sunt, quas flumine largo
 Effundo ex oculis nocte dieq; miser:
 tampridē absumpta lacryma: saeuumq; dolorem
 Infixum medsa destituere uia.
 Vitalis ros igne actus nunc effugit illo
 Tramite, qui ducit lumina ad ipsa patens.
 Quiq; fluit, liquor est: Vnā secumq; dolorem
 Et vitam extremo tempore lucis aget.

Nec quae significant interna incendia nostra,
 Hec suspiria sunt, taliaq; illa cluent.
 Illa intermittunt aliquando, ac pausa dolori
 Pectoris ingenti non datur ulla mei.
 Excitat hunc flatum, qui urit mea corda, Cupido,
 Alas ad flammam dum quatit ille leues.
 Qua mira ratione id agis puer improbe, ut ignis
 Absumat numq; corrida corda aorax?

DE LAVRAE CAPILLIS.

Vidulos cupiens Laura exsiccare capillos,
 Quos leuiter fusos uentilat aura Noti,
 Morsua querebatur Solis vaga lumina abesse,
 Et nqueum nubes eripuisse diem.
 Et Phoebus questum accipiens de Vertice Olympi,
 Lumineq; ex alto lumina amata tuens,

Quid

Quid me queris ait, cum dudum lumina amanti
 Fugeris, oblatu respuerisq; faces?
 Dixit: at antiquas etiam num in pectore flammæ
 Conseruans, radijs virginis ora petit.
 Illa aciem præstincta manus admonit ocellis,
 Atq; auersa timet tangi ab amante suo.

AD PICTOREM DE Flammâ Puella.

S Tulte quid aggredieris formosam pingere Flammam,
 In te dum ridens lumina blanda mouet?
 Nonne vides, ut luce tuos præstinguas ocellos?
 Ut te mirantem destituantq; manus?
 Si cupis, o pictor, formosam rite puellam
 Pingere, quæ curas picta meas releuet,
 Non vigilem, dulci sed vinculam lumina somno
 Pingas: nam somno non perit ipse decor.

AD OCTAVIUM BIANCVM.

T antus in ore tuo decor est, & tanta venustas,
 Spectantem, ut quemuis in tua iura trahas.
 Tantus inest lingua lepor, & facundia tanta,
 Ut subigas durum quemlibet, & capias.
 Quis neget ergo Cyprin formam, Charitesq; decorem,
 Mercurium eloquium sponte dedisse tibi?

DE PVELLA ACV VVLNERATA.

Dum mea pingit acu telam studiosa Lycoris
 Compunxit digitum, fluxit & inde cruor,
 Effluxit cruor è digito, lacrymaq; perennes
 Ex oculis lacryma pectus, & ora rigant.
 Vultus in articulo spectans, graue vulnus amator
 Senti in corde, miser quo periturus eram,
 Semianimem docta nisi me recreasset Apollo
 Arte sua, quam nunc sedulus ipse colo.
 At tepida illius lacryma, sanguisq; volutus
 In terram flores progenere novos.
 Pallentes lacryma violas, mollesq; hyacintos,
 Sanguis purpureas, latificasq; rosas.
 Inscia iucundos tellus miratur odores,
 Et gaudet refici rore perusta siti.

AD MAVRITIVM BALLETVM.

Dulce canens, in me dulces dum uertis ocellos,
 Obstupeo, eaq; meo corpore sensus abit.
 Quod ni intermittēs numeros, et lumina torques
 Voce salutes me, sereresq; tocos,
 Corde ego deficerem, merita nec morte perirem,
 Tuq; meum caneres flebilis exitium.

AD

AD SERVILIUM GRILLEN-
zonium Mutinensem.

Ingenia pollens cum tu uerseris in arte,
Quæ summos titulos, diuitiasq; parat;
Cum tot sustineas noctuq; diuq; labores
Immoriens studijs, nec requiesce fruens.
Quid de te uatis uenturi prouida sentit
Mens? quos euentus Pieris una canit?
Hos certe, insignis uirides decus urbis, Orbis
Et per te fiet gens tua clara magis.

AD BARTHOLOMEAM
Gherardiam.

Nil mortale refers, de cælo lapsa uideris
Fœmina: nam ingenio, corpore, uoce deæ es.
Si loqueris, scito reddis sermone Musænam:
Si uultum profers, candida Cypris ades
Si canis, & Cytharæ plectro modularis eburnam,
Audiris blando Calliopea sono.
Vt minime mirum iam sit, si quisquis in urbe
Viuit, te sanctè deueneratus amat.

DE FLAMMETTA SODERINA.

Flammettam Musas inter celebrare chor etas
 Vidit Mnemosyne: quam Cyprin esse rata
 Dixit. Quid nata vobiscum blanda Dione?
 Castas non lusus blanditiæq; decent.
 Audijt hac Virgo malas suffusa pudore:
 Dein suaves cantus ore sonante dedit:
 Quis ita Mnemosynes permulsit corda seuera,
 Vt censeretur Pierus undecima
 Docta puella inquit Musarum candida mater,
 Concedat primas Lesbia uirgo tibi.
 Illa etenim mentes incendit carmine tantum,
 Tu blandis numeris, corpore & egregio.

DE IULIO PVERO, QVI IN
insula Cypro obiit.

Dic Cypriregina Venus, num pulcher Iulus
 Cura fuit dulcis, delitiæq; tua?
 Dic fecunda Cypros Veneri dilecta marina,
 Hic puer in gremio decubuit ne tuo?
 Et meruit quem blandus Amor, quem Cypris amaras
 In Cypri nitido mortem obysse sinu.
 Attamen haud meruit sauis cecidisse sagittis
 Ille, nec immitti vulnere dignus erat.

AD LYCORIM.

Cum mihi promisti noctem formosa Lycoris
 Concepi summam pectore letitiam.
 Cum me fraudasti noctem mentita Lycoris
 Concepi summam pectore tristitiam.
 Me vero illudens cum scriptum perfida misisti,
 Deperi, & fregit tum mea corda dolor.
 Feruida;q; ussissene suspiria nostra tabellam,
 Humida ni fletus facta fuisset aqua.

AD IOANNEM VECCHIVM

Pictorem.

Vidi te cultos digitis animare colores,
 Et dare imaginibus mittere posse sonos.
 Pinge ergo nitidam (credo te nosse) puellam
 Ipse meam: sed quæ reddere verba queat.
 Huic ego delicias faciam, blandeq; iocabor:
 Nam spectare iuuat corpus inane nihil.
 Hanc mihi si formam diuina pinxeris arte,
 Pro meritis semper te mea Musa canet:
 Et te sollertis natura munus obire
 Dicam, nec ueteres non superasse manu.

AN-

FONS CASALIVS.

Hic fons defiliens prærupti è tramite cliui
 Fundis inexpleto gelidos nitidosq; liquores.
 Hic superimpedens ilex potantibus umbram
 Vertice frondoso, ramisq; ministrat opacis.
 Hic labentis aqua per leuia saxa susurrus,
 Et dulces aurum concentus inter odoras
 Myrtus, inuitant faciles per gramina somnos.
 Hic molles spirant Zephyris felicibus aurae,
 Mulcentes æstus, & radiantia lumina solis.
 Sisleniãtor iter nec solum accede virentem,
 Ante tuos recrees quam fessos corporis artus
 Hic, vbi fons prabet solatia tanta laborum.
 Pelle sitim lymphe, & molli resupinus in herba
 Somnum carpe breuem sub ramis arboris alta:
 Te salientis aqua suspensio ex aggere murmur,
 Te crepitans Zephyri solabitur aura iacentem.

FONS GELIDAE VALLIS.

Rupe sub hac gelida paulum requiesce viator
 Aura hic emotis ludit ab arboribus.
 Et bibe fontis aquam: namq; hac sub sole calenti
 Grata viatori sunt, liquor, aura, quies.

IN BALNEVM.

Vnde venustatis tibi plama obuenerit olim,
 Noui, & cur pastor fauerit alma Cypris.
 Hic te lauiſti longis ſpectanda capillis,
 Formoſamq; magis reddidit vnda nitens.
 Sed qui non ſperni poterat Saturnia iuno,
 Pallasq; Inachys lota recenter aquis?
 Balnea vicerunt vitreis pulcherrima lymphis,
 Non tuus ingenuſ o Cytheræa decor.

IN PVERVM DORMIENTEM.

Hic, volucres liquidis vbi quæſtibus æthera mulcent
 Et ſtrepit aura leuis, currit & vnda nitens:
 Illice ſub patula dormit formoſus Amyntas
 Naiades, veſtro tutus amore puer.
 Vos procul infermes, vrſos arcete, luposq;
 Et toruos apros, horribilesq; ſeras.
 Vos puerum velo circundate, linquat amores
 Vt ne Aurora ſuos, aut Venus alma ſuos.

IN AMOREM.

Ex thure inuiſtum quidam conſinxit Amerem,
 Qui coelum & terras vſtulat igne puer.
 Sed ſi thuricrema donum imponatur acerra,
 Huc properate homines, huc properate Dei,

Munus

*Munus erit gratum: latusq; incendia quisque
Spectabit: nec uos amplius Vret Amor.*

PRIMITIAE.

P*ani hircum, Nymphisq; rosas, thyrsūq; Lyæo
Fronde sub hac viridi dat tria dona Biton.
Dij capite hac letis animis: semperq; capellas
Augeſte, & fontes, grataq; uina mihi.*

AMOR INEXORABILIS.

N*E fletu mollire putes Thelembrot e Amorem:
Hic ignis parua non ſuperatur aqua.
Tantum auro placatur Amor, nō fletibus ullis
Nec curat lacrymas equore natus Amor.*

AD CATERINAM PVLLVM.

E*ſt Paphia tibi forma deæ, probitasq; Diana,
Iunoniꝝ greſſus, Palladiꝝ ingenium.
Mirè igitur Catherina Deas cum quatuor aquis,
Nos tibi ceſtum, arcus, egida, ſceptra, damus.*

IN

IN AMOREM BVBVLGV

Ex Moscho.

Deposuit crudelis Amor sua tela facesq;
 Rusticus, et texit corpora veste rudi:
 Et stimulum manibus cepit, sociosq; laborum
 Misit araturus sub iuga curua boues.
 At postq; duras inuertit uomere glebas,
 Versam frugifero semine sparsit humum.
 Suspiciensq; inquit, foetunda hos Iuppiter agros,
 Europa ne tu sub iuga taurus eas.

INVITEM OLEAE ADIVNCTAM,

Ecquid Palladia iungis te planta Lyai
 Aebria? sum virgo sobria: tolle manus:
 IN EANDEM.

Quid te Palladia tentas sociare Lyai
 Planta? oleum nunquam iungitur arte mero

M IN ARDOREM SVVM.

Qui cupis exsufflans prunas animare lucernam,
Huc ades, ex me anima: totus amore flagro.

IN EFFIGIEM AMORIS.

Quidam propter aquas ardentem pinxit Amore,
Igнем illius aquis stingere forte putans,
Nescyt heu demens quod non extinguitur undis
Flāma hac, nec sauis flumina curat Amor

AD ARISTERIEN PVELLAM.

Et si me odisti, caram te semper habebo
Ipse tamen: nam sic imperat acer Amor,
Etsi me spernes, venerabor te tamen vnam;
Etsi me fugies, se tamen vsq; sequar.
Etsi casta domi latitabis, nocte dieq;
Ante fores stabo ianitor ipse tamen.
Si mihi Aristerie curabis tollere dextram,
De te etiam scribes carmina laua manus.

EPITAPHIUM GRATIAE PVELLAE;

Hic Veniens taceas, aut hec in fronte notata
 Hospes submissa carmina voce legas.
 Hic recubat dulcis Virgo deuincta sopore
 Gratia: nam q. Deas est perisse nefas.

AD FRANCISCVM MEDICVM

Hetruriæ Principem de Adpenty
 eius ad urbem.

Venisti tandem, tandem clarissime Princeps
 Has nostras oras adyisti, atq. omine fausto
 Intraisti parvâq. urbem, sedesq. tuorum.
 Nunc dabitur populo valde expectata tueri
 Ora tua; & dulcis saturando lumina vultu
 Nunc se felicem dicet, nimiumq. beatum.
 Non iuueni ardenti pertentant gaudia pectus
 Tanta, intervallo cum longo uisit amores
 Ipse suos, quanta aduentu iuuenesq. senesq.
 Concipiunt Franciscæ tuo, quos florida tellus
 Hæc alit, & quibus ipse ad te das iura vocatis.
 Aspice, dum nostras voluisti inuisere terras
 Dum tua vicit iter pietas durum optime Princeps,
 Quam multa & tellis agrisq. effusa iuuentus.
 Lata diem festum celebrat; quæ gaudia vultu
 Declarat; quibus & te oculis prospectat euntem;
 Ut te mirantur posita longo ordine matres.

Astonitq; inhiant animis : Vt quisque videre
 Optat auctq; tuam magnorum è sanguine Regum
 Consugem , & insignem solio Veneratur in alto :
 Vtq; leues dedit choreas , Vt uina ministras ,
 Et plausu & cantu curas depellit edaces .
 Aspice , saepe solet dum hoc anni tempore Rhæbus
 Cingere se tenebris , & plurima Iuppiter ipse
 Fulmina molitur dextra cælumq; coruscat ,
 Vt nitidus ridet discussus nubibus æther :
 Vtq; tibi fructus Autumnus pandit odori ,
 Prasertim niuei decoctas solibus uas :
 Vt tibi lenè fluit Tybris regnator Hetrusca
 Ora , & flexu uagos pisces conseruat in undis
 Quin tibi sylua comas nutrit , tibi pabula florent
 Auscupio Vt possis te te oblectare Volucrum ,
 Si libeat , vel Venatu indulgere ferarum ,
 Scilicet hæc populi Burgenfis gaudia tanta ,
 Tantaq; , quæ rident res omnes undiq; nostra
 Latitia exq; tuo aduentu , aduentuq; beata
 Coniugis , assistens quæ te comitatur eantem
 Significat si quid veri mens augurat , hic iam
 Aduenisse diem , quo tu felicia nobis
 Tempora restituas , quæ cum hæc male prouida fati
 Gens habuit , cum non inter se absumere vires
 Cœperat ipsa suas , odio & certare furenti .
 Tu namq; asinilis diuis vocemq; figuramq;
 Vnus nutu animos potes hic lenire feroces ,
 Frangere & indomitos , atq; inueterata malorum
 Extirpare odia , aut hos castigare minaci

Vultu, si videas nutu haud mollescere duos.

Salae ergo ò columen Thusca spesq; altera gentis
M Franciscæ ò regis salue generosa propago JA CIA

Magnanimi, qualem non hæc, neq; prisca tulerunt
Secula alium, aut ventura ferent, seu pectore forti,
Seu pietate virum præclarum quaris in orbe:

Salue cura deum, & quicquid seiunxist Amorem,

Munificamq; tuam a nobis auertere mentem.

Iam potuit, pone ex animo & compeste dolorem.

Lasis te hic populus. fateor, tu & tactus ab ira

Iustitia plenus retulisti fontibus illis.

Digna sui factis. Sed qui te lasit, & vna

Pœnarum satis exhausit, se corrigit idem:

Et metuens legesq; tuas, & solvere iura,

Nunc tensis manibus, proiecito & corpore supplex

Te rogat, ut, cum te nostra fortuna salutis,

Teq; necis nostræ iam fecerit esse potentem,

Conseruare inopes homines, quam perdere malis.

Hoc abs te pietas, summa & elementia Regum

Postulat, at non crudelis natura & acerba.

Quare si qua animum stringit pietatis imago,

Si qua tibi officia aduersis in rebus, ut ipsa

Debebat, tribuit gens hac animosa, labori

Illius succurre, & ne indignare precanti:

Quin potius vultuq; hilari pacatus in illam

Respice, & accipiens quos nunc tibi prestat honores,

Mente animoq; bono, augere eius gaudia cura:

Atq; optata diu fac nobis otia cunctis,

Otia perpetuam semper comitantia pacem.

AD ALEXANDRVM SPORTIAM

Cardinalem Amplissimum, Bononiæ
& Rauennæ Legatum.

Dvm geminos populos magna ditione gubernas,
Et iusti cæliq; tenax moderaris habenas
Rerum, virtuti persoluens præmia digna,
Et meritis vitio tribuens sine crimine pænas:
Dum te flagranti studio, atq; applausibus omnes
Excipiunt vrbes, & tanto Principe læta
Inq; caput, sacrosq; humeros, gremiumq; manusq;
Purpureos Flores, candida Lilia iactant;
Dum tibi concelebrant solennes ordine pompas,
Et festas agitant luces clamore secundo:
Aurea Pax summo Veniens è vertice cæli,
Et præcincla caput ramo frondentis oliuæ;
Quam pia Religio, Probitasq; Recliq; cupido,
Et dulcis sine fraude lepos comitantur euntem;
Felsinæ oris, & Rheno constitit æmini;
Taliaq; ex imo profudit pectore dicta:
O fortunata tali sub Principe gentes;
O felix etiam tanto pro munere Princeps.

AD BAPTISTAM CESCARIIVM,

& Annibalem Gherardium.

Felices anima, pueri saluete venusti,
 Saluete o Musis gratissima cura sodales.
 Vrbs bona quos peperit, quos nectare dulcis Hy-
 meti

Pauerunt Charites, & quos cultissima Pallas
 Artibus erudit, tenerisq; immobilis habet:
 Quisq; una Aonidum per roscida culta vagantes-
 Hausistis sacro dulces è fonte liquores.
 Felices anima, pueri saluete venusti:
 Vos non anxifera cura, durisq; labores
 Dulcibus exerceat quicquam puerilibus annis.
 Vos vrbe in media, phœbo Musq; peractis
 Sacris, dulce genus ludorum, & honesta voluptas
 Sapius olectant, & præbent gaudia vobis
 Libera, nec stricti curarum infecta veneno.
 Vos iuuat vrbe procul, vernant cum floribus agri,
 Dulciq; inuitant decedere iura tumultu,
 Aut leporeni cane sectari nemus omne per altum,
 Aut tremulos nasse, molli vel arundine pisces
 Captare in fluuijs, aut corpus Tybridis undis
 Mersare, flauumq; amnem superare natatu.
 Felices anima, pueri saluete uenusti.

O qui dilectas patria, me sistat ad oras,
 Ad uosq; vniuites dulcesq; reducat amicos.
 Vrbe ego vobiscum per compita lata vagarer,

Vobiscum canerem, vobiscum rure manerem,
 Vobiscum ludo veteres solarer amores.
 Sed mihi abire licet non lum ex clara vrbe Quirini,
 Quod non audierint superi mea vota precesq;
 Hic ergo moerens traduco tempora uita.
 Inuideo vobis pueri tot gaudia ruris,
 Inuideo vobis pueri tot gaudia & vrbis.
 Vel potius vobis o dulcia rura, & amata
 Vrbis hos inuideo pueros sine labe venustos.
 Verum ego dum vestro pueri inflammatus amore
 Hos volui cultis versus inscribere chartis,
 Defecit me sole dies cedente tenebris.
 Ergo felices iterumq; iterumq; valete.

AD SALLVSTIVM SALVIANVM HIPPOLYTI F.

Dum in te Sallusti, clari spes vna parentis,
 Intueor, dotesq; animi quibus affluis ipse,
 Contemplor: dubito, an maior sit gloria, tali
 Te genitum e patre, an talem genuisse paren-
 tem.
 Filium, honorata posset qui extendere famam
 Centuq; & patria, ac decoris iam plurimum auito
 Addere, & in longam nomen producere sacrum,
 Antiquas & opes opibus cumulare superbis.
 O genus illustre ex ipsius stirpe creatum
 Virtutis namq; multisq; sapientia in istam
 Antiqua claraq; domum sic insita, & alta est,

Laude

*Laude ut perpetuo virtutis floreat una
 Viue diu insignis iuuenis probitate, magisq;
 Artibus insignis Phœbi: ac vestigia patris
 Persequere egregij, ut ne te magis ille perenni
 Claret honore suo, quam tu illum laudibus yidem.*

DE COMMENTARIIS

Maynetti, Maynetti in lib.

Aristotelis de

Cælo.

Dum vario motu diuum infinita potestas
 Versabit cælum, & cæli vaga sidera flectet,
 Hunc quoq; versabit manibus studiosa in-
 ventus,

*Et leget insomni cura assidueq; libellum,
 Quem tu de cæli natura o prime sophorum
 Scripsisti, explanans dictis quæ obscura reliquit
 Doctus Aristoteles. nec erit, qui occurrere tanto
 Audeat huic operi, quod tu de vertice cæli
 In terram lapsus quasisti in tempore longo.*

*Et merito, quis enim potuisset mente sagaci
 Efficere, ut quæ nos fugiunt, longeq; remota
 Sensibus à nostris absunt, ea cernere quisque
 Posset, vel manibus potius tractare frequenter?*

TVMVLVS IOANNIS TAVRINI.

Qui nixus nullis opibus, nec lumine gentis
 Aediatus, paruaq; sua vix notus in Urbe
 Ad summas emerfit opes, summaq; parauit
 Ventura genti famam praestantibus ausis,
 Virtute, ingenio: iacet hic dux inclytus armis
 Taurinus, cuius laudes praclarasq; facta
 Moenio aequari non est vt carmine possint.
 Nam quis plura umquam belli cersamina legit.
 Ille inijt quam fortis animo dextraq; virili?
 Quis plures belli euentus optauit adortus
 Hostem, quam ille habuit nulla cum caede, secundos?
 Sed fera fata hominem tam clara in luce locatum,
 Tamq; breui e tantis tenebris mirata nec vlla
 Extingui ratione timentia posse, sub ipso
 Virtutis flore exitium clademq; tulerunt
 Turpemilli, & misere contactum glande corusca,
 Fulmine vti saeuo, noctis inferere profunda.

DAPHNIDIS, ET PVELLAE

Colloquium ex Thecritto (deside-
 ratur initium in Graecis
 codi. Imp.

Da. **P**astor & ipse Paris Helenen abduxit ama-
 tam:
 Sed me pastorem hac Helene plus diligit ipsa.
 Pu. Ne Satyrisce tume, namq; oscula vana pu-
 santur.

Oscula

D. Oscula vana quidem dicuntur: magna voluptas.

Est illis adiancta tamen, quæ oblectat amantes.

P. Quæ tu labra mihi suxisti, diluo guttis.

Tristeque suauolam roseo (uidetur) expuo ab ore.

D. Dilue labra tibi, sed da oscula rursus amanti.

P. Oscula dent tibi vacca: non innupta puella.

D. Ne te magnifice iacta pulcherrima Virgo,

Namque citò pubens, ceu somnia, præterit ætas:

Vua breui sis passa, breui rosa marcet & aret.

Huc; ubi tellurem ramus oleaster inumbrat.

Huc concede; volo quædam tibi blanda referre.

P. Non sequar ipsa: prius decepti me quoque blando,

Et dulci sermone tuo, salibusque, iocisque.

D. Sed tamen hæc virides mecum concede sub vlmus,

Vt cantum accipias nostra ludentis auenæ.

P. Tute tibi cane, teque iuuat: me namque dolorem

Quæ post perpetuum afferat, haud tenet ulla voluptas.

D. Ah venerem formosa tunc, nec sperne furentem.

P. Ipsa vana valeat: fauonix sit casta Diana.

D. Hisce modum verbis adhibe, ne accensa Dione

Te ledat, laqueoque premas tua colla tenaci.

P. Ledat, ut illa volet: nemorum mihi Cynthia custos

Rursus opem feret, & seruabit amica puellam.

At tu sane manus cohibe, ne incensa dolore

Ipsa tibi labrum scindam, vultumque eruentem.

D. Ne suauem fugias, ne tu auerferis amorem,

Optandum quem non velle fugere puella.

P. Per Pana hunc fugio: at tu rustica semper aratra

Versas, & duris iuga tollis curua iuuentis.

D. Quam

D. Quam metuo, ne peiori iungare marito.

P. Multis me petiere viri, sed vix aequeretur illi.

Nunc quæ uirgo fui, & cui intemerata puderem.

D. Nunc ego te formosa peto; huc quæ hoc nomine veni.

P. Quid faciam? nam sunt connubia plena doloris.

D. Plena voluptatis connubia letit. æquæ.

Sunt, & perfundunt animos dulcedine summa.

P. Sed nupta dominis semper servire maritis.

Dicuntur, misere quæ illorum iussa timere.

D. Quin potius dominis dominantur amantibus ipsæ.

Nam quem permetuunt uxores, quem quæ verentur?

P. At partum metuo: partus durissima res est.

D. At tua maturos aperit Latonia partus.

P. Sed partum timeo, nitidum ne pulchra colorem.

Enixa amittam, & siam pallentior auro.

D. sed si protuleris caros in luminis oras.

Natos, hosce novum lumen formosa videbis.

P. Ast ego si annuero, quæ præmia digna rependes?

D. Omne pecus, nemus omne meum; saltu quæ tenebis.

P. Adiura, ne post thalamos me per fide linguas.

D. Pana deum adiuro semper connubia nostra.

Firma fore, & te non linguam me sponte sequentem.

P. Ergo mihi thalamum, sedem mihi construissupse?

D. Construo: & armenta hæc tibi molli in gramine pasco.

P. Verum quid dicam confecta ætate parenti?

Qui purgem me? aut quo prætexam nomine culpam?

D. Ne dubita, dulces hymenæes ille probabit.

Momen ubi audieris nostrum, sanguem paternum.

P. Dic igitur nomen, & qua sis stirpe creatus;

Nis pleuraq; etenim gaudium usumine tantum.

D. Daphnī ego, ac pater est, Erydas, materq; Nomaa.
Quamabiliq; es certe praeclarū ē sanguine natus:

At gressu exuperas non me, nimen ipse puellam.

D. In genere haud praestas, quā nata es patre Menalca.

Quid nunc ostende mihi, sedes ostendes paternas.

D. Huc ades, & teneras frondentes cerne cupressos.

P. Pascue florentem, & hirsutū salicesq; capella,

Dum loca paistorū viso, syluamq; pererro.

D. arpite candentes viridantia gramina sauri,

Quid nunc nemo antiquum mēstro, saltumq; puella,

P. Quid facis, o sarysice? quid has insane papillas

Contrectas avidis manibus, meq; appetis ore?

D. Hasce tibi mamas, ceu suave rubentia mala,

Demonstro primum, nunc qua à pectore pendent.

P. Obstupedo, gelidusq; meos tremor occupat artus;

Teslor Pana: manus inhibe violente proteruas.

D. Ne timeas, animoq; bono sis cara puella.

Cur trepidus? cur sic metuis? deponere timorem

P. In fossam me compellis, velleinq; decoram

Substratam ammiundo deformas pulvere nostram.

D. Virgo mane: subdo mollissima terga libentis

Ne vestem inficias seruesq; à labe nitentem.

P. Eheu & tunica scidisti tegmina parua:

Cur me nudato scidisti corpore linquens?

D. Hac ego prima sacro Cytheræ munera diua.

P. Daphni mane, venit huc aliquis fortasse viator:

Non fallor: strepitus teneras mihi fertur ad aures.

D. fronde loquente probant connubia lata cupressi,

Et tota alludit blando tibi Sylua susurro.

P. Veste mihi abscissa, nudo sum corpore virgo,

Q. Quam abscissam quereris, meliori veste rependam,

P. Cuncta mihi blanda promittis munera voce,

Post salis exiguo non dignaturus aceruo.

D. Immo ego, si potero, hanc animam pro munere soldam

P. Parce Diana mihi, si nunc tua numina lasi.

D. Virginis illa preces nupta non amplius audit.

P. Iam faciam vitula, qui me deuicit, Amori,

Et vineum Veneri mactabo risu iuuenium:

Veni huc Virgo, domum mulier sed facta reuertar,

D. Immo etiam mater, prolis nutrixq. future.

Postquam illi inter se florentes corpore blandos

Conseruere locos,furtiuu gaudia lecti

Linguentes, redijt sua quisque ad munia felix.

Hæc nucas pascebat oues, iam grata sub imo

Gaudia corde premens, sed vtilium obfusa pudore:

Ille armenta bonum, iucundo flore petitus.

AD ILLVSTREM EQVITEM

Nicolaum Gaddium,

Formosus Nireus, expers terroris Achilles,

Cor datus Nestor, dicendi fector Vlysses,

Manfuetus Caesar, clemens, animoq. benigno

Aeternum scriptis veterum celebrantur in annum.

Sed quæ priuatum dedit his natura, videmus.

Ha tibi cuncta auspicio concessa deoram.

Iactas Creta iouem, et horban aq. maenia Bacchum,

Alci-

*Alcidenq; vagum, Delos Latonia Phabum:
As turnet hoc felix tanto Florentia alumno.*

EPITAPHIVM PVELLAE.

N*Ec tibi Pyramidas, nec barbara Mausolea
Extruxit miseri tenuis fortuna mariti.
Quod si e a par meritis, summog; fuisset amoris
Excelsi iam iam imposuisset Pelio Ossam;
Ferret ut immensum tete super astra sepulchrum.*

CONQVERITVR DE SVO AB
vibe discessu.

E*T non abire, turpe est,
Et est abire, durum:
Durissima omnium res,
Abire, nec videre
Pulchros meos amores,
Nostram puto ferentes
Discessionem acerbè
Illos domi latere,
Ne scilicet tuendo
Sibi augeant dolorem.
Huius profectionis
Libido colligendi
Aurig; gloriaq;
Est causa: nec sat est iam
Tot me subisse duras*

Domi

*Domi & foris labores
In artibus colendis*

*Musarum Apollinisq;
Laborum ego arbitrabor*

*Iuueni sat erudito
Dandam vacationem*

Et gaudia afferenda

Ille cupidinisq;

Et Cypræ beatæ.

At nunc miscellus ille

Rursus laboriosam

Ad vitam & inquietam

Depellitur, magusq;

Cura implicatur atra.

Spreuere qui Minervam,

A nore perfruuntur:

Nulla à disertiore

Capitur viro voluptas,

Male sis tibi sciendi

Qui primus inter omnes

Præcepta tradidisti.

Hinc cura nulla vita,

Hinc corpora atteruntur;

Hinc res ruit quibusdam:

Quod duriusq; nobis

Ob hoc abimus ipsi

Non amplius puellam

Visuri in vrbe nostram.

AD BENEDICTVM MAGETTVM.

Qua tuus Vnanimis primo sub flore iuuenta
 Clarorum diuina sequens Vestigia Vatum
 Pierius lusit, quia carmina doctæ Magette
 Et legis, & summis ad coelum laudibus effers.
 Quantum iudicio demis, superaddis amori.
 Quàm verò tibi sim tali pro munere Vinculus;
 Tuteimet agnoscis, neq; me memorare necesse est:
 Sed ne qua modo conscripsi, immaturior aetas
 Excuset, vitio illa mihi me iudice Vertes,
 Acriter hanc totam si rem perpenderis ipse.
 Attamen ut pueris quadam est concessa Voluptas,
 Aut leporem cane sectari, aut impellere damas,
 In laqueos, cernuumq; suis auertere Syluis,
 Aut visco, & calamis, & ficta carmine Vocis
 Fallere auem, aut tremulos captare in flumine pisces,
 Aut comitem cursu, aut fluium superare natatu,
 Aut torquere manu iaculum, aut contendere saltu:
 Fortasse & mihi nunc licuit pubentibus annis
 Per Veneris Charistumq; hortos, per roscida culta
 Pieridum sacros sitienti exquirere fontes,
 Quà celer Aoniam reclusit Pegasus undam.
 Sed nec naturam rerum cognoscere omisi
 Tempore in hoc, studio cuius sum deditus alto:
 Mireq; incensus primordia rerum
 Natura abstrusa in gremio, causasq; latentes
 Indagare animo: & Veri prouectus amore.

H Addidici;

Addidici, quid materies, quid dadala forma,
 Quidq; foret res ipsa sua viduata figura,
 Qua vis perpetua raperet uertigine cælum,
 Vnde niues, pluuiaq;, & agentes nubila venti,
 Et tonitrus, & picta suo Thaumantias arcu.
 His iam dimissis studijs, curusq; relictis,
 Quae ludunt auidos pulchra sub imagine sensus,
 Pauperie cogente sequor te ò prime medentum,
 Inq; tuis pono pressis uestigia signis
 Fixa pedum. misera perquirens comoda vita.

EPITAPH. LYCIDAE PVLLAE.

Si queris patriam, patria est pranobile Tibur:
 Si nomen, nomen virginis est Lycida.
 At si artes, formamq; ; vetat pudor ipse profari
 Hac de me: Pallas dicet, & alma Venus.
 Nam quamuis humili fuerim de gente puella,
 Vera tamen Diua cuiq; aperire uolent.

EPITAPH. VIDI. VIDII.

Vidius hic ille est, timuit quo sospite letum
 Occidere, & viuens quo pereunte uiget.

EIVSDEM.

Horror Ditis eras Vidi, & mors maxima mortis
Te percunte timet nil Lutidus Orcus, & atra
Mors rediuiua Viget, cunctisq; minatur
acerba.

EIVSDEM.

Mvtuses in tumulo Vidi facunde: sed extra
Docta pero ora Virum non tua fama si-
let.

IN EIVSDEM SCRIPTA.

Auillo distante hac scripsit Apollo, vel artis
Vidius est celsis fidus Apollinea.

EPITAPH. MARII ADIVNCTII: I. C.

Non hic te decorat tumulus, sed tu magis illum
Docte Marii: tanta est gloria honosq; tuus.

AD PLATONEM ADIVNCTIVM I. C.

Si quis virtutum, si quis studiosus honesti,
 Siquis doctrine nobilioris amans:
 Si quis consultus rectis, iustisq; peritus,
 Si quis & ingenij dexteritate valens:
 Si quis gnauus, agens, acris patiensq; laborum:
 Si quis sincera cultor amicitia:
 Si quis iucundus, facilis, comisq; & apertus:
 Si quis qui quod habet, non habet ille sibi:
 Si quis in aduersis rebus, pariterq; secundis
 Constans & fortis, propositiq; tenax:
 Si quis dilectus, totaq; acceptus in urbe,
 Ne viuat, si non hic mihi care Plato es.

AD RAPHAELEM GRIPHONIVM.

Si Phæbus tales semper praberet alumnos,
 Qualem te cuncti nouimus esse viri:
 Quod mortale hominum est genus, immortale
 profecto
 Esset, & hinc Stygius nauita semper iners.

AD

AD PHILIPPVM FARSETTVM.

P Rincipis est eadem atq; ignis natura Philippe:
Si procul est, frigescit propè, iristè cales.

IN TVRCARVM POTENTIAM.

C Oeli claude fores, atq; ardua moenia mundi
 Rex diuim mundi: hac peruia Turca facie.
Namq; mare & tellus Selymo est subiecta po-
senti:
Ad cœli tantum limina restat iter.

IN VETERINARIVM, QVI
 dicebatur Sofander, quasi
 hominum seruator
 ex Græco.

H Ippocrates hominum medicus, Sofander equorū
Diceris, occulta cognitor artis homo.
Aut artē, aut nomen medici mutare vicissim,
Alter ne alterius nomen ab arte feras.

AD FRANCISCVM MAYNIVM.

Felix quisquis amat, aīdetq; sepe.
 Suas delicias, suosq; amores.
 Sed felix mage, qui suos amores
 Videns alloquitur, facetijsq;
 Et risu tenet, ac lepore dulci.
 At felix ter & amplius, facultas
 Cui dulces datur alloquendi amores,
 Tangendi & simul, ac deosculandi.
 Felicissimus autem, & vndequaque
 Beatus, superiq; par, qui amores
 Quantum vult, vbi vult, potest, & ut vult,
 Suos tangere, vel deosculari.
 Expertus tibi dico, id ipsa Mayni.
 At cui commoda tam beata desunt,
 Is viuit miser, & cito peribit.

AD HIPPOLYTEN PICAM.

Quod tibi longa coma, & nitido fulientior auro;
 Quod tibi frons tenax, splendidiorq; vitro:
 Quod sua sunt geminū clarissima lumina sydu:
 Quodq; tuo in niueo idescolor ore rubor;
 Quod dens lucidior gemmis, quod labra corallis
 Aemula, quod inte lactea colla nitent:
 Quod superant Parium candentia pectora marmor,
 Quodq; tuo alludunt turgida mala sinu:

Quod

Quòd tu dulcè loquens, & ridens dulcè puella es.

Quòd quicquid dics, seu facis, omne decet.

Posses Hippolyte multis Cytheræa videri,

Ni superornaret te pudor ingenuus.

Nam quamuis Veneri similis sis corpore pulchro,

Cætera casta tamen Pallada Virgo refers.

IN DEFORMEM IUVENEM.

Cum sis aspectu fœdus, caue flumina, fontes,

Stagna, Lacus, speculum cōspicere, atq; merū

Namq; sui ut perijt pulcher Narcissus amore

Membra videns, turpis tu moriere odio.

DE DAPHNE.

P Hæbe remitte arcum, durasq; reconde sagittas:

Nam Virgo non te, sed tua tela fugit.

AD PAVLVM ARETIVM CARDINALEM.

Q uòd premit immeritò, sacri pars magna senatus

Paule, grauis morbus te, cruciatuq; duri:

Mæstia domus queritur, summoq; incensa dolore

Coelicolæ mædai dō fundit ab ore preces.

Quin tibi, Nestoreos cui quicq; pyssimus optas

Amos, laniuent Roma beata timeet.

Est ego; qui summo cœu quoddam numen Olympo

In terras lapsum, te Veneratus amo,
 Si possem tibi uel precibus, vel Apollinis arte,
 Aut vi alia dulcem ferre salutis opem,
 Pro te non fugerem quacumq; pericla subire,
 Dum tibi prima foret restituenda salus.
 Et nunc inuisen; thalamo te triste iacentem
 Obseruo morbi sedulitate notas:
 Nunc verò diuis promittens munera grata
 Suspendo tacitis vota benigna labris.
 Huc ades intonsis Pæan formosè capillis,
 Huc ades ò medica Phoebe repertor opis.
 Ferq; salutiferas tecum, quas noueris, herbas:
 Dignus hic auxilio est quem tuèare tuo.
 Summa Sacerdoti probitas, rectiq; cupido,
 Mensq; addicta Deo prosit, & altà fides.
 Nec populi Patrumq; preces, nec sperne querelas:
 Nec ventis tradas irrita vota mea.
 Si perit hic, perepisi uiuit, sospes & ipse.
 Ergo velis vna sorte leuare duos.
 Annue: semper enim grates pro munere habebis
 Ille tibi, & reddet debita sacra focis.
 Ast ego Pieridum cultor tibi mille rependam
 Carmina, quæ inuideat cætera turba deum.

EPITAPHIUM LUCIAE PVELLAE.

Liquisti in tenebris homines & nocte profunda,
 Ex quo tu extincta es Lucia clara mea.
 Sed nec tu extincta es; quin cælo casta, resulges,

Et decus es nitidis addita Syderibus.

IN LVCRETIAM PVELLAM
dolore mortuam ob adulterium.

Moribus & forma cunctis praelata puellis
Degebam vita tempora lata mea:
Donec raptorem thalamo pro coniuge fovi
Blandis, heu nimium credula, capta dolis.
Vt sensi, Romana inquam Lucretia habetis.
Vt me pulchra minus, sis quoq; casta minus.
Ferrum aufert adeo: cordi cui iura pudoris,
Illa potest solo fixa dolore mori.
Fixa dolore igitur morior: sic patria mortis
Puniet authorem libera facta mea.

PRIMITIAE.

Haec facili collecta manu de frondibus ipsis,
Rugosam ficum, roscidulumq; pyrum,
Punicum & exardens effraeto cortice malum,
Liuentemq; vnam coeruleamq; nucem
Pomosi cistas horti tibi dedico, fures.
Vt procul hinc seu a falce Priape fuges.

DE PALLADE ET CVPIDINE.

Sæpe Minerva graui tentata Cupidinis arcu,
 Impatiens ictus tandem animosa truce
 Apprendit puerū, & minitans incēdia & undas,
 Nā finem facias, his te ait, interimam.
 Cui ridens puer ille, quid in me incendia & vnda?
 Mulciber his, illis imperat alma parens?

IN ARDOREM ET LACRYMAS.

Vror, nec lacrymis reslinguitur ardor amantis:
 Lacrymor, et Lacrymas non bibit ignis edax.
 Quin ignis crescit lacrymis, & lacryma ab igne
 Crescunt, o iam vos discite, quid sit amor.

IN PSEVDOCONSULTVM.

Quid te consultum dicis vir inepte rudisq.,
 Si te non vnquam consulit vllus homo?
 An quòd, si tu alijs non consulis, ore manuq.,
 Cuncta aliena petens consulis ipse tibi?

AMOR

AMOR κρυονλέπης EX THEOCRITO.

Dum rapit alucolis flauentia mella Cupido,
 Sedula furantem cuspide fixit apes.
 Ille dolet, suffiansq; manum pellit pede terram,
 Et gemit, ad matrem conqueriturq; suam.
 Tantillis ais o genitrix animantibus unde
 Tante sunt vires? quo feriunt ve modo?
 Cui Dea subrideus, non tu quoq; tantulus, inquit,
 Es nate, & tanto vulnere corda feris?

IN TIBICINEN.

Si sic nata Iouis liquidas cecinisset ad undas,
 Numquam abiiecisset dulcisonos calamos.
 Et tuasi audiret suauissima carmina somnas.
 Dormiret tepido Pasithea in gremio.

IN OBITVM VIDI VIDII.

Di uina celebèr cum i' idius arte mēdendi
 Venit ad Inferni ventia regna Dei:
 Indoluit Pluto, simi dūq; hæc corpora duxit.
 Doctus homo ad uitam moriua rursus ager.

IN STATVAM LAOCOONTIS.

O *Utinam fletor non me de marmore viuum
Duxisset: morsus non ego perciperem.*

IN EFFIGIEM QVANDAM.

D *Ofta manus poterat Gorgoni animare figuram.
Sed stupidam fecit, illius & similem.*

IN FVREM. EX GRAECO.

S *I pedibus quantum manibus Francisce valeres,
In terris esses Mercurius cupidus.*

IN DELPHINVM AMANT'EM.

D *Vm puerum delphin expecto in littore frustra,
Hic miser interij deficiente anima.*

IN LAVRVM IGNI TRADITAM.

Quam nec ventorum rabies, nec frigora saeva,
 Nec grando, aut imbres, nec potuere riuus,
 Nec Iouis irati fulmen, nec Apollinis ardor,
 Aut forma, aut mista vincere verba prece
 Turpiter eiectus turpissimus omnium Olympo
 Deuicit tristi Mulciber igne senex.
 Et fugientem illam, & crepitantem oppressit in ingens
 Dedecus & vatum, nobiliumq; ducum.

IN PVELLAM VENENO
mortuam.

Hic ne deponas languentia membra viator,
 Nā locus haud prorsum est tutus ab insidijs
 Namq; ego dum somnum captabam in gramine
 ne Virgo.
 Obrepsit labijs Vipera saeva meis:
 Dumq; os ingreditur, compressa est dente feroci;
 Elisa & fudit virus in ore malum.
 Ambo vnā emorimur, ambo sepelimur & vnā:
 Nam sum facta hosti (proh dolor) vna meo.

IN AMOREM EX GRAECO.

Vlcus Amorem habeo, Janiesq; ex Ulcere manas
 Assidue: luctus scilicet, & lacryma.
 Nec quicquā est illud sanabile, & ipse Machaon
 Commoda nulla mihi pharmaca ferre potest.
 Telephus o virgo sum, tu sis fidus Achilles:
 Atq; eadem morbo, quem facis, affer opem.

IN BALNEVM EX GRAECO.

Hic ubi se Charites lauerunt, vna relicta est,
 Balneo, ut è membris splendeat vnda suis.

IN VENERIS STATVAM
ex Graeco.

Nidam me Paris, Anchises, & pulcher Ado-
 nis
 Aspexere, at quando, aut vti Praxiteles.

EPITAPHIVM REMIGII.

Remigius iacet hic, Quaris genus hospes, & acla?
 Ni dicto hac teneas nomine, nil teneas

IN OSCULA.

Dum mihi se facilem præbet formosa Lycoris,
 Inq; meo residet sarcina grata genu;
 Mutuaq; aduclis coniungimus oscula labris,
 Oscula, quæ v' æeris non imitentur aues,
 Exiluiere mei sensus dulcedine lati,
 Spiritus in proprio nec stetit ipse loco.
 Quin eger summum pruenit ad vsq; labellum,
 Et furtim properans inde migrare parat.
 Scilicet v' domina iucundo exceptus ab ore
 Iugiter optato posset amore frui.
 Interea afficitur pariter formosa puella,
 Atq; anima visa est egrediente mori.
 Mira fides, mea dum transit, dum transit & illa
 Illa anima est anima consociata mea.
 Atq; ita complexu geminus concreuit in vnum
 Spiritus, atq; vnus pectora bina colit.
 Acquæ igitur Veneris iucundum sensit Vterq;
 Nectar; & illa in me viuit, in illa & ego

AD HORATIVUM MALEGVCIVM.

V Nice virtutes cultor, probitatis imago,
 Clara gentis honos, maxima cura Iouis.
 Parce per Æonios dū me incluta Musa recessus,
 Fert, tibi si dicto carmina pauca modo.
 Non (mihi crede) suo locus hic est aquus honori.

Et tua iam maius gloria poscit opus.

EPITAPHIVM IVLII GHERARDII.

Iulius hic situs est; sed non tamen hic situs vnus
Iulius; hoc Pallas, nec tulit ipsa Charis.
Sed Sophia, & decor, & probitas rectiq; cupido
Hic vna, & lusus blanditiq; iacent.

EPITAPH. HOMINIS BARDI

N*ec iacet hoc tumulo Iacobus, nec mortuus il-*
le est.
Nam qui non vixit, nec periturus erat.

EIVSDEM.

S*ub tumulo malè nunc genetrix te condidit alto.*
Nam stupidum poterat te tumulare prius.

EPITAPHIVM HOMINIS inertissimi.

I*mmèritò quereris, quòd in hac sis conditus urna*
Mortuus, hic vivus nam tumulandus eras;

AD BONACVRSIVM, ET
Asdrubalem Gherardios.

Si Charites pueros fas est progignere dicam
Vos Eteocleas progenisse deas.

DE IISDEM.

Pulchrè conuenit optimis, pudicis,
Et scitis pueris, dicaculisq;
Nec mirum: studia eruditionis
Incensis animis colunt vtriq;
Et morès similes habent vtriq;
Probos scilicet, integrosq; eisdem
Sunt vtriq; iocis cachinnulisq;
Atq; lusibus optimè educati.
Non hic, quam ille, minus decento forma;
Concinni pariter, polituliq;
Pulchrè conuenit optimis, pudicis,
Et scitis pueris, dicaculisq;.

IN BAPTISTAM PVELLAM.

Nec superant tua labra rosa, nec colla pruina;
Nec crines solis radij, nec lumina flamma.

AD ANNIBALEM PICVM.

A *Vt Venus, aut Pallas, vel doctus finxit Apollo,
Te puer: aut potius Pallas, Apollo, Venus.*

AD SEBASTIANVM TONDOLIVM
& Petrum franciscum Elmium.

Q *Vis sit amabilior vestrum dulcissimi amici,
Non ego protulerim, nec queat ullus homo
Dicere. nam virtus si cultu est digna, et amore.
Vos ambo hanc summam quisq; tenere vides.*

DE FOEDERE IN TVRCAS.

E *Nemore Idalio fuluum Diana Leonem.
Expulerat cornu misilibusq; potens.
Aliger ille petit Cretæam sancius Idam,
Ploranti & similis supplicat inde Ioui.
Sedem vastari nata indignatus amoenam,
Non spreuit surda Iuppiter aure preces.
Et iubet, auxilium prapes ferat armiger ales,
Et Cypram inuictis viribus ire parat.
Ergo animo comites Lato Pia iussa sequentes
Tendunt ad Cypriæ regna beata deæ.
Quam poterit bene vterq; crucem consurgere in hostem?
Hic valet ore ferox, hic valet ungue ferus.*

Ni precal aufugiat sauis armata sagittis
Diana, huic rabido est prada futura gregi.

IN TVRCAS.

Lumine Luna notho credis te posse volucrum
Ladere reginam, dum volat illa mari?
Falleris. hac oculis radiantia Lumina solis
Sustinet, & semnet lumina parua tua.

IN VICTORIAM CONTRA TVRCAS.

Candida Luna orbem totum complere parabat:
Cornua sed misera fracta fuere modo.

IN EANDEM.

Cedite iam pelago pisces, hic armiger ales
Atq; leo imperium constituere sibi.

IN EANDEM.

Qui modò pestifero tot iugera Ventre præmebat
Terrarum Serpens, & Volitabat aquis,
Cunctaq; inexpletum rapiebat corpora passim,
Tyrrhenis errans Adriacisq; vadis;
Arte nec humana deleri posset & astu;
Perdedit hunc Volucris regia lapsa polo.
Namq; illum è pelago fugere, elabiq; uolentem

Corripuit, saeuos implicuitq; pedes;
 Sublimemq; tulit, rostroq; atq; vngue cruentans
 Exanimum falsis præcipit aquis.
 Quo facto terras purgauit labe maligna,
 Soluit & alii uolans itala corda metu.
 Quæq; fretum timuere rates, iam coetula tuta
 Verrunt nec fraudes permetuntq; dolos.
 Omnis id reginam auium sonat aquoris unda:
 Rura canunt Aquilam, templa, domusq; Virum.
 Ergo quid arguitis rapti Ganymedis honores?
 Illa ioui lusus non agit vsq; suo.
 Et digna est sacris celebri certamine ludis,
 Ut Victor phæbus, Pythia qui meruit.

IN EANDEM.

Dardanidum Veneti genus, et Romana iuuetus,
 Dux quibus ad bellum præsidet Austriacus,
 Argina cum classe manus, atq; hostibus Afris
 Fluctibus in medijs conseruere sali.
 Dum pugnat, sparguntq; faces, & spicula vibrant,
 Scinduntur dubi a seditione dei.
 Mars à Romulidis, & Troia Cynthia author
 A Venetis toto pectore stare ferox:
 At pelagi domitor Danaus, Vulcanus, & Afris
 Ore fauere, & opem sudpeditare simul.
 Ad stat Mauorti Cypri, Phoeboq; Diana;
 Neptuno Pallas, Iunog; Mulciberi.
 Ha cupiunt iterum crudeli euertere bello

Belli-

Reliquias Danaum per Ataria alta truces,
 Amissos illa reparare nepotibus optant
 Fines, & tumidi tradere iura maris.
 Dum studia hæc inter ventos tenet Acolus antro,
 Descendit uolucris regia syderibus:
 Quæ Numidum classem disiecit, & agmina graiū
 Rostro, atq; alarum prapete remigio.
 Hosq; volans lanianit atrox, & distulit ungue,
 Hos fera coeruleis præcipitanit aquis.
 Obsupere metu Iuno Saturnia, Pallas.
 Aequoreusq; parens, ignipotensq; deus.
 Latitia exultat Mars, Phoebus, Cynthia, Cypris:
 Adjiunt superis Austriacumq; ducem.

IN EANDEM.

Non iã Luna mari fulget, sed mersa profundo est
 Lumine cassa. Fretum solis sub luce serena
 Nauita percurrere: hæc tutum per coerula cunctis
 Reddit iter, qui classe parant accedere portum,
 Felices degant vbi vera tempora vitæ.

IN EANDEM.

Aeneadum monit genitricem in proelia Iuno,
 Quæ Numidū classē per mare agebat atrox
 Ten ait, in pelago mecum pugnare, Dione.
 Quæ sum de medio diua creata mari?
 Dixit: & aligeri iaculentur spicula Amores

Imperat, & seuas, tela inimica, faces.
 Exequitur mandata cohors fedissima matris,
 Incenditq; rates, exanimatq; viros.
 Iuno fugit, litusq; petit, montesq; supremos.
 Tristis vbi quondam cesserat & Veneri.

EPI TAPH. EORVM QVI
 OCCIDERVNT.

Non hic funde rosas: petierunt templa deorum
 Illustres anima pro pietate sua:
 Aeternamq; tibi vitam, nobisq; pararunt
 Osa Christicolis longa per Ausoniam.

EPITAPH. AVGVSTINI BARBARICI.

Non licuit spectare oculis quæsitâ Throphaea
 De Turcis pelago dux tibi clare feris.
 Nam tibi qua eripuit iucundum lumen arundo,
 Illa eadem vitam (pro dolor) eripuit.

EIVSDEM.

Victori lumen tibi barbarus hostis ademit.
 Vltima ne caperes gaudia Barbarice.

EIVSDEM.

Qua tibi dux inuicte oculum traiecit arundo,
 Poenè tulit patria lumen Vtrunq; tua.
 Nam quod te extincto saluum restabat id illi
 Perpetua poterat mergere nocte dolor.
 At nitidis allapsa alis Victoria, Luctum
 Prestit, & hos roseo fudit ab ore sonos.
 Tu modò ne leuum lacrymis perde Adria lumen,
 Ipsa oculus posthac nam tibi dexter ero.

EIVSDEM.

Vt saluum nouit chypeum, de pectore duxit
 Thebanus iaculum dux, obijtq; libens.
 Vt bene rem pelago sensit succedere, traxit
 Dux Venetum ex oculo missile obire Volens.
 Latus uterque perit pro libertate focusq;
 Latus et hostiles fregit Vterq; minas.
 Orati virtute duces; & carmine digni
 Perpetuo:ò felix patria, quos genuit.
 O priscis potius sacris oriunde beatis
 Dux Venetum, Vt sapiens Gracia te caneret,

EIVSDEM.

Lumen eras Venetq; dux illustrissime gentis,
 Atq; idem tenebras orbatus luce tulisses
 Illi, ni multo per te quæsita labore

Splendorem misera Victoria lata parasset.

EIVSDEM.

A *ssiduo Veneti perdebant lumina fletu.
Quod dux illustris lumine cassus erat.
Non tulit in tenebris Victoria lata iacere
Eos, & se cunctis crevere posse dedit.*

EIVSDEM.

L *ittora pro tumulo ponas, vietasq; carinas
Desuper, ut forti sint pia busta duci.
Ismariumq; nota Mauortem in fronte sepulchri,
Et Selymum, hoc tumulo contege Barbaricum.
Vociferansq; Leo super adsit, qui mea dicat,
Gesta. breui magnum quid tumulatis humo?*

AD IOANNEM AVSTRIACVM.

S *i crescente auge crescent tua facta Ioannes,
Restabit magno nil quod in orbe geras.
Aut deus ergo nouum procudat maximus orbem,
Aut tibi in hoc magno sis capienda quies.*

AD EVNDEM.

L *uminis inuictus redeat si Cesar in oras,
Inuideat magnis laudibus ille tuis.*

IN

IN LACRIMAS, ET SVSPIRIA.

Sic mea perpetuo consumpsi lumina fletu;
 Vt lacrimis madeat terra benigna meis.
 Tam multa ex imo suspiria pectore duxi,
 Vt cælum implem flatibus ipse meis.
 Quos igitur cernis per prata virentia flores,
 Luxuriant lacrymis spiritibusq; meis.
 Hos ne inserta legas: suaves non spirat odores
 Flos quem lucius alit, tristis & aura fouet.

AD HORATIVM CAPASINVM.

Miraris, quod virgo niue frigentior ipsa
 Vsserit accensa pectora nostra face
 Miror ego potius, non extinxisse fauillas
 Atque tristi fletu, qui rigat vsque genas.
 Sed, quò discat amans, qua sit volitantis Amoris
 Vis, sic ipse facit mira proteruus Amor.

AD HORATIVM MALEGVTIVM.

Quid faciam? studio tuo commotus Horati
 Ardua suscipiam vir rudis ipse nimis?
 An tibi quem meritò plus quàm me diligo, cuiq;
 Sentio nunc carum me esse, negabo tacens?
 Vincat amor: malo imprudens, quàm ingratus haberi;
 Criminis & consors tu quoque forsitan eris.

AD

AD EVNDEM:

DE summo studio tuo, atq; amore
 Erga me eximio atq; singulari
 Non minus doleo Venuſte Horati
 Quàm lator: ſiquidem, licet ſupremis
 Semper me officijs iuues ob illam,
 Facit iudicium tuum retundens
 Ille, Vt de ingenio meo, meisq;
 Litteris ea ſentias, quibus uix
 Reſpondere Valens ſubibo crimen
 Poſt inſignis ineruditionis.
 Ergo deſine amare me ſupremo
 Amore; aut caue, ne tuum retundat
 Amor iudicium ſupremus acre.

AD ALEXANDRVM CORBOLVM.

T Vne fuga credis Vitare Cupidinis arcum?
 Falleris inſtabit dirus Vbiq; tibi.
 Si celer extremos adcurras territus Indos,
 Hic iaciet Volucres in tua corda faces.
 Aëraſi, aſcendes, pennis volat ille fretumq;
 Si petis, hic nudus ſe citò merget aquis.
 Nullus ab inſidijs locus eſt tibi tutus Amoris,
 Eſt & Vbiq; ferox imperioſus Amor.

DE ASDRVBALE BAMBASIO.

Sⁱ Cytharam trahat Bambasius, amula semper
 Ille tuis numeris carmina Phoebe canit.
 Idem si vultum profert crineq; decoros,
 Crinibus & vultu est emulus ille tibi.

AD TARQVINIAM MOLSAM:

Non ego tentarim laudes includere uersu
 Malsa tuas, ille non coeli posse uidentur
 Orbe capi quare potius te o rara puella
 Mirabor tacitus ceu lapsum numen ab aëtris
 Quàm dicam, magnos tenuans male sanus honores.

EPITAPH. CAROLI DOFREDII. I. C.

Non eget externis vir clarus laudibus. Ergo
 Dofredi hic tantum corpus inesse scias.

AD TARQVINIAM MOLSAM.

Vno eodemq; agni tum mollia pectora duras,
 Tum dura emollis foemina casta virum
 Qui molles spectant te, in saxa rigentia vertis
 Lumine, & es saua Gorgone saua magis:
 At me, qui in tueor alta simulachra remotus
 Mentis clara tua, & saxea corda gero.

Sic

Flatu os, unda oculi, pectus & igne meum,

AD LYCORIM.

Qua tibi morsu doles, dum dormis, Virgo labella,
 Non ego perstrinxi. non mea vita, furens.
 Improba apis dulces florenti ex ore liquores
 Ambrosia excipiens, oscula saeva dedit.
 Nec mirum, roseo quod apis confederit ore,
 Ex quo melle fluunt dulcia uerba magis.

AD AMICAM IN CONVIVIO.

Non sum vinosus: sed cum me explere Falerno
 Vis, prægustato pocula: deinde libam
 Nam si consigeris pateram summo ore venusto.
 Cur Bachi metuam sumere dulce merum?
 Namq; calix transfert infusa sibi oscula, dicens,
 Accipe quae nobis basia amica dedit.

AD AEMYLIAM PVELLAM.

Si quem fortè virum rabidus canis ore momordit,
 Huic canis effigiem splendida monstrat aqua
 Sauus Amor fixit rabidos in pectore nostro.
 Dentes, & caco vulnere semper agor:
 Pontusq; & fluuij, fontes, & stagna, lacusq;
 Ostendunt formam, cum mihi Vina tuam.

IN

IN AMOREM.

Aрмаui pectus ratione aduersus Amorem,
 Nec solus solum me superabit Amor
 Mortalis pugnabo deo: auxiliabitur illi
 Sin Bacchus, contra quid faciam ipse duos?

DE CONIVGIO:

Non amo coniugium vctula, tenera ve puella:
 Nam ueneranda alia est, est miseranda alia.
 Nam nec passa iuuat, nec acerbior vna iugali,
 Commoda matura est. aptaq; forma thoro.

IN VINVM.

Infantem Nymphæ Bacchum, cum prodijt ille,
 Ex igne, abluerunt sordidum adhuc cinere.
 Hinc multa est Baccho cum Nymphis gratia: at
 ignem,
 Ardentem capies hunc nisi dilueris

IN AMOREM.

Quid mirum, si ridet Amor, si sauit; & vrit,
 Si torquet facili spicula dura manu?
 Ridet & ipsa Venus, pelagoq; exorta furenti.
 Est eadem, & Marte Mulciberoq; placet.

Rifum

*Risum ergo genitrix, iram mare, Mulciber ignes,
Marsq; ferox illi tela cruenta dedit.*

IN SILVIAM.

E*rrabat mea Vita vagi propè Typridis undam
Quà circum viridi flore renidet humus.
Et nunc formosa carpebant lilia dextra,
Nunc dulcis lacrimas pulcher Adoni tuas,
Nunc te flebilibus moerens Hyacinthe figuris,
Et nunc videntes mollia fila croci:
Nuncq; rosas tenero rutilantes vngue metebat,
Nunc te perpetuo flore Amaranthe uirens
Et studium cantu cupiens mulcere legendi
Neclebat tenui rustica uerba sono.
Interdum auditis animum concentibus harens
Tentabant querulos voce referre modos.
Ast ubi multisplices collegit sedula flores.
Quos strophio, & pictis lata refert calathis
Lacteolum molli reclinans corpus in umbra
Temporibus coepit festa parare suis.
Ergo caput plexis gaudet redimere corollis.
Et Vario niueum pingere flore sinum.
Inter opus placidos inuitat carmine Ventos
Vt leuis estium temperet aura diem,
Doctaq; post calamos labro percurrit abunco
Et Variat dulci murmura blenda sono:
Ad qua nutanti responsat uertice quercus,
Ludit & argutis pinus opaca comis.*

Hic

Flumine, & est dulcis reddita lympha tua.
Tum graditur stellata rosis, & secta reuisens
Dilecta matri dona beata tulit.
Desuper, & calathos inuertens vere rubentes
Iucundo totam sparsit odore domum.
Illa breues quocumq; pedes inflexerat, alma
Pro spinis violas terra tulit gremio.
Illius, & crinis circumiacet odorem
Ambrosium, & nitidus fulsit in orbe dios.

p. 150. in Maerom's Ceto: inter en
 uern. Quas habuit schis moras
 et propius reuerentem O firmos e i
 he ita seponenda sunt
 Lug, decus patrie; Artoni, athenes rurs;
 Atq, iuuentutis spes o fidissima nostrae
 Euseia quo late se cellus taceat alumno.
 Et cum qmeritor iadim meditat honores,
 Si uacat, tunc nostra remue ne despice Alma
 Dum spe litreas Hyreni & fluminis uas
 He tibi diuini lums imitata Maerom
 Dona licet nostru que restifict amore

ROBERTI
TITIVBURGENSIS
AD ANTONIVM ME-
LIORIVM CARMINVM.

LIBER PRIMVS.

ROBERTVS TITYVS
PRECLARISSIMO VI-

ro summoq; literarum fautori

ANTONIO MELIORIO

Patrono suo. S. P. D.

Quum multum, diuq; me
cū ipse cogitarem, An
toni vir præstātissime,
quanam potissimū ra-
tione pro tuis erga me
innumeris beneficiis grati animi specimen
aliquod præbere possem, meque grauissi-
mis vndique difficultatibus circumuentū
sentirem, cum propter ingenii mei imbecilli-
tatem, tūm propter onus mihi nuper iniun-
ctum ex optimi Principis liberalitate, qua
me inter florentissimæ suæ Pisana Acade-
miæ adolescentes cooptauit, vt mihi noctes,
diesq; iuris prudentiæ studiis incumbendū
sit.

sit, ne & tantum beneficium malè omnino
 collocasse existimare possit, occurrerunt no-
 stri illi lusus, ad quos olim diuertere consue-
 ui, si quando à ueterum poetarum lectione
 discedens, igniculos quasi quosdam animo
 concepi, qui me ad eorum imitationem in-
 flammarent, & quamuis illi sint huiusmo-
 di, ut si in vulgus exeant, inscitia, & arro-
 gantia notam sint mihi potius, quam lau-
 dem aliquam conciliaturi, volui tamen &
 amicorum conuiciis, & meo erga te officio
 aliqua ex parte satisfacere, ut intelligant
 omnes hac in re me peruicacia, ingratiq;
 animi crimen fugere malle, quàm dignita-
 tis meae rationem habere; tu quicquid est
 equi boniq; consule, certe posthac operam
 dabo, ut, si quam de me opinionem geris, *imbibit*
 non vsquequaque vanam, ac falsam red-
 dam. Vale.

Ex Academia Pisana. Kal. April.
 Anno. M. D. LXXII.

Hic (rectè memini) suspiria prima dedisti.
Hic Amarylli meam primum tute ipsa vocasti
Et florem, & violam, primum & mihi fraga tulisti,
Ac dulci primum dixisti munere amantem:
Hic etiam longos aestiuo tempore soles
Fallere cura fuit grato sermone, iocisq;
Et durum molli requie condire laborem.
Qua mecum repeto si quando, ac mente reuoluo,
Insanos pariunt, tristesq; in corde dolores,
Omnia namq; tulit rapidus promissa per auras
Ventus, nec quicquam firmumq;, ratumq; tuetur
Spreta fides: non sic olim mihi rite per arcum.
Perq; faces Veneris pueri; per spicula acuta
In nostrum coniecta latus iurare solebas.
Quod iam si qua Deos pietas, factiq; nefandi,
Cura tenet, dignam referes pro talibus ausis
Mercedem, ac tanti sceleris fortasse pigebit.
At ego qui interea fatalia limina adibo,
Quam primum & linquam infelicitis lumina vita,
Hoc solo contentus ero, mihi mortis amorem,
Seruatamq; fidem causam (te teste) fuisse;
Tuq; olim velles, quum te tua cura remordet,
Et poscet meritas Vltrix Rhamnusia poenas,
Mutare ingenium, moresq;, & scindere cautes
Pectore, & ingratos animi deponere fastus.
Sed dura insolita cernes tunc morte peremptum
Macronem, & circum tumulum spectare licebit,
Hic Vbi tu florem primum, & mihi fraga tulisti,

Insculptos Versus, relegat quos serior aetas,
 Infelix Macron iacet hic, Amaryllidis ira
 Extinctus; lacrymant montes, lapidesq; rigentes,
 Ipsa sed haudquaquam crudelis morte mouetur.
 Tunc tua leta nouo clarescet fama triumpho,
 Magnaq; laus fuerit miserum sic perdere amantem,
 Ergo age signa pete, ac Veneris perferre sacellum
 Festina: expectant ingentia pramia laudum
 Tantarum victricem, & laurea fersa merentem.
 Nos miseri ante diem moriemur, leta quadrigis
 Ipsa vehere caput viridanti cincta corona,
 Et plausum excipies, & sydera vertice tanges.
 Hoc est, quod macie affectus, turpiq; Veterno
 Saepe fui, & fessos repsit mihi dira per artus
 Pernicies: hos ipsa Volunt sibi somnia casus,
 Somnia terrificis animos agitantia monstris.
 Insuper, & multa haud dubia prasagia cadis
 Oblata inspexi, ni mens mihi laua fuisset;
 Certū Amarylli mori est, nostrorum hac sūma laborū,
 Mors adimet curas, mors omnia Vincla resoluet:
 Nunc moriamur age, at tu nostris leta triumphis
 Incedas Tyrio late spectabilis Ostro
 Vos noti colles, vos pinguia rura valete,
 Vos dulces cerasi, posita vos ordine vites,
 Insertaq; pyri, vos & mea turba capelle,
 Grex infelicis pastoris cuncta valete.
 Non ego vos posthac pendentes rupe videbo,
 Nunc frondosa auid: tondere arbuta petulco

Morsu

Morsu, nunc cythisum mentamq, herbasq, virentes,
 Non ego vos pastas deducam ad flumina potum,
 Hoedorum ve greges claudam praesepibus altis,
 Hac magè felicem pastorem cura mouebit,
 Qui facilem tulerit numquam despectus amicam,
 Nec domina infensa flammatae senserit iras.
 Iam valeant pedica, distinctaq, licia nodis
 Tortilibus, Varias queis cum captare Volucres
 Sueni, dum grauidas segetum populantur aristae,
 Siue petunt dulcesq, daper pradama, recentem
 Sanguineas inter baccas, lapidosaq, corna.
 Ite simul passim liquidas impune per undas
 Pisces, & notis iuuet indulgere choreis:
 Namq, iacent cistaq, leues, hamiq, rapaces,
 Et calami, nassaq, & viminei labyrinthi.
 Et tu Caparion, semper quem maxime amauis,
 Fida canum soboles, caulis, pecoriq, tuendo
 Assucte, ac Poenos aggressus dente leones
 Fundere humi, atq, omne inuictus genus acce ferarum
 Post nostri interitus iterumq, irerumq, valebis,
 Et memorem domini curam seruabis amorum.
 Ac tu blanda mei requies, mea sola Voluptas,
 Solus amor, nostriq, leuamen grande laboris
 Fistula, pallens pendebris muta labello.
 Tuq, Amarylli tuum satia nunc sanguine pectus
 Ebibeq, optatum nostra de cade cruorem.
 Sic dixit Macron, ensemq, in viscera condit,
 Atq, simul fudit dulcem cum sanguine vitam,

iuuuuo populo
 semina vobis
 rubiculas

Nunc hic pastores celebrant longo ordine pompam,
 Thuricremaq; ferunt ara sua dona quotannis,
 Imponuntq; focis bene olentia thura Sabaum,
 Et spargunt violas, biferique rosaria Poesti,
 Ter conclamantes, ter manes voce vocantes,

DE ILLVSTRIS. PRINCIPIBUS.

D. D. Errico, & Camillo Caietanis.

Adis Phoebe volens cithara meditatus eburna
 Magnorum laudes iuuenum, praeclaraq; gesta;
 Dic age quo prisco niteant splendore corusco
 Troiana antiqua Caieta a stirpe superbi;
 Vnde per innumeros ducentes stemma nepotes
 Nunc surgunt iuvenes alta duo lumina Roma
 Nobilis Erricus, nec non minor ipse Camillus,
 Ipse atate minor, sed par virtute Camillus,
 Qui nunc certatim cupientes grandia factis
 Facta aequare suis, nec tantum quarere laudem
 Maiorum ex fama, quos iam Caieta creauit,
 Coniungunt alacres studiumq; artemq; Minervae
 Et cultum ingenij Parnassi ex fonte petitem,
 Ac ut doctiloquis exornent pectora diellis,
 Vnanimis nullo moti discrimine rerum
 Immensas & opes, & regna antiqua parentum
 Languunt, ac multo bene facta palatia sumptu,
 Et Perusina simul legum penetrabilia visunt.
 Hic solida incensi miro virtutis amore

Iugiter

*mercurius a
Herm mōt*

Iugiter incumbunt studiis noctesq, diesq.
 His indefessa lingua Cyllenius Vltro
 Copia adest, artemq, docet, normamq, loquendi,
 Qua possint magnos animi, Variosq, ciete
 Motus, & grauium percellere corda virorum,
 Si quando orabunt causas spectante corona
 Sanctorum patrum, procures ipsi ante verendos
 Conspicui iuuenes, quibus audet Romula tellus
 Totius antiquos orbis sperare triumphos.
 His Phoebus, Musq, fauent, numerosq, canoros
 Vatibus instillant, totumq, Heliconarecludunt,
 Pandentes sedesq, pias, & amena vireta
 Nympharum assidue leuibus celebrata choreis,
 Ac docta prestant fronti circumdare laurum,
 Decerptam laurum Phoebi, Martisq, duellis,
 Et Caietana Viriutis amabile pignus,
 Seruatum longa serie per lapsa retrorsum
 Sacula, & innumeros vententes vsque nepotes.
 Sed iam (certa loquor) maior sacra tempora cinges
 Aurea flammiferis baccis variata corona,
 Et dabitur late imperium, Romamque tueri,
 Atque ad se cunctos populos frenare vocatos:
 Hi fines Italos producent, Phoebus Eoo
 Qua nobis rutilans se se mortalibus offert,
 Quaq, petit celeri cursu maris aquor Iberi.
 Hos etiam accedet supplex Germania pubes
 Deiectis armis, veteresq, oblita, tumultus
 Gallia deponens animos, fastusq, superbos,

Et dominam rerum cupiens agnoscere Romanam
 Obsidibus missis sese illi deferet Vltro
 Ac totus veniet tandem placidissimus orbis:
 Fœlices ergo iuvenes, meritoq; beati,
 Stamina si ducant vobis fatalia Parca
 Longius, ac serò decidant tenuia fila.
 Fortunatus pater gemino splendore superbus
 Natorum fœlix ò rerum maxima Roma
 Quæ gremio interdum iuvenes seruasq; fouesq;
 Ut regere imperio valeant, sceptrisq; potiti
 Iura dare euictis Parthis, belloq; fugato
 Nominis Italici communi protinus hoste,
 Reddere pacatas gentes, orbemq; quietum,
 Romanumq; Iouem raptis ornare trophæis

AD IVLIVM ANGELIVM

Bargeum.

Dum te Barga tenet, dū nos Alphœa moratur
 Dielauit versus hos mea musa rudis,
 Quos placuit subiisse tuam normamq; graueq;
 Censuram, Iuli gloria Pieridum.
 Ipse etenim nostros æquiq; boniq; labores
 Consulis, exiles nec renuisse iuuat:
 Quæq; tua est probitas, celebras doctosq; grauesq;
 Quamuis sint tenues, & satis illepidi.
 Accipe nec cupidi, quamuis leue, munus amici
 Contemnas, lata si tibi fronte damus.

GE-

GEPHYROMACHIA PISANA.

Aurea lux cælo ut primum demissa sereno
 Affulsit terris, quæ priscos læta iuuentus
 Exercere solet ludos, atq; annua magno
 Sacra referte suo Marti de more paterno.

Armatur fortis pubes, dextrisque capeßit
 Fulmineos enses, atq; ipsa refulget in armis.

Est locus, obliqui iungit qui tramite ripas
 Spumantes Armi, et pedibus vada concava reddit
 Pernia, quæ Alphæos flumen pralabitur agros
 Hic est ancipitis lætæ certaminis ara:

Huc tendunt cupidi iuvenes argentea signa
 Sectantes, hic ipsa duces tentoria figunt.
 Altera pars belli graditur, vultuq; minatur,
 Et celeri properat gressu contingere arenam.
 Interea nemus omne tremis, collesq; resultant,
 Ac sonitu horribili franguntur fluminis undæ,
 Et mare vicinum reboat clangore tubarum.

Stant hinc inde acies tecla radiantibus armis
 Expectantq; ducum quæ sit sententia pugna.
 Ipsi inter procures varios cum corde volutant
 Euentus belli, melius quo vincere pacto,
 Quove modo possint turmas subducere, iniqua
 Si sic sors tulerit, victriciaq; arma cauere.
 Qui postquam satis, atq; super iam consulissent
 De summa belli, pro re tunc pauca locuti,

Florantur

fornice.

Hortantur socios, & palma, premia monstrant.
 Cornua confestim sonitum dant ætæque clangunt,
 Buccina bella canit, legio clamoribus hostem
 Prouocat alternis, & vultu prælia poscit.
 Sed cum iam propius ventum est, latèq; vagatur
 Vndiq; Mars dubius, certatim dura iuuentus
 Hostem conatur capta depellere sede;
 Altera & alterius spoliis, castrisq; potiri.
 Cæduntur fortesq; duces, iuuenumq; cæterue
 Spirant magnanimam transfixo pectore vitam.
 Atque adeò innumeri miserè capiuntur vtrinq;
 Quos nimis ardentes stimulis victoria pungit.
 Iam Sol purpureos properabat tingere crines
 Ac quoreis vndis, venienti & cedere nocti,
 Dum volat huc illuc dubiis victoria pennis,
 Incerta aut quo se sistat, aut vnde recedat.
 Ergo inter ferrum, magnos & stragis acervos
 Inter mille neci iuuenum data corpora querit
 Martia gens solida, ac optata premia palma.
 Intereaq; duces fessos subducere bello.
 Et reparare nouas acies, & subdere tela,
 Atq; alius scutum, enssem aliis, aliisq; sagittas
 Præbere, hortariq; suos ad prælia euntes.
 Bellum instauratur, totis & viribus itur.

Tabificas veluti cum Sol, mitisq; Fauoni
 Flamina Sythonias glaciesq; niuesq; resoluunt,
 Imbribus obiectas stagnantia flumina ripas
 Prætereunt, sic anelus aquis cædisq; cruore

molos
 curreunt

Per campos sine more furit circumfluvius Arnus
 Sanguine & aquoreas late maris inficit undas.
 Hic cernas priscos Heroes: acris Achilles
 Hic est Atacis virtus, Diomedis, Ulysses
 Atq; illic contra pugnantem praelia magnum
 Hectora, & ingentem species Sarpedona, & vsq;
 Si qui alii doctus celebrantur carmine Graiis.
 Sed quid iam splendent Tytania sidera caelo,
 Eripit & rebus cunctis nox atra colorem,
 Signa petit miles sua quisq;, & nocte iubente
 Abstinet à pugna, donec nova lumina Phæbus
 Afferat, & circumflammantia sidera pellat.

*Heroes priscos
 hic cernas.*

AD FRANCISCVM MUGGHIONIVM.

Qui tibi nunc possum dignas persolvere grates,
 Offici ve tui memorem me ostendere saltem
 Francisce, ingrato ne te fecisse benignè
 Credas, inq; hominem durum benefacta locasse?
 Nil opibus, nil ingenio, nil denique possum
 Viribus exiguis: nam pro te mille subire
 Non verear mortes, mille & discrimina rerum
 Tu me iuasti officio, studioq; perenni,
 Tu me consilio dubiis in casibus urges
 Atque animos addis, si quid succumbere sentis:
 Tu mihi te comitem præbes, grauiumq; laborum
 In partem simul ipse venis, simul omnia tentas,
 Atque iuvas opibus, meq; ad maiora reseruas.

Sed

Sed, si etiam volumus magnas percurrere dotēs,
 Ingenijq; nouos, variosq; expandere cultus
 Tu multum sophiæ studijs, tu carmine polles:
 Tu penetrare vales quicquid natura negauit
 Omnibus, & cæcis latebris, inersitq; profundo.
 Solus Apollineâ tu dignus fronde corona
 Tempora cui cingat Permessi ad fluminis undas:
 Tu medicas artes cœlesti munere tractas,
 Atq; homines reuocas medijs è faucibus Orci.
 Appositus mirè tu vrbanijs rebus agendus.
 Tu decus es patriæ, tu ornamentumq; supremum.
 Sed quid carminibus pergo tenuare minutis
 Eximias laudes, & facta ingentia cælo
 Aequanda his leuibus numeris comprehendere conor?
 Maius opus moueo de te Franciscè, quod vlla
 Debeat hâud etas, non inclementia cæli,
 Non Iouis irati terris demissa corusca
 Fulmina non si quid pote fulmine tristius esse.
 Interea tantum tibi me dixisse iuuabit,
 Ne pigeat memorem nostri te summero curam?

AD IULIVM BARGEVM.

Lira

Sic mihi longæua concedant fato senectæ
 Fata dies, multosque olim consurgere soles;
 Sic numeris Phœbusq; potens, doctaq; sorores
 Atq; fontis gelidi vitreos gustare liquores.
 Permittant, auidamq; sisim compefcere lympba:

Ut te perpetuo celebrabo carmine Iule,
 Aureaq; extollam venerandum nomen ad astra,
 Et quamuis per se pateat, nihil indiga nostra
 Laudis, & ad Divum athereas tua viuida uirtus
 Sternat iter sedes: nunquam tamen illa camœnis
 Absque meis vadat, nostri qua pignus amoris,
 Atq; animi sint indicium tibi namq; quod usquam
 Aut sumus, aut etiam scimus, debere fatemur.
 Verum angusta premunt quoniam nos tempora Vita,
 Nec puero ascensu facilis Parnassia rupes:
 Haud equidem ingrediar tantas tibi dicere laudes,
 Ac numeris efferre nouis (quasi nomina ponto
 Facturus) quæcunq; animus nunc expetit ardens:
 Ipse olim fortè auspicio meliore caneris,
 Cum firmata suos fructus dabit auctior ætas,
 Mirum quanta mihi sint gaudia, quanta voluptas
 Latitjs animum innumeris perfundere tendat;
 Dum tacitus mecum reputo, quàm rydere fausto
 Ad te primum adij uera virtutis alumnum:
 Doctrinæq; tuæ miro inflammatus amore,
 Vocibus hisce, meus quas in te amor exprimit unum,
 Hortor ouans: Perge Ausonia, perge inelyce honorem
 Redderre Iule suum, nostroq; ex orbe ruentes,
 Et iam iam amissas repara doctissimus artes,
 Nec posthat patiare feros accedere Gallos
 Germanos ve truces, & quos habet Ister, & Indus;
 At vigeat semper studijs Oenotria tellus,
 Et quantum imperio valuit, nunc munere grato

aurus

Per te (namq; potes) tantum se tollat in astra,
 Et superemineat quos *luteus* afficit omnes
 Sol populos, latèq; italum sonet undiq; nomen.
 Tuq; adèò nostraq; decus, spesq; una iuuenta
 Viue diu, memoremq; mei (si poscere tantum
 Mi licet, & patitur probitas tua) suscipe curam.

AD HORATIVUM CAPONIVM.

VOs mihi Thespiades postremum hoc dicite carmen.

Et mecum pueri laudes celebrate canendo,
 Formosi pueri, quo exultat Tuscia tellus,
 Semper & in maius producet gaudia fœlix.
 Tuq; potens numeris, & carminis auctor Apollo
 Linque volens gelidos fontes, notorq; recessus
 Parnassi pleetraq; chelyn percurrere canoram.
 Teq; puer multum ne dedignere rogamus,
 Nec tua mens nostrum cultum aspernata refutet,
 Sed mecum inceptum latus partire laborem:
 Maeste bonis animi, proprioq; insignis honore,
 Maeste tua virtute puer, cui Dedala tellus
 Undiq; Acidalio summittit semine flores,
 Cui ponunt venti, cui rident aquora ponti,
 Cui Cypris, Charitesq; leues duellare choreas
 Assuetæ exultant, & circum tempora Amorum
 Nectunt, Ambrosiamq; & Pœoniam Panaceam
 Fundunt, ac grata insillant opobalsama leta.

Te primum excepit venientem in luminis oras
 Pulchra Venus Pallas complexum fouit in vlnis,
 Primaq; nemolas, & murmura blanda parentum
 Ad cunas cecinit, somnumq; induxit ocellis.
 Hæc deinde instruxit mira tua pectora dote,
 Ingeniumq; dedit, caussasq; videre latentes
 Te mente illustri voluit, nimiumq; sagaci
 Hinc te Mercurius vario continet la lepore
 Verba loqui docuit, quicquid cum percellere corda
 Parsis, atq; animos hominum, sensusq; mouere.
 Ipse facies lingua, perterriti repositosq; fragores
 Sæpe hausit, intentusq; oculis tua dicta notauit,
 Siue graui increpitu, vultusq; immania sonitis
 Crimina persequeris, præclara ve gesta bonorum
 Concelebras, meritisq; vocas ad sidera laudes,
 Quin ego suscepta culpa mihi conscius ipse
 Nonnumquam timui, & faciem pallore notauit,
 At si quod dignum facinus fecisse uidebar
 Mecum ipse exultans mirè latatus abiui,
 Et perculsum animum vera virtutis ab æstro
 Persensi vitij prorsus, scelerisq; rebellem;
 Tanta fuit lingua exulta suadela, Venusq;
 Insuper Mœnides, dulcis mea turba, sorores
 PermeSSI latices, fontemq; haurire Helicone
 Iusserunt, solumq; sibi diuortia nota
 Monstrarunt, iuuenemq; uias duxere per omnes,
 Quà ver assiduum floret, quà lenis in aura
 Celludit Zephyrus, quà multo è semine odores.

floso bene olē
tis uimina Aua
tū.

Halas humus, riguis quæ fontes laurus opacat,
Laurus tortilibus ramis innexa, sequacis
Aut hedera aut alio lenē olentis vimine planta.
Hic artens explicuere tibi, legemq; canendi,
Quæ te mollitula iuuenem commendet amica,
Aut referat Troia excidium, fraterna de Regna
Decertata odys, iras de immittis Achilli.
Ipse ego te querulas moderantem pollice chordas
Audui, & liquidas uoces his auribus hausi.
Quin idem ipse aderam, traheres quàm montibus ornos.
Flexi pedesq; hederas, & amictas utibus pulmos:
Ardua nudato descendit fraxinus Aemo,
Aeria platanus, hirsutaq; vertice pinus:
Assuit has inter metas imitata cupressus,
Enodisq; abies, cuneis & fissile robur.
Cum Syluis tractim Venis genus omne animantum:
Vndiq; cernere erat rapidorum seu luporum
Menta innocuos inter secura Molossos,
Ludere concordēs varia cum tigride damas,
Et basim Geticos posita feritate Leones,
Setigerosq; sues, acresq; in proelia lyncas.
Quin etiam steterant ripis mirantibus amnes:
Pigrior astrictis undæ Oceagius Hebrus
Torpuit, & rupti contemptor pontis Araxes,
Eufratesq; uagus, tortosq; simillimus angui
Meandrus, placideq; fluens per prata Caystrus.
Sol itidem medio tibi cali in vertice fixus
Substitit, atque non requierunt sidera cursus.

suos

Dulcius

Dulcius haud unquam moestos Rhodopeius Orpheus,
 Concinnuit versus, Stygia reuocare palude
 Quam vellet fidam Euridicen, seu pectore toto
 Quam arderet Calaim, et Calaim nemus omne sonaret.
 Non sic quam medius se se coniecit in undas,
 Ortyacum tremulo modulatus gutture carmen
 Rettulit ad cytharam olim Methymneus Arion.
 Quid formam egregiam referam lumenq, iuuenta?
 Quid mores, blandosq, iocos, dulcesq, lepares?
 Ipse quibus captus lenso consumor ab igne,
 Atq, vrro late circumpræcordia totus.
 Non tibi nobilitas ingens, non magna tuorum
 Gloria, nec clari virtus spectata parentis
 Desit, & antiqui monumenta insignia honoris.
 Te fortuna bonis auxit, tibi iugera culti
 Donat habere soli, & facundos vberis gleba
 Præstat agros, ingens, & pondus diuitis auri.
 Ergo fælicem merito, meritoq, beatum
 Nos te dicemus, largo qui munere cœli
 Tot tantisq, bonis animiq, & corporis vnus
 Affluit, ut velle, ~~quod non ante~~
 Certè ego si superem, atq, tuos me fata viriles
 Posse videre sinant annos, tua tecta subibo
 Lilia Pastanis iaciens selecta viretis,
 Purpureasq, rosas, & viuaces Amaranthos:
 Atq, tuum plena venerabor nomen acerra.
 O formose puer, cuius perpulchra Dione,
 In cupidis blandos oculis afflauit amores,

Affluit, ut velle, ipse tibi nil ²ponis ³forti, ^{Non}
 Quod non ante Deus totum transfuderit in te,
 Præmiteritq, libens dicti bona copia cornu.

Non ego deterere ingenii iam persequar Vltro
 Innumeras laudes animiq, insigne decorum.
 Sed colophonico celebrari carmina digna
 Linguam, nec frustra deserta per ardua tendam
 Sequior ire, colunt quæ Muse, & pulcher Apollo
 Cara Iouis soboles, & quos deus aspicit aquus;
 At mecum tacitus recolens sub pectore fixa
 Semper habeo tua solida Vestigia, & alta
 Virtutis, casto pronus cui corde litabo.
 Quod si me Aonidum concedat turba sororum
 Auspicio meliore sacras Aganippidos undas
 Haerere, ac tandem sistant me in vertice Pindi;
 Ipse tuas laudes iactabo ad sidera cantu;
 Suavidico, nomenq, super Garamantas, & Indos
 Auroramq, super celebrabo, atq, ultima Thulæ,
 Nec magis ingenti adyicient tibi nostra decorem
 Carmina, quam mihi met pariant tua nomina famam

AD FRANCISCVM MVGGHIONIVM.

Franciscæ absente absentem cernere amicum
 Nos non posse, tuo colloquioq, frui?
 Tu mihi pars anima potior, tu maxima cura
 Cum me i sis, valeam te caruisse diu?
 Non, si quicquid habet dives Pactolus harenis.
 Accedat cumulis dulcis amice mei:
 Non, si quam Libycis excerpit rusticus agris,
 Horrea perfrumpat pondere nostra seges:

Non

Non si Socraticas superem vel Peonis artes,

Ingenioq; meum nobile nomen eat.

Sed tecum reliqua malim traducere nita

Tempora, qua nobis fata benigna dabunt.

Riuum propter aqua uiridi nunc stratus in antro

Percurrens digitis fila canora lyra:

Et modo crudelem referens, modo rite benignam;

Sed numquam talis nostra puella fuit:

Nunc dulcem vitreo captans in gurgite pradam,

Qua tenues ornet plurima inempta dapes:

Nunc cingens canibus saltum, nunc dente timendum.

Excipiens ferro puluerulentus aprum:

Nunc tereti filo distendens retia cautè,

Omnibus aereis heu male nota feris:

Nunc flauum Tyberim perfusus corpus olivo

Ingrediens, fines qua secat amne meos.

Nunc cum feruentes diffundit Syrius agros,

Sub platano solans tedia longa via:

Nunc uario sermone iocos, dulcesq; lepores

Intexens, dum sol mergitur Oceano.

Faucibus & siccis interdum plurima latè

Securus ducens pocula larga mero.

Omnia sint potius Franciscæ hac commoda uite,

Hac tecum potius gaudia percipiam.

Nil sine te nostras pote quicquam abstergere curas,

Nil sine te nobis candidè amice places.

Hic me conturbat quicquid solet esse leuamen

Curarum, hic risus, blanditiæq; nocent:

Hic Mopsopia mella absynthia tetra videntur,
Et sapiunt tristi tristius helleboro.
Malobathrum hic, udumq; apium, Assyriiq; liquores
Non mulcent sensus, nec rosa pulchra iuuat.
Hic altas Phoebeus tenebras afferre videtur,
Et semper nocti sydera amica nitent.
Sydera amica nitent, sed non ut saepe videre,
Consueui, dum tu care sodalis ades.
Hic mihi perpetuo fuluis nox incubat alis,
Delia amatoris Latmina saxa tenet.
Hic magnum exitium vita mihi cuncta minantur,
Hic bubo nostras concinit ante fores:
Et iam languor iners graciles inuasit in artus,
Instanti, & misero lumina morte notat.
Tecum dulce mori, tecum mihi uiuere dulce est;
Tecum uiuere amem, tecum obuisse velim.

AD PLATONEM ADIVNCTIVM.

Parce Plato unanimis, dulcis mea cura, sodalis,
 Si penitus de te pagina nostra tacet.
 Omnia Flamma sibi iamdudum carmina poscit,
 Atq; in se versum detinet ingenium.
 Nille mihi causas scribendi suggerit, & cor.
 Nostrum habet occultis ignibus implicitum.
 Sic non urar, ut hac me perpetuo cruciatu.
 Non dico insanum, sed sine mente facit.
 Iam mihi vis animi decessit pectore toto,

*Tam mihi nil superest, cur me hominem vocites
Quare mirari iam prorsus desine, nomen
Si nullum praefert pagina nostra tuum.*

AD FLAMMAM PVELLAM.

Dulce mihi totis Vri, mea Flamma, medullis:
Dulcis maestities, dulcis amarities.
Dulce die lachrymis, noctu indulgere querelis,
Nec requietem animae gaudiaq, ~~ulla~~ dare:
Dum fixis oculis luctantes cerno papillas,
Purpureaq; genas, lacteolasq; manus:
Dum soleo blando sermone audire dolentem,
Meq; leuem dici, nullius & fidei.
Hec mihi quāto vinctos tenuit tuus ille cachinnus
Omnes mi sensus, cordaq; praeipuit.
Quot bona p̄cepi aduersis ex plaribus, ut sic
In medijs felix diceret esse malis.
Dū mihi perpetuum hunc Vita seruate tenorem
Sic erit, ut populi numina uestra colant.
Sanctius, atq; adytus penetrent, arisq; ministrent,
Sacraq; permulta cum prece thura ferant:
Cum cernent flammis, curis, Vitaq; periclis
Tot circumuentum talia ferre bona.

AD EANDEM.

Cui dabis hos oculos, mea lux, roseumq; labellum;
 Has mammās, atque hac brachia cādidula?
 An ne mihi? certe mihi, ut procul este rapaces,
 Quis nunquam satis esse una puella potest.
 Flamma mihi Iuno, Pallas, Venus, & Thetis una;
 Mi prater Flammam nulla puella placet
 Non ego multiuolus nunc hanc, nunc persequor illam.
 Sed solum Flammæ pendeo ab igne mea.
 Quare nunc merito Flammæ mihi cuncta reposco.
 Discite amatores non Variare fidem.

AD EANDEM.

Dic sodes, mea Flamma, mihi cur saeva minaris,
 Cur miserum miris ex cruciasq; modis,
 Cur me succensis facibus iacularis amantem.
 Et rigidis telis cur mea corda petis?
 Iam nulli possum, mea lux seruire, nisi Vni
 Flammæ: Flamma mihi sola puella placet.
 Flamma meis oculis multò mihi carior ipsis,
 Et Vita, atq; anima: Flamma puella mea est.
 Quare Vesanas mihi desine subdere Flammās
 Bellula Flamma mea, o Flammula bella mea.
 Non ego plus possum, quàm sim, tuus esse, quid ergo
 Ne quicquam absumis, tot, tua tela, faces.

AD

AD EANDEM.

Dispeream, si non vellem te odisse; sed idem
 Dispeream, si non te magis usq; colo.
 Queris cur fiat? facile est tibi cernere verumq;
 Si formam spectes, sauitiemq; tuam.

AD EANDEM.

AN credis mea Flāma, tibi dare verba licere,
 Et semper nobis dicere lenis ero?
 Interea tuus iste oris, qui perdit amantes,
 Iugiter abscedit non reparandus honor
 Et fugiunt anni molles, Veneriq; litandi,
 Quos turpe est frustra praterisse tibi.
 Ergo obduratos animos mollire memento,
 Pollicitamq; velis iam soluisse fidem.

AD EANDEM.

Quod me saepe tibi cum fassus non nisi solo
 Posse hoc seruitio subdere colla tuo.
 Nec pra te quemquam velle, aut optare puellā.
 Non si se nostrum conferat in gremium.
 Non licet è celo mittatur qualibet alio,
 Non si me enixè vel petat ipsa Venus.
 Nunc tu me torques, nunc tu me audactus uris

Scri-

Seditiaq; tuæ non finis esse modum.
 Sed iam conde facies, infelâs proijce sagittas,
 Non Vror: sauas conde puella faces.
 Ille calor totis abscessit flamma medullis:
 Quare conde facies, conde puella faces.
 At rides miseroq; iuuat te illudere capto,
 Et sero exprobras me resipisse nimis?
 Nec credis quandoq; fore, ut te impensius urât,
 Et flammâs imo pectore subdat Amor?
 Atq; tuum nomen, quod nunc labefactat amantes,
 In dâmnurn verâs, perniciemq; tuam.
 Quod si me interdum liceat spectare, quid usquam
 Gratius, aut quid mi dulcius esse potest?
 O ego lætitiâs, ò qua noua gaudia sumam,
 O tua ridebo ut, uana magisteria;
 O quas ingressus, magnorum templa Deorum,
 Corde pio grates exoluisse velim.
 Di facite ut videâm rapidis hanc ignibus Vri,
 Di precor hoc facite pro pietate mea.

ADSANCTEM TITIVM PICTOREM.

Pinge mihi Venerem pictor, castamq; Dianam:
 Sola tibi exemplum nostra puella dabit.
 Aspice fulgentes mirè, duo sydera, ocellos,
 Aureolasq; comas, purpureasq; genas.
 Aspice marmoreum pectus, roseasq; papillas,
 Aspice formoso ut corpore tota nitet.

Hanc

Hanc mihi si faciem referes ab imagine ueram,
 Te pergam celebrem reddere carminibus:
 Et tibi Protogenes, magnus tibi cedit Apelles,
 Græcia quosq; alios protulit artifices.
 Sed Venerem blandosq; sales, suavesq; lepores
 Quo nam te sperem pingere posse modo?
 Hac ego Mœconia celebrabo rite camœna:
 Perge mihi corpus pingere ab arte tua.

tem beatu nullo

AD FLAMMAM DE LYCE CATELLA.

Verbera Flamma Lycen duro semel ipsa coerce,
 Mordicus apprensus me tenet usque foro.
 Saltat, & huc illuc, nec me sinist esse quietum
 Dilacerans humero pallia fusa meo;
 Illa minas nostras nil curat; reuice papillis
 Vel semel a teneris; tunc ego tutus ero.

DE LYCE CATELLA.

Quis me è cōplexu Flamma ferus abstrahit, ipsis
 Gaudia conturbans inuidiosa Deis?
 Mutua quis nobis perrumpit verba querelis,
 Et frangit strepitu deliciasq; meas?
 Tu ne Lyce improbula? an tu? tu ne mala ipsa catella?
 Tu me suspensum, sollicitumq; tenes?
 An forsā dominaq; sinum, roseasq; papillas
 Et pectus visidum, pulchraq; colla petis?

Et

Et dolet hac alium trahere, ac saepe vicissim
 Lambere vel frontem, purpureas ve genas,
 Melius, & iusto amplecti gremioq; foueri:
 Hoc est, quod te iam conficit, & lacerat.
 Sed tu blanda Lyce, solamen dulce puella,
 Huc age, & ad dominam tu quoq; bella veni.
 Non ego te lenta patiar tabescere Flamma:
 Ergo age bella veni, tu modo bella ueni.

AD LYCEN CATELLAM.

TEN' potuisse mea Flamma mordere labella?
 Tene Lyce Flammam ladere quisse meam;
 At vidi, & dixi solantia verba puella
 Et medicina illi nostra salua fuit.
 Et vix effeci, quàm quaereret vndiq; pœnas,
 Horridulo ne te verberare conficeret.
 At posthac solum, qua prominet ore tenello,
 Sume volens escam, linque labella mihi.

AD PETRVM GHERARDIVM.

CARMINE seu scribis, scribis seu lege solutus
 Scripsisse aut phoebum, Mercurium ve puto
 Nec mirum, siquidē cedit sua munera Phoebus.
 Auratamq; tibi donat habere chelyn.
 Nec puduit superum sacram concedere Virgam
 Nuncium, & insigni sceptrā dedisse tibi

AD EVNDEM.

Vive diu nostra magnum decus Urbis, & idem
Vive precor felix, sed memor vsq; mei.

IN EVNDEM.

Hic solus castam Ciceronis (credite) linguam
vincere, & eloquium, cultaq; verba potest.
Et sola altisonum superat sua Musa Maronem
Et dulces numeros docte Catulle tuos.
O felix etas nimium, nimumq; beata,
Et tu Burgopolis digna Marone novo.

AD EVNDEM.

Nulla dies poterit, nulla inclementia cæli,
Nullaq; liuiduli lingua nocere tibi.
Tale Gherarde paras monumentū docte tuarū
Virtutum, ut possis omnia despicere.

DE EODEM.

CArmina honorato nobis dat digna Marone
Pierius, Bauio nix illi reddimus, ut sic
Munera conspicias haud aqua lance repensa,
Non

Quid toties repetis demorosa cacumina Pindi
 Nequicquam assiduo membra labore terens?
 Fessa ve quid dulci deuinctam lumina semno
 Versu incompósito sollicitas dominam?
 O nimis obtusis, & duris auribus illam,
 Carmina quæ auscultans talia ferre potest.

AD SVOS LIBROS.

IAm vos aureoli mei libelli,
 Vos ò pierides mea valete,
 Et lusus valeant Catulliani.
 Ist hæc tempora iniqua non requirunt
 Hos iocos, & amabiles lepores.
 Sed tantum assiduè laborioso.
 Et iugi studio eruditionis,
 Quæ lites dirimit graues clientum,
 Nunc me incumbere oportet, & perenni
 Cura discere quæstiuosa iura:
 Nullus nam locus est bonis camœnis,
 Cultarum studiisq; literarum:
 Sed iacent misera in luto, atq; harena.
 O ætas nimis anxia, appetensq;,
 Ætas vel minimi rapax lucelli;

AD RAPHAELEM GRIPHONIVM.

Rerum quid Raphael tua carmoena
 Gerunt dulcisona, simulq; docta?
 Aut quid nunc meditantur in repostis
 Antris Aonyiugi, tuoque;
 Inspirant animo, Marone dignum?
 Cur celas miserum tuum sodalem,
 Qui solum hoc cupit, expetitq; solum,
 Ut mentem recreet, leuetq; curas,
 Quae premunt animum nimis molestè?
 An quae Aristoteles suis libellis
 Prodis aureolis, labore grato
 Rimaris? medicum aut opus Galeni,
 Doctiue Hippocratis diserta scita
 Tractas; quo melius proterua possis
 Languentum mala pellere, atq; morbos,
 Extinctis animam referre ab Orco?
 Dic, longasq; moras silentij iam
 Rumpe mi Raphaël, tuumq; amicum
 Solare egregia allocutione.

AD PETRVM GHERARDIVM.

Quanti te faciam bone, atq; docte
 Pieri, satis esse duco notum
 Tibiq;, ac alijs tuis amicis,

Quibus

Quibus cum fuerim locutus unquam
De te, deq; tua benignitate.

Atq; hoc quàm meritò, satis superq;
Cognoscent homines venustiores,

Qui legent tua scripta perpolita,

Et multa pariter referta dote

Artis, ingenij, scientiaq;.

Quas tibi studio laborioso

Quasisti, ut volites virum per ora

Clarus. Nunc rogo te optime, ac perennis.

Sodalis mihi carior salute,

Et vita, atq; anima, ut tuos libellos

Pulchros, aureolos, simulq; doctos.

Mittas unanimi tuo Roberto:

Certè nil poterit mihi esse quicquam

Iucundum magis, & magis suaue.

AD VINCENTIVM MELIORATVM.

Tu solus referes venustiorum
Ocelle ò iuuenum, decusq; nostra
Vrbis, atq; perenne lumen illum,

illum Remigium, vnicum parentem

Ipsius Sophiae politioris,

Esse quo poterat superba nostra

Non solum patria ipsa, sed bonarum

Mater Italiae artium, atq; morum:

illum Remigium, sinistra fata

Quem nobis rapuere ab hinc tot annos
 Magno me hercule cum dolore nostro,
 Et fletu, lachrymisq; luctuosis.
 Cuius tu potis es Minerva alumnus,
 Phoebi delicia, atq; amor sororum,
 Qua colunt iuga late amœna Pindi,
 Et ingens nimis, & nimis molestum
 Damnum corrigere, & grauem ruinam,
 Sagax ingenium tibi est, & ardens
 Voluntas comitatur vsq; & vsq;
 Insomni studio, flagranti, & acri.
 Tantum nunc superest, vt ipsa fœlix
 Multos suppeditet dies tibi atas,
 Vt quem nunc facie referi parentem,
 Virtute hunc etiam referre possis.

AD COELIVM BANIANVM.

FOelix, qui teneram meam puellam
 Nunc videt, nitidos tuens ocellos,
 In quibus latet abditus Cupido,
 Amorum Venus omniumq; mater.
 Fœlix, qui roseum videt labellum,
 Labellum roseum liquore Diuum
 Dulci dulcius, & magis suauē.
 Fœlix, cui niueas licet papillas
 Spectare aureolo sororiantes
 Sinu, quas superi inuidere possint.

Et quas discupiat Cares habere :
 O fœlix meritò , & beate Cali ,
 Qui tot , tantaq; gaudia vnus isthic
 Captas ; sed miser o nimis Roberte ,
 Malas quem studia expulere in oras ,
 Huc inter Varios novos tumultus ,
 Inter Gymnasia artium bonarum ,
 Pulchra sed procul à mea puella ,
 Puella tenera , atq; mollicella :
 Qua carens cupiam mori libenter
 Et cum qua cupiam pati labores
 Omnes , & mala cuncta deuorare .
 O fœlix Baniæne ter quaterq;
 Cunctis quem numeris facit beatum
 Nunc Flamma ; & nitidis suis ocellis ,
 Et mirè roseis suis labellis ,
 Et mirè niueis suis papillis
 Exæquat superum beatitati .

AD FLAMMAM PVELLAM

Elegia .

O ' utinā mihi te referas , mea Flamma , benignā ,
 Teq; olim verè restituas cupido .
 O ' utinam solo incendas mihi nomine pectus ,
 Namq; tuum flammæ , & quoq; nomen alit .
 Quid iuuat immitis miserum sic perdere amantem ,
 An fortè expectas præmia sauitiæ ?

Credo

Crede mihi, Veneri sunt hac inuisa, nec ulla
 Re magis offendas numina sancta Dea.
 Gaudia, blanditias, dulces sine fraude susurros
 Hac amat, & tacitis abdita verba notis.
 Hac amat insertis linguis rapere oscula, nudis
 Et colluctari post modo pectoribus.
 Dumq; simul tenero sternuntur languida fulcro,
 Membra manu mammas stringere lacteolas,
 Inq; illis oculos demum satiare petulcos,
 Ac totam posito lumine conspiceret.
 Sapeq; marmoreo circumdare brachia collo,
 Informemq; genis figere dente notam,
 Hoc Marti, solido factis adamante cathenis
 Quam fuit exceptus, prestitit alma Venus,
 Exhibuit Paridi hoc Helenes, Briseis, Achilli,
 Hoc formosa nouo donat habere viro.
 Nos quoq; dum tempus sint, & florentior aetas,
 Sectemur tales delicias cupidi;
 Tempora labuntur, presto adsunt vulnera vita,
 Et properat tacito pigra senectæ pede.
 Tarda senectæ venit, prohibet qua frigida lecto
 Lassare assiduis membra libidinibus
 Tunc nimis heu serò cupies agitare choreas,
 Et Veneris nulla bella ciere mora.
 Bello apti iuuenes, exercet bella iuuentus,
 Cui nunquam insolitus, iam labor esse potest.
 Turpe rudimentum est annos sic perdere primos,
 Et viduo tota nocte cubare thoro.

Heu pereat quacunq; dies traducit inertes ,
 Perfida amanti deliciasq; negat .
 Illam ego iam rebor duris in cotibus ortam ,
 Illa est Scyllæo sauior atq; freto .
 Transiet hac ætas, flos hic languæscet, & omnes
 Ausugient Veneres ; gratia nulla tua est .
 Quàm cito gemmantes Eo rora colorem
 Deperdunt flores , languiduliq; iacent .
 Quàm cito odorati victura rosaria Poëti
 Decussis prato strata natant folijs .
 Illis nullus honor , nulla optauere puella ,
 Nec sibi quisq; velit condecorasse comas .
 Tàm citò præteriet quodcunq; est Flamma decoris ,
 Atq; tua forma nullus amator erit .
 Nec quemquam inuenies , qui pro te dura subire
 Curet , & ambiguas consuluisse Vices .
 Quanquàm non me ætas mutabit tota Sybilla ,
 Non mores priscos sacula longa meos .
 Non labor Herculeus, non mille pericula vitæ,
 Sic mitis venias , qua modò dura fugis ,
 Prælia , quis magna iacuerunt mœnia Troia ,
 An mouit rugis Græca puella suis ?
 An stetit Atrides segnis , pugnaq; pepercit ,
 Vt lecto effoeta iam potiretur annu ?
 Quare dum licet optatos iungamus amores ,
 Et quodcunq; mali est dissipet hinc Zephyrus .
 Humida sumamus lælantibus oscula linguis ,
 Atq; iuuet femori conseruisse femur .

AD

AD PRIAPVM.

SI mihi, qua manibus signauit roscida mala
 Ipsa suis Flamma intacta Priape manent,
 Et cautus furum defendis falce rapinas,
 Impunè ut nullus surripuisse queat;
 Atq; importunas abigis procul vsque volucres,
 Ne sturnus noceat, Strymoniaeue grues.
 Constituam ante aras pomosi munera agelli,
 Morum pingue, pyrum, cerea pruna, nuces.
 Atq; piè multo venerabere lacte quotannis,
 Et cadet è parua mystica porcus hara.
 Nec deerunt plexa nonnullo è flore corolla,
 Quae cingant mista tempora cana rosis.
 At si supplicibus respondet prodiga votis
 Tellus agricola fertilitate sua,
 Tu, modò qui carie iam iam confectus iniqua
 Adstas ficulno è stipite membra gerens,
 E solido fies auro, viridiq; smaragdo,
 Maior & ante focos victima pulla cadet.

F I N I S.

GUIDO Seruidius Præp. & Vicar. Generalis Florent.
 hæc carmina vidit atq; perlegit, & quia nihil de
 fide, aut catholica Religione pertractant Floren-
 tiæ imprimendi licentiam, ac facultatem concessit
 Nonis Iulij 1571.

187

H

25

Seventy Five

184

11

26

